

T.C.
Yeditepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN
ÖĞRETMENLERİN AVRUPA BİRLİĞİNİN EĞİTİMLE İLGİLİ
AMAÇLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Salih Selçuk KOSER

İstanbul, 2012

T.C.

Yeditepe Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN
ÖĞRETMENLERİN AVRUPA BİRLİĞİNİN EĞİTİMLE İLGİLİ
AMAÇLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan

Salih Selçuk KOSER

Danışman

Prof. Dr. Semra ÜNAL

İstanbul, 2012

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

**YÜKSEK LİSANS
TEZ SAVUNMA TUTANAĞI**

11.07.2012

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden
Salih Selçuk KÜSER, 11 / 07 / 2012 tarihinde yapılan
"İkögretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin
Eğitimsel Birliğinin Eğitim Amaçları Hakkındaki
Görüşleri"

başlıklı Yüksek Lisans Tez Savunması sonucunda jürimiz tarafından oyçokluğu / oybirliği ile

☒ Başarılı bulunmuştur.

☐ Başarısız bulunmuştur.

☐ Düzeltmeler için adaya ek süre tanınmıştır.

Jüri Üyeleri

Tez Danışmanı

Unvanı, Adı, Soyadı: Prof. Dr. Semra LİNAL

İmzası : S. Ünal

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Prof. Dr. Sefer ADA

İmzası : SA

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Yrd. Doç. Dr. Mustafa MERAL

İmzası : MM

ÖNSÖZ

Avrupa’da kalıcı barışın sağlanması ve ekonomik olarak rekabet gücünü artırmak amacıyla kurulan Avrupa Birliği’nde, başlangıçta eğitim amaçlarında ekonomik gerekçelerle mesleki eğitime önem verilmiştir. Bu alandaki ilk düzenlemeler ekonominin güçlenmesine destek olmak için yetişkin insan gücünün sağlanmasına yönelik olarak yapılmıştır. Avrupa Birliği giderek siyasi bir yapıya dönüştürülürken eğitim alanında, mesleki eğitimin yanında okul öncesi eğitimden başlayarak yükseköğretimi de kapsayan ortak eğitim amaçları geliştirilmiştir.

Gelecek nesilleri yetiştiren öğretmenlerimizin Avrupalılık bilincini önce kendisinin ne kadar öğrenebildiğini ortaya çıkarmak sonrada yetiştirdiği nesillere ne oranda aktarabildiğini görebilmek amaçlanmıştır. Araştırma, Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne giriş sürecinde eğitimin önemli müzakere başlıklarından biri olması, AB eğitim amaçlarının neler olduğunun tespiti ve öğretmenlerin bu amaçlar hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi bu çalışmaların sonuçlarının orta ve uzun vadede eğitim sistemimize olan etkilerinin ortaya konması açısından önemlidir.

Yapılan çalışmalar boyunca araştırmayla ilgili her konuda yardımlarını esirgemeyen danışmanım Sayın Prof. Dr. Semra ÜNAL’a ve çalışmalarım sırasında beni destekleyen değerli arkadaşlarıma teşekkür ederim.

İstanbul,2012

Salih Selçuk KOSER

ÖZET

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN AVRUPA BİRLİĞİNİN EĞİTİMLE İLGİLİ AMAÇLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Bu araştırmada ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin eğitim amaçlarına dair görüşlerini tespit etmek amaçlanmıştır.

Tarama modeline göre yapılan bu araştırmada, öncelikli olarak literatür taraması yapılmış daha sonra veri toplama aracı olarak kullanılan anket geliştirilmiştir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra araştırmanın uygulama aşamasına geçilmiştir. Araştırmanın uygulanması İstanbul ilinin Ümraniye ilçesindeki 15 ilköğretim okulunda görev yapan 560 öğretmenle gerçekleştirilmiştir. Anketin ilk bölümünde kişisel bilgilerden oluşan 4 soruluk bilgi formu yer almakta, ikinci bölümde '**öğretmenlerin AB'nin eğitim amaçlarına dair görüşlerini**' ve üçüncü bölümde eklemek istedikleri görüşleri bulunmaktadır.

Araştırmanın verileri toplandıktan sonra gerekli analiz işlemleri yapılmıştır. Bu kapsamda öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin eğitim amaçlarına dair görüşleri ayrıntılı olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Avrupa Birliği Eğitim Amaçları

İstanbul, 2012

Salih Selçuk KOSER

ABSTRACT

PRIMARY SCHOOL TEACHERS' OPINIONS ABOUT EDUCATIONAL GOALS OF EUROPEAN UNION

In this research, it is aimed to ascertain primary school teachers' opinions about educational goals of European Union.

Descriptive method is used in this research. In this survey, initially literature search has been made and after that to collect data a questionnaire form was developed. Subsequent to the completion of these phases, implementation phase was started. This survey was carried out with 560 teachers who were working in 15 primary schools in Umraniye district of Istanbul. In the first part of the questionnaire, 4 questions for personal information take place, the second part consists of questions that aim to ascertain "the opinions of teachers about educational goals of European Union" and the third part is left for other opinions, if they want to add.

After gathering the survey data, essential analysis methods has been carried out and the opinions of teachers about educational goals of European Union are analyzed comprehensively.

Keywords: European Union, Educational Goals of European Union

Istanbul, 2012

Salih Selçuk KOSER

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT	III
İÇİNDEKİLER	IV
TABLolar LİSTESİ.....	VII
KISALTMALAR	XIII
I. BÖLÜM.....	1
GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM DURUMU	1
1.2. PROBLEM CÜMLESİ	3
1.3. ALT PROBLEMLER	3
1.4. SAYILTILAR	4
1.5. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	4
1.6. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	5
1.7. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	5
1.8. TANIMLAR.....	6
II. BÖLÜM	9
2.1. AVRUPA BİRLİĞİ.....	9
2.1.1. Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarının Temel Unsurları.....	11
2.2. AB EĞİTİM AMAÇLARININ TARİHSEL SÜREÇLERİ.....	20
2.2.1. Birinci Aşama.....	21
2.2.2. Temel Aşama	22
2.2.3. Genişleme Aşaması.....	23
2.2.4. Güçlendirme Aşaması	26
2.2.4.1. Maastricht Anlaşması.....	26
2.2.5. Bologna Süreci: Yüksek Öğrenim Hedefleri	29
2.2.6. Lizbon Süreci: 2010 Hedefleri	32
2.3. GÜNÜMÜZDE AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ORTAK EĞİTİMDE İLKE VE ANLAYIŞI.....	35
2.4. AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN ORTAK EĞİTİM AMAÇLARI.....	38

2.5.AB EĞİTİM AMAÇLARINI GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN UYGULAMAYA KONAN PROGRAMLAR	53
2.5.1.Sokrates Programı	55
2.5.1.1.Comenius(Okul Eğitimi).....	60
2.5.1.2.Erasmus(Yüksek Öğretim).....	65
2.5.1.3.Grundtvig(Yaşam Boyu Eğitim)	68
2.5.1.4.Lingua(Dil Öğreniminin Desteklenmesi).....	71
2.5.1.5.Minevra (Açık ve Uzaktan Eğitim, Alanında Bilgi ve İletişim Teknolojileri).....	72
2.5.1.6.Gözlem ve Yenilikler	73
2.5.1.7.Ortak Eylemler	73
2.5.1.8.Destek Faaliyetler.....	74
2.5.2.Leonardo Da Vinci Programı	75
2.5.3.Youth(Gençlik)Programı.....	81
2.5.4.Tempus Programı	82
III. BÖLÜM	84
YÖNTEM	84
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	84
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	85
3.3. VERİLERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	85
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI.....	86
3.5. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ.....	86
IV. BÖLÜM	88
BULGULAR VE YORUM	88
4.1. Grubun Genel Yapısına İlişkin Frekans ve Yüzdelere	88
4.2. Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Maddelerine Ait Puanlarının Demografik Özelliklere Göre Analizleri	104
4.2.1. Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Cinsiyet Değişkenine Ait Puanlarının Demografik Özelliklere Göre Analizleri	104

4.2.2. Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Kıdem Değişkenine Ait Puanlarının Demografik Özelliklere Göre Analizleri	117
4.2.3. Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Branş Değişkenine Ait Puanlarının Demografik Özelliklere Göre Analizleri	130
4.2.4. Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Yaş Değişkenine Ait Puanlarının Demografik Özelliklere Göre Analizleri	148
V. BÖLÜM	168
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	168
5.1. SONUÇLAR VE TARTIŞMALAR	168
5.1.1. Öğretmenlere Ait Bilgilere İlişkin Sonuçlar ve Tartışmalar	168
5.1.2. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar ve Tartışmalar.....	170
5.1.3. Yaş Değişkenine İlişkin Sonuçlar ve Tartışmalar	176
5.1.4. Branş Değişkenine İlişkin Sonuçlar ve Tartışmalar.....	180
5.1.5. Kıdem Değişkenine İlişkin Sonuçlar ve Tartışmalar	185
5.1.6. Anket Maddelerine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalamaya Göre Sonuçlar ve Tartışmalar.....	188
5.2. ÖNERİLER.....	194
KAYNAKÇA	196
EKLER	203
Ek I: İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin AB'nin Eğitim Amaçlarıyla İlgili Görüşleri Anketi	203
Ek II: Anket Çalışması İzin Onayı.....	206
Ek III: Anket Uygulanan Okulların Listesi	207
Ek IV: Özgeçmiş	208

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Öğretmenlerin Cinsiyet Dağılımları	88
Tablo 2: Öğretmenlerin Çalışma Süresine Göre Dağılımı	89
Tablo 3: Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımı	89
Tablo 4: Öğretmenlerin Yaşa Göre Dağılımı	90
Tablo 5: Anket Maddelerine Verilen Cevaplara Göre Dağılımlar	91
Tablo 6: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 1. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	104
Tablo 7: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 5. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	105
Tablo 8: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 7. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	106
Tablo 9: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 9. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	107
Tablo 10: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 11. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	108
Tablo 11: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 14. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	109
Tablo 12: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	110
Tablo 13: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	110

Tablo 14: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 24. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	111
Tablo 15: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 25. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	112
Tablo 16: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 26. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	113
Tablo 17: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 27. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	114
Tablo 18: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 29. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları	115
Tablo 19: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 3. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	117
Tablo 19.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 3. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	118
Tablo 20: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 4. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	119
Tablo 20.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 4. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	119
Tablo 21: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 9. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	120
Tablo 21.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 9. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	121

Tablo 22: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 15. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	122
Tablo 22.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 15. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	123
Tablo 23: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	124
Tablo 23.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	125
Tablo 24: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 26. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	126
Tablo 24.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 26. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	127
Tablo 25: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 6. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	130
Tablo 25.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 6. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	131
Tablo 26: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 7. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	132
Tablo 26.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 7. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	133
Tablo 27: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 10. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	134

Tablo 27.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 10. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	135
Tablo 28: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 13. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	136
Tablo 28.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 13. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	137
Tablo 29: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 16. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	138
Tablo 29.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 16. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	139
Tablo 30: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 17. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	140
Tablo 30.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 17. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	141
Tablo 31: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	142
Tablo 31.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	143
Tablo 32: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 27. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	144
Tablo 32.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 27. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	145

Tablo 33: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 1. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	148
Tablo 33.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 1. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	149
Tablo 34: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 8. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	150
Tablo 34.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 8. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	151
Tablo 35: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 10. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	152
Tablo 35.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 10. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	153
Tablo 36: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 17. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	154
Tablo 36.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 17. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	155
Tablo 37: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	156
Tablo 37.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	157
Tablo 38: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	158

Tablo 38.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	159
Tablo 39: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 21. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	160
Tablo 39.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 21. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	161
Tablo 40: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 28. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	162
Tablo 40.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 28. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	163
Tablo 41: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 31. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları	164
Tablo 41.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 31. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları	165

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABGS	: Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
ABEGPM	: Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi
Ar-Ge	: Araştırma Geliştirme
AET	: Avrupa Ekonomik Topluluğu
AKÇT	: Avrupa Kömür ve elik Topluluğu
AT	: Avrupa Topluluğu
APB	: Avrupa Para
c.	: Cilt
ev.	: Çeviren
P 6	: AB Altıncı ereve Programı
DELTUR	: Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu
Der.	: Derleyen
DPT	: Devlet Planlama Msteşarliğı
DS	: Diploma Eki
ECTS	: Avrupa Kredi Transfer Sistemi
Ed.	: Editör
EEA	: Avrupa Ekonomik Alanı
EFTA	: Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi
EPB	: Ekonomik ve Parasal Birlik
EURATOM	: Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu
EURYDICE	: Avrupa Eğitim Sistemleri ve Politikaları Bilgi Ağı
EB	: Erasmus niversite Beyannamesi
İKV	: İktisadi Kalkınma Vakfı
KOB	: Katılım Ortaklığı Belgesi
KOBİ	: Küçük ve Orta Boy İşletmeler
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MTE	: Mesleki ve Teknik Eğitim
No	: Numara
OECD	: İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı
ODL	: (Open and Distance Learning) açık ve uzaktan ğrenim
PISA	: Uluslararası ğrenci Değerlendirme Programı

UP	: Ulusal Program
Haz.	: Hazırlayan
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
TAO	: Socrates Teknik Yardım Ofisi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
UBİM	: Ulusal Bilgi Merkezi
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
Yay.	: Yayına Hazırlayan
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu
N	: Sayı (Adet)
X	: Ortalama (Mean)
ss	: Standart Sapma (Std.Deviation)
p	: (Sig.)
F	: Frekans

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, sayıltılar, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi ve araştırmanın sınırlılıkları yer almaktadır.

1.1.PROBLEM DURUMU

AB eğitim politikası, üye ülkeler arasında işbirliğini ve dayanışmayı sağlamak, karşılıklı anlayışı özendirmek, AB'nin yapısı, işleyişi ve Avrupalılık bilincinin kazandırılması için öğrenci ve öğretmenleri eğitmek, tüm araştırma ve geliştirme alanlarına etkin katılımlarını sağlamayı amaçlamaktadır. AB'de tek tip bir eğitim sistemi yerine her üye ülke kendi Sosyo-ekonomik yapısına uygun eğitim sistemini uygulamakta serbesttir. Ülkelerin kendi ulusal özelliklerine göre biçimlenen eğitim politikalarının karşılıklı görüş alışverişiyle uyumuna çalışılmaktadır (Barkçin, 2002, s.31).

1990'lı yıllarda ekonomik ve siyasal bütünleşmesini hızlandıran Avrupa Birliği'nde de eğitim konusu öncelikli konular arasına alınmıştır. Avrupa Konseyi Mart 2000'de Lizbon'da yapılan zirvede, Avrupa Birliği'nin eğitim politikasının yönünü ve hareketini belirleyecek hayati kararlar almıştır. Bu kararlardaki temel amaç eğitim yoluyla AB'deki istihdamın ve rekabet gücünün artırılmasıdır. Bu süreçte eğitim alanında birçok düzenleme yapılmış, çok sayıda program oluşturulmuştur (Moroglu, 2004, s.70).

Eğitimde yaratılmak istenen Avrupa Boyutu, üye devletlerin aldığı tedbirleri tamamlayıcı niteliktedir. Avrupa Komisyonu'nun bu alandaki görevi, bir yandan eğitim alanındaki çeşitliliği muhafaza ederken, diğer yandan da asgari standartları yukarıya çekmek, eğitim ve öğretimin önündeki engelleri kaldırmak ve 21. Yüzyılın gereklerini yerine getirmektir (Aykın ve Oguz, 2003, s.367).

23-24 Mart 2000 tarihlerinde gerçekleştirilen Lizbon Zirvesi'nde AB'nin, istihdamı güçlendirmeyi ve bilgi üzerine kurulu bir ekonomi çerçevesinde ekonomik reform ve sosyal uyumu gerçekleştirmeye yönelik yeni stratejisi (Lizbon Stratejisi) tanımlanmıştır. Lizbon Stratejisi ile birliğin bilgiye dayalı, rekabet edebilir, gelişmiş bir işgücüne ve sürdürülebilir kalkınmaya dayanan bir ekonomiye sahip olması, yenilikçi faaliyetlerin güçlendirilmesi, sosyal güvenlik ve eğitim sistemlerinin modernleştirilmesi amaçlanmaktadır. Strateji kapsamında, üye ülkelerin istihdam, eğitim ve bilgi teknolojileri alanlarında 10 yıllık bir sürede ulaşmaları gereken hedefler belirlenmiştir ([http://ec.europa.eu/ education/policies/2010/et2010_en.html](http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et2010_en.html), 2011).

Lizbon stratejisi üç temel amaç ve bu amaçları gerçekleştirecek somut hedefler belirlemiştir

1. Amaç: AB eğitim ve öğretim sistemlerinin kalitesinin ve etkinliğinin geliştirilmesi. Bu amaç için hedefler:

- öğretmenlerin ve eğitmenlerin eğitiminin geliştirilmesi
- bilgi toplumu için temel beceriler geliştirme
- bilişim teknolojilerini herkese ulaştırma
- bilim ve teknik okul mezunlarının sayılarını artırma
- kaynakların en iyi şekilde kullanımı

2. Amaç: Eğitim ve öğretim sistemlerinin herkes için erişilebilir olmasını sağlamak. Bu amaç için somut hedefler.

- açık bir öğrenme çevresi yaratmak

- eğitim öğretimi daha cazip hale getirmek
- aktif yurttaşlık, fırsat eşitliği, toplumsal bağlılığı gerçekleştirmek

3. Amaç: Eğitim-öğretimin dünyanın daha geniş kısmına açılması. Bunun için somut hedefler:

- iş dünyası, araştırmalar ve toplumla olan ilişkilerin güçlendirilmesi
- girişimci ruhunun geliştirilmesi
- yabancı dil öğreniminin geliştirilmesi
- ülkelerarası değişim ve hareketliliğin artırılması
- Avrupa işbirliğinin güçlendirilmesi (Avrupa Komisyonu, 2006: 210).

Türkiye'nin uluslararası arenada rekabet edebilmesi için Dünya standartlarına uygun bir eğitime sahip olması ile mümkündür. Bu ihtiyaç doğrultusunda, AB'nin genel amaçları çerçevesinde izlediği eğitim hedefleri ve politikaları, Türk eğitim sisteminde oluşturacağı yapısal değişiklikler ile Türk eğitim sistemine uygunluğu hakkında öğretmenlerin görüşlerinin araştırılmasının önemli olacağı düşünülmüştür.

1.2.PROBLEM CÜMLESİ

İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitimle İlgili Amaçları Hakkındaki Görüşleri nelerdir?

1.3.ALT PROBLEMLER

1) İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin eğitimle ilgili amaçları hakkındaki görüşleri cinsiyete göre değişmekte midir?

2) İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin eğitimle ilgili amaçları hakkındaki görüşleri meslekteki hizmet süresine göre değişmekte midir?

3) İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin eğitimle ilgili amaçları hakkındaki görüşleri öğretmenin branşına göre değişmekte midir?

4) İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin eğitimle ilgili amaçları hakkındaki görüşleri yaşa göre değişmekte midir?

1.4.SAYILTILAR

- 1)Öğretmenler ankette yer alan soruları içtenlikle cevaplamışlardır.
- 2)Veri toplama aracı uzman görüşleri alınarak düzenlenmiştir.
- 3)Kullanılan ölçme araçları ve yöntemleri ile araştırmanın amaçlarına ulaşılmıştır.

1.5.ARAŞTIRMANIN AMACI

Toplumsal hayatın hızla değişmesi AB'yi eğitime yöneltmiş, eğitimi insanı hayata hazırlayan bir araç ve Avrupa halklarını birbirine bağlayan unsur olarak görülmüştür. AB eğitim ilkelerinin temel amacı, üye ülkeler arasında dayanışmayı artırmak, vatandaşlar arasındaki hoşgörüyü özendirmek ve Avrupalılık bilincini aşılacak, uluslararası güçlü bir Avrupa yaratmak için vatandaşlara yüksek nitelikli eğitim sağlamak ve bunu hayat boyu sürdürmek şeklinde özetlenebilir. Türkiye ve AB ülkeleri eğitim sistemlerinin genel amaçları; öğrencilerin zihinsel, bedensel, meslekî ve etik yönden gelişmelerine, kendi kültürleri ve diğer kültürlerle saygıya, ulusal kimliğin korunmasına, demokrasinin gelişmesini

amaçlamaktadır. AB'nin eğitim ilkeleriyle Türkiye'nin eğitim İlkeleri paraleldir. Fakat Türkiye bu ilkeleri hayata geçirme hızında geri kalmıştır. Türkiye'nin eğitimde geri kalmasının nedeni eğitim politikası olmayışından değil, var olan politikalarını hayata geçirememesindendir.

Bu araştırma, ilköğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin AB'nin eğitim kalitesi, eğitim programları, insan ilişkileri, yaratıcılıkları, öğrenci değişimleri, öğretmen yetiştirme programları, eğitim kaynaklarını kullanmaları hakkındaki görüşlerini belirlemek ve bu konuda ortaya çıkan eksiklikleri giderme ile Türkiye şartlarına uygunluğu konusunda öneriler sunmak amacıyla planlanmıştır.

1.6.ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu araştırmayla elde edilen bulgular, AB eğitim amaçları hakkında öğretmenlerin görüşlerini ortaya koyarak, Türk eğitim amaçları ile ne derece tutarlılık gösterdiğini ve amaçları gerçekleştirmede karşılaşılan aksaklıkları giderme noktasında önem taşımaktadır. Bu araştırmada elde edilen sonuçların öğretmenlerin amaçları gerçekleştirmede daha verimli çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

1.7. SINIRLILIKLAR

1.Bu araştırma İstanbul ili, Ümraniye ilçesindeki ilköğretim okullarında 2011-2012 öğretim yılında görevli öğretmen görüşleri ile sınırlıdır.

2.Bu araştırma örneklemi sadece resmi ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler ile sınırlıdır.

3. Araştırma anket sorularına verilen cevaplarla sınırlıdır.

1.8.TANIMLAR

AB Eğitim Programları: Hayat Boyu Öğrenme v e Gençlik Programları olmak üzere iki ana programdan oluşmaktadır. Programlar fırsat eşitliğinin artırılması, aktif vatandaşlık fikri, çok kültürlü bir oluşumda bilgi edinme, hem eğitim hem öğretimi kapsayan hayat boyu öğrenme kavramı gibi temel değerleri güçlendirmeyi amaçlamaktadırlar (www.ua.gov.tr, 2011).

Avrupa Vatandaşlığı: Avrupa Birliği üye devletlerin uyruklarının hak ve çıkarlarının daha güçlü bir biçimde korunmasını sağlamak amacıyla Birlik Vatandaşlığı Maastricht Antlaşması ile getirilen üye ülke vatandaşlarına sağlanan yeniliklerden birisidir (Aslan, 1999, s.26).

AB: Avrupa Birliği 7 Şubat 1992 tarihinde Maastricht’de imzalanan Avrupa Birliği Antlaşması ile getirilmiş olan kavramdır. Avrupa Birliği deyimi, Avrupa Toplulukları aracılığıyla izlenen hedef ve politikalar ile Avrupa Birliği Antlaşmasıyla getirilen iki yeni eylem alanının (Ortak Dış ve Güvenlik Politikası/Adalet ve İçişleri Alanında İşbirliği) kapsadığı hedef ve politikaları bir bütün olarak ifade etmek üzere kullanılmaktadır (<http://www.dpt.gov.tr/abigm/Yayinlar/KIAN.pdf>).

ABEGPM: Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi. Kısaca Ulusal Ajans (www.ua.gov.tr, 2011).

AET: Avrupa Ekonomik Topluluğu Kurucu antlaşmalardan “Avrupa Ekonomik Topluluğu’nu” Kuran Antlaşma (Treaty establishing the European Economic Community) ile oluşturulan topluluktur (<http://www.dpt.gov.tr/abigm/Yayinlar/KIAN.pdf>).

AT: Avrupa Topluluğu Roma’da, 25 Mart 1957’de imzalanan Antlaşma ile kurulan Avrupa Ekonomik Topluluğunun, 7 Şubat 1992 tarihinde Maastricht’ de imzalanan Avrupa Birliği Anlaşma ile değişmiş adıdır (<http://www.dpt.gov.tr/abigm/Yayinlar/KIAN.pdf>).

Avrupa Serbest Bölge Birliği (EFTA): 3 Mayıs 1960’da Avrupa Topluluğu’na katılmak istemeyen veya katılmasına müsaade edilmeyen Avrupa devletleri için alternatif olarak kurulmuştur. EFTA Anlaşması 4 Ocak 1960’da Stockholm’de 7 ülke tarafından imzalanmıştır. Bugün sadece İzlanda, Norveç, İsviçre ve Lihtenştayn EFTA’yı oluşturmaktadır(<http://tr.wikipedia.org/wiki/EFTA>).

Hareketlilik: Eğitim almak, iş deneyimi kazanmak, diğer öğrenme ve öğretme faaliyetlerine veya bunlarla ilgili yönetim faaliyetlerine katılmak amacıyla, ev sahibi ülkenin dilinde veya çalışma dilinde uygun bir hazırlık veya bilgi tazeleyici kurslar ile yeterince desteklenerek bir süre başka bir Üye Ülkede kalmaktır (www.ua.gov.tr, 2011).

Hayat Boyu Öğrenim: Avrupa Birliği Parlamentosu ve Konseyi’nin 15.11.2006 tarih ve 1720/2006 sayılı kararı ile 2007–2013 yılları arasında kapsayacak şekilde Hayat boyu Öğrenme Programı adı altında yeni bir program kurulmuştur. Leonardo da Vinci Programı (LdV), Hayat boyu Öğrenme Programı kapsamında, Comenius, Erasmus ve Grundtvig ile birlikte alt sektörel programları oluşturmaktadır (www.ua.gov.tr, 2011).

Ulusal Ajans: Ulusal Ajanslar, katılımcı ülkelerin, AB Eğitim ve Gençlik programlarından yararlanmayı sağlamak üzere ülke içinde kurdukları ve ilgili taraflar ile işbirliği içinde programlardan yararlanma faaliyetlerini

organize ve koordine eden uygulama birimleridir (www.ua.gov.tr, 2011).

AGH: Avrupa Gönüllü Hizmeti özellikle Avrupa Birliği içinde toplumsal uyumu güçlendirmeyi, gençler arasında dayanışma ve hoşgörünün geliştirilmesidir (www.ua.gov.tr, 2011).

Eurodesk: Gençlerle ve onlarla birlikte çalışanlarla ilgili eğitim ve gençlik alanlarındaki Avrupa fırsatları ve gençlerin Avrupa faaliyetlerine katılımı hakkında bilgi sağlayan Avrupa bilgi aktarım ağı (<http://www.eurodesk.org>).

Bölüm II

2.1.AVRUPA BİRLİĞİ

Avrupa Birliği (AB) sürdürülebilir bir barışın tesisi, ekonomik ve sosyal kalkınma yoluyla daha yüksek yaşam standartlarının sağlanması ve siyasi bütünleşmenin gerçekleştirilmesi amacıyla bir araya gelen 27 üye ülkeden (Almanya, Fransa, İngiltere, İrlanda, Belçika, Hollanda, Lüksemburg, İtalya, İspanya, Portekiz, Danimarka, İsveç, Finlandiya, Avusturya, Yunanistan, Malta, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Slovenya, Estonya, Litvanya, Letonya, Macaristan, Polonya, Güney Kıbrıs, Bulgaristan, Romanya) oluşan, uluslar üstü ortak kurumları ve karar alma mekanizmaları olan kurumsal bir sistemdir (TOBB, 2002, s. 6).

9 Mayıs 1950’de Fransız Dışişleri Bakanı Robert Schuman, Jean Monnet’in tasarısına dayanan ve Birleşik Avrupa’nın temellerini atan **Schuman Planı’nı** yayımlamıştır (Akengin, 2010, s. 170). Schuman Planı, Avrupa’da barışın kurulabilmesi için Fransız-Alman dostluğunun şart olduğunu belirtiyor ve bu çekirdek etrafında Avrupa’nın bütünleşmesi gerektiği görüşünü esas alıyordu. Plana göre, yüzyıllardır Avrupa’da süregelen Fransız-Alman çekişmesini ortadan kaldırmanın yolu, yüksek bir otoritenin yönetimi altında, Fransız-Alman ortak kömür ve çelik üretimini sağlamak ve söz konusu örgütü bütün Avrupa ülkelerinin katılımına açık tutmaktı (İKV, 2010a).

Birliğin içinde ortak kurumları bulunan üç topluluk yer almaktadır. Bunların içinde ilk kurulanı Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) olmuştur. Avrupa Kömür ve Çelik Birliğini kuran ve aynı zamanda bugünkü Avrupa Birliği’nin temelini oluşturan Paris Anlaşması Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg arasında 18 Nisan 1951 tarihinde Paris’te imzalanmış ve 25 Temmuz

1952 tarihinde yürürlüğe girmiştir (Karluk, 1996, s. 42). Böylece AKÇT ile devletler, tarihte ilk defa, kendi iradeleri ile ulusal egemenliklerinin bir kısmını uluslar üstü bir kuruma devretmişlerdir. Kömür ve çelik sektöründe başlayan bu ekonomik entegrasyon Avrupa’da sürekli barışın sağlanmasının ilk adımı olmuş ve bugünkü Avrupa Birliği’nin temeli böylece atılmıştır. Bu altı ülke daha sonra 1957 tarihli Roma Antlaşması ile Avrupa Ekonomik Topluluğunu (AET) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğunu (EURATOM) oluşturmuşlardır (Aktan, 2001, s. 7).

Avrupa Ekonomik Topluluğu, 1957 yılında altı Batı Avrupa Devleti (Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg) arasında imzalanan Roma Anlaşması ile kurulmuştur (Dartan, 2002, s. 99). Avrupa Ekonomik Topluluğu’nu hukuken ve fiilen uluslararası bir kuruluş olma niteliğini kazandıran antlaşma 1 Ocak 1958 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 1965’de kurucu üyelerin imzalamış oldukları “Birleşme Anlaşması”(Füzyon Anlaşması) sonucunda, AKÇT, AET ve EURATOM için tek bir Konsey, Komisyon ve Parlamento oluşturulmuş, bütçeleri birleştirilmiş ve “Avrupa Toplulukları” terimi kullanılmaya başlamıştır (Dartan, 2002, s. 99).

Avrupa Ekonomik Topluluğunu kuran Roma Antlaşmasında teşkilatın kuruluş amaçları şu şekilde ifade edilmiştir (Ülger, 2003, s. 5):

- Avrupa halkları arasında giderek daha güçlü bir biçimde kurulacak bir birliğin temellerini atmak,
- Avrupa’yı bölen engelleri kaldırarak ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişimini ortak eylemlerle sağlamak,
- Bölgeler arasındaki ekonomik dengesizlikleri en aza indirmek suretiyle uyumlu kalkınma sağlamak ve ekonomik bütünlüğü güçlendirmek,
- Ortak dış ticaret politikası sayesinde uluslar arası ticaretteki kısıtlamaları kademeli bir şekilde kaldırmak,

- Halkların çalışma koşullarını ve hayat standartlarını iyileştirmek için sürekli çaba harcamak,
- Dengeli ticari ilişki ve adil rekabetin önündeki engelleri kaldırmak,
- Ortak dış ticaret politikası izlemek suretiyle uluslar arası ticarette yaşanan kısıtlamaların kaldırılmasına yardımcı olmak,
- Barışın ve özgürlüğün korunmasını sağlamak ve kendi amaçlarını benimseyen öteki Avrupa halklarını da ortak olmaya çağırarak,

Avrupa Birliği Antlaşması olarak da adlandırılan Maastricht Antlaşması 7 Şubat 1992 tarihinde Hollanda'nın Maastricht kentinde imzalanmış ve 1 Kasım 1993 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu antlaşma ile ekonomik ve parasal birlik doğrultusunda ilerleyen (Tek Para Birimine Geçiş) ve belirli alanlarda hükümetler arası işbirliğini içeren bir Avrupa Birliği kurulmuştur (Aktan, 2001, s. 9; Ülger, 2003, s. 5).

“Avrupa Birliği’ni oluşturan temel değerler kalıcı barışın sağlanması, birlik, eşitlik, özgürlük, güvenlik ve dayanışmadır. Avrupa Birliği’nin amaçları özgürlük ve demokrasi ilkelerini korumak ve tüm üyeler tarafından insan haklarına saygı ve temel haklar ile birlikte hukukun üstünlüğü kuralının uygulanmasını sağlamaktır. Avrupa Birliği, dünyada benzeri olmayan kurumsal bir sistemdir” (Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu, 23.04.2011).

2.1.1. Avrupa Birliği Eğitim Amaçlarının Temel Unsurları

Eğitim, mesleki eğitim, gençlik ve spor AB’nin münhasır yetkiye sahip olduğu ya da yetkiyi üye devletlerle paylaştığı bir alan değildir. Bunlar AB’nin destekleyici, eşgüdüm sağlayıcı veya tamamlayıcı eylemler alanı çerçevesinde değerlendirilmektedir. Eğitim alanında Lizbon Zirvesi’nde geliştirilen açık koordinasyon yöntemi benimsenmiştir. Buna göre, AB’nin eğitim ve öğretim alanındaki rolü fikir alışverişinin sağlandığı ve tecrübelerin paylaşıldığı bir

forum oluşturmakla sınırlıdır. AB, bir yandan eğitim ve öğretim sistemlerinin kapsamı ve yapılandırılmasında üye devletlerin kendi faaliyet serbestilerini korumalarına olanak tanırken, diğeryandan da üye devletler arasında çeşitli programlar aracılığıyla işbirliği mekanizması yaratmaktadır. Bu kapsamda, AB çok uluslu ortaklıkların kurulmasına, yurtdışında eğitime olanak veren değışim programlarının oluşturulmasına, yenilikçi eğitim ve öğretim yaklaşımlarının geliştirilmesine, akademik ve mesleki uzmanlık ağılarının kurulmasına, eğitimde yeni teknolojilerin kullanılmasına ve niteliklerin karşılıklı olarak tanınmasına yönelik bir çerçeve oluşturmaktadır. Ayrıca fikir alışverişinin sağılandığı, tecrübelerin paylaşıldığı, değışik uygulamalar arasında karşılaştırmaların yapılarak başarılı uygulamaların ön plana çıkarıldığı ve nihayet ortak politikaların, ortak hedeflerin tespit edildiğı bir diyalog ve müzakere platformunun oluşturulmasına destek vermektedir (Aykın ve Uysal, 2003, s.366-67).

Avrupa Birliğı eğitim alanında tek bir politikanın olmadığı, ülkeler arasında görüş alışverişinde bulunulduğı bir forum niteliğindedir. Üye ülkeler eğitimin içeriğı ve organizasyonu açısından özgür olup Avrupa Birliğı nezdinde işbirliği yapabilmektedirler. Avrupa Birliğı'nin eğitim alanında sunduğı olanaklar (http://ec.europa.eu/education/policies/introduction_en.html, 2011):

- Uluslararası eğitim, mesleki eğitim ve gençlik ortaklıkları,
- Değışim programları ve yurtdışında eğitim olanakları,
- Yenilikçi öğretim ve eğitim programları,
- Eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması ve diplomaların karşılıklı tanınması,
- Akademisyenler ağı ve mesleki uzmanlık,
- Karşılaştırma ve politika üretme amaçlı danışma platformudur.

1967 yılında üye ülke hükümetlerinden bağımsız olarak bir araya gelen bilim insanları ve teknik uzmanlar “bilimsel ve teknik araştırma politikasının

oluşturulması” üzerinde çalışmışlardır. Bu çerçevede, AB’nin dünya çapında rekabet gücünü artırabilmesi için, eğitimde işbirliğine gidilmesi ve bilim insanlarının, teknik uzmanların, öğrenci ve öğretmenlerin serbest dolaşımının sağlanmasının gereği vurgulanmıştır (Sevinç 1996, 51).

Çalışmalar 1973 yılından itibaren hızlandırılmış ve 1974 yılı AB’de ortak eğitim ilkelerinin ve anlayışının oluşumunda bir dönüm noktası olmuştur. Anılan yılda AB Komisyonu’nca alınan bir kararda, üye ülkelerin ulusal eğitim geleneklerine önem vermenin zorunlu olduğu, ulusal eğitim sistemlerinin ve öğretim yöntemlerinin “tek tip” leştirilmesine gerek olmadığı belirtilmiştir. Aynı zamanda üye ülkelerin temsilcilerinden oluşan bir kurulun, eğitim programlarını koordine etmesi konusunda görüş birliğine varılmıştır (Karauçak 1993, 342 ve Sevinç 1996, 52).

1980 sonrasında AB’de işsizlik oranının artması, eğitim politikalarının gözden geçirilmesini ve çalışmaların hızlandırılmasını zorunlu kılmıştır. Özellikle 1981-1982 yıllarında yapılan Konsey ve Eğitim Bakanları toplantılarında, 1976 yılında kabul edilen kararların uygulama sonuçları değerlendirilmiş, ancak politikanın özüne dokunulmamıştır. Çalışmalar, daha çok meslekî eğitim ve meslekî nitelikler üzerinde yoğunlaşmış, ayrıca eğitimde yeni bilgi teknolojileri konusuna da ağırlık verilmiştir (Sevinç 1996, 52).

Stuttgart Doruğu’nda (Haziran 1983), Avrupalılık bilincinin yerleştirilmesi için Avrupa tarihine ilişkin bilgilerin geliştirilmesi ve yükseköğretim kurumları arasında işbirliğinin artırılması konusunda tavsiye kararı alınmıştır. İzleyen Fontainebleau Doruğu’nda (Haziran 1984), AB kimliğinin dünya genelinde geliştirilmesi üzerinde durulmuş, ayrıca öğrenci ve öğretmen değişiminin özendirilmesi ve karşılıklı burs sağlanması konusunda kesin kararlar alınmıştır. Bu iki bildiriyle, “Avrupa Yurttaşı” kavramı yavaş oluşmaya başlamıştır. 1985 yılında gerçekleştirilen Avrupa insanları için “Ad Hoc Komite” toplantısında bu

kavram daha açık bir şekilde tanımlanmış ve gençlerin yeni Avrupa'nın yapılanmasında nasıl bir rol alacakları konusunda öneriler getirilmiştir. Bu öneriler arasında, çok genç yaşta çocuklara yabancı dil öğretilmesi, okul değişim projeleri ve geçiş dönemi için işbirliği alanları yer almaktadır (Sevinç 1996, 52 ve MEB 2001, 9). Mayıs 1988 tarihinde gerçekleştirilen Avrupa Konseyi Eğitim Bakanları toplantısında, Birliğin eğitim alanındaki amaçları yeniden tanımlanmıştır. Bunlar (MEB 2001, 10 ve Sevinç 1996, 52):

- Gençlerde “Avrupalı” kimliğini pekiştirmek ve Avrupalıların gelişmelerinin temeline oturttukları demokrasi, toplumsal adalet ve insan haklarına saygı gibi kavramları ve Avrupa uygarlıklarını gençlere benimsetmek,
- Gençleri, AB'nin oluşumunda ve ekonomik ve toplumsal kalkınma sürecinde yer almalarını sağlamak üzere hazırlamak (TAS'da öngörüldüğü gibi),
- Gençleri daha geniş bir ekonomik ve toplumsal alan içinde, Birliğin kendilerine sağladığı üstünlükler/yararlar ve karşılaşılabilecek zorluklar konusunda bilinçlendirmek,
- Gençlerin ekonomik, kültürel, toplumsal ve tarihsel açılardan AB ve üye ülkelere ilişkin bilgilerini geliştirmek ve üye ülkeler, diğer Avrupa ülkeleri ve Dünya ile işbirliğinin önemini kavratmak.

AB'nin, meslekî-teknik eğitim politikalarını oluştururken öncelikle ele aldığı bazı konular vardır. Bu konular aynı zamanda meslekî-teknik eğitim sisteminin yenilenmesinde karşılaşılabilecek engelleri de göstermektedir. Bunlardan en önemlisi, nitelikli olsun-olmasın, Birliğin geneline hâkim olan işsizlik sorunudur ve mezunların iş yaşamına

geçişlerini gittikçe zorlaştıran bir süreci de beraberinde getirmektedir. Diğer bir deyişle, AB'nin meslekî-teknik eğitim politikaları, özellikle orta ve uzun dönemli işsizlik sorununun çözümüne yöneliktir. İkinci bir konu, öğrenmenin yaşam boyu sürdürülmesidir. Günümüz iş yaşamının bireylere yüklediği orta yaş sonrası birden çok iş değiştirme, sürekli bir meslekî-teknik eğitim sisteminin gündemde olmasını gerektirmektedir. Böylece AB'nin dünya genelindeki varlığı ve özgün düşünceleri yaşama geçirmedeki başarısı sürecektir (EC 1993/c, 3). AB'de meslekî-teknik eğitim amaçlarını belirlemede esas alınan diğer bazı konular ise şu şekilde sıralanabilir (www.europa.eu.int/scadplus ve Zengin gönül 1998, 25-26):

- Bireylere meslekî-teknik eğitimin ardından yükseköğretime devam edebilmeleri için açık olanaklar sunmak,
- Meslekî-teknik eğitim gören öğrencilerle, genel (bilimsel) eğitim görenler arasında eşit işlem görmeyi yaygınlaştırmak ve meslekî-teknik eğitim görenlere çekici kariyer olanakları sağlamak,
- Meslekî-teknik eğitim sürecinde başarısız olup eğitimini yarıda bırakanları hedef grup yaparak, iş yaşamına niteliksiz işgücü girişini engellemek,
- Eğitim sistemini; tüketici, yerel ve bölgesel önceliklere daha hızlı yanıt veren bir konuma getirmek,
- Tutucu işletme kültürüne sahip işletmelerin, teknoloji dünyasına uyumu için, meslekî-teknik eğitimin önemini anlatmak,
- Gençler ve yetişkinler için, meslekî danışmanlık sistemini geliştirilip yaygınlaştırmak,
- Bayan çalışanların niteliklerini artırarak, geleneksel erkek meslekleri olarak adlandırılan iş alanlarına girişlerine olanak sağlamak,
- Bölgeler arası farkları en aza indirmek amacıyla meslekî-teknik eğitim politikalarına bölgesel bir boyut kazandırmak,
- Sanayide yeniden yapılanmaya giden bölgelerin büyümesine destek

vermek,

- Kırsal gelişimi destekleyici yeni olanakları araştırmak.

Meslekî-teknik eğitim sürecinde ortaya çıkan sorunların çözümü, bölgeler arası farklılıkların giderilmesi ve ekonomik rekabetin canlandırılması için; meslekî-teknik eğitim yatırımlarının artırılması, eğitim programlarının ve kurumlarının açık ve şeffaf bir yapıya kavuşturulması, ortak niteliklerin net bir şekilde ortaya konulması ve diplomaların karşılıklı tanınması hedeflenmiştir. Bir başka önemli hedef, AB genelinde işgücünün eğitimi ve meslekî-teknik eğitime katılma oranlarının artırılmasıdır. Bu durum, AB'nin kuzeyli zengin üyelerinden çok, güneyli yoksul üyelerine yönelik bir yaklaşımdır. Diğer bir deyişle, AB genelinde ekonomik gelişme sağlanırken, öncelikli olarak gelir düzeyi düşük olan üye ülkelerin az gelişmiş bölgelerinin Birliğin diğer bölgeleriyle eşit gönenç düzeyine ulaştırılması politikası, ortak meslekî-teknik eğitim politikasının belirlenmesinde de etkili olmuştur (EC 1991, 8 ve Zengin gönül 1998, 75 ve 81).

Sorbon Bildirisi(1998), Avrupa yükseköğretim alanının yaratılmasında, yurttaşların dolaşımı ve istihdamının kolaylaştırılmasında, Avrupa'nın kültürel gelişiminde üniversitelerin ortak çabalarının gerektiğini vurgulanmıştır. Avrupa üniversitelerinde niteliğin yükseltilmesi ve yükseköğretimde birlik/uyum sağlanması için 1998'de Sorbon'da başlayarak 1999'da Bolonya'da ve 2001'de de Prag'da düzenlenen toplantılarda önemli kararlar alınmıştır. Bolonya'da yapılan toplantıda Avrupa üniversiteleri için "Magna Carta" niteliğinde ilkeler belirlenmiştir. Bolonya Bildirisindeki başlıca kararlar şunlardır (Kısakürek 2003, 25):

- Diploma ekinin uygulanmaya başlamasıyla üniversiteler arasında ortak ve genel bir yapının oluşturulması,
- En az üç yıl süreli lisans ve lisansüstü derecelerin tüm Avrupa ülkelerinde tanınması,
- Avrupa kredi transfer sisteminin Avrupa geneline

yaygınlaştırılması yanında yaşam boyu öğrenmenin geliştirilmesi,

- Yükseköğretimde nitelik güvencesinin oluşturulması,
- Tam hareketliliğin sağlanabilmesi için engellerin ortadan kaldırılması.

Sonuç olarak; toplumsal ve ekonomik değişimler ve AB Antlaşmalarında yer alan ekonomik ve politik öncelikler, AB'yi eğitime yöneltmiş, eğitimsel işbirliğini gerektirmiş ve eğitim, meslekî hazırlığa yardımcı olan ekonomik bir araç ve Avrupa halklarını birbirine yaklaştıran bir bağ olarak algılanmıştır. Genel eğitimde ulusallık ve karışmama ilkeleri geçerli olmuş, meslekî eğitimde ise giderek artan bir işbirliği ve uyumlaşma geçerli olmuştur. 1970'li yıllardan günümüze kadar "Avrupa Yurttaşlığı ve Eğitimde Avrupa Boyutu" AB'nin tüm eğitim kararlarında yer almıştır. Bu da göstermektedir ki, AB'nin oluşumunda özellikle siyasi bir birlik düzeyine ulaşmasında eğitimin önemi tartışılmayacak kadar yüksektir (Tuzcu,2005,s.55).

AB'nin amaçlarının gerçekleştirilmesinde eğitim bir araç olarak görülmekte, eğitim sistemleri ve ülkelerin izledikleri eğitim politikaları arasında yakınlaşmanın sağlanmasına önem verilmektedir (Sezgin, 2001, s.236).

Bu amaçların belirlenmesinde etkili olan unsurlar şunlardır (Sezgin, 2001, s.236-40):

1. Bilgi Toplumuna Uyum:

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler günümüzde toplumların ekonomik, sosyal ve kültürel yapıları üzerinde büyük değişikliklere sebep olmaktadır. Gelişmiş toplumlar bilgiyi yoğun biçimde kullanmaktadır. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler eğitime dinamik bir özellik kazandırmıştır. Eğitimin amaçlarında, içeriğinde, uygulanan yöntemlerde vs. köklü değişimler yapmıştır. Bireylerin

sahip olduğu nitelikler bu bilimsel ve teknolojik gelişmeler sonucu güncelliğini kaybetmektedir. Bireylerin işlerini koruyabilmeleri, bu değişimlere uyum sağlayabilmeleri için yeniden eğitim ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Eğitim yoluyla bireylere kazandırılacak davranışlar onların bilgi toplumundaki değişmelere kolay uyum sağlamalarına destek olmalıdır. AB eğitim politikalarının tespitinde bilgi toplumuna uyum öncelikli bir unsur olarak kabul edilmektedir (Sezgin, 2001, s.236).

2. Rekabet Gücünün Yükseltilmesi:

AB ülkelerinin uluslararası arenada rekabet gücünü artırmak.

3. İnsan Gücünün Serbest Dolaşımı:

AB'nin dayandığı temel ilkelerden biri de insan gücünün serbest dolaşımıdır. Eğitim planlamasında ulusal iş hayatının ihtiyaçları ile birlikte AB emek piyasasının ihtiyaçları nitelik ve nicelik yönünden dikkate alınmaktadır. Serbest dolaşımı kolaylaştırdığı için dil öğrenimi teşvik edilmektedir. Diğer taraftan üye ülkeler arasında öğrenci ve öğretim üyesi değişimine destek verilmektedir. Bu çerçevede dolaşımın önündeki engellerin kaldırılmasına çaba gösterilmektedir (Sezgin, 2001, s.238-39).

4. İstihdamın Artırılması:

Bireyin sahip olduğu yeterlilikler ile emek piyasasının taleplerine uygunluğu ve istihdam arasında olumlu bir ilişki vardır. Bireylerin sahip olduğu yeterliliklerin emek piyasasında satılabilir nitelikte olması istihdamı artırmaktadır. AB kişilerin istihdamın gereklerine uygun biçimde yetiştirilmesine özen göstermektedir. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler işi

hızla farklılaştırmaktadır. İşin gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olmayan bireylerin iş bulmaları güçleşmekte, çalışanların işlerini sürdürememe riski artmaktadır. Bu durum bireyi işe hazırlamayı amaçlayan eğitim sistemlerinin sürekli yeniden değerlendirilmesini ve yeni düzenlemeler yapılmasını gerektirmektedir (Sezgin, 2001, s.238-41).

Avrupa Birliği'nin eğitim, öğretim ve gençlik konusunda izlediği temel amaçlar şunlardır (Sezgin, 2001, s.240-41):

- 1- Her kademede eğitimin niteliğinin yükseltilmesi,
- 2- Yüksek öğretim kademesinde kalite kontrol sisteminin kurulması ve bunun işletilmesinin teşviki,
- 3- AB ülkeleri dillerinin öğretiminin nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi,
- 4- Eğitim alanında AB ülkeleri arasında işbirliğinin öğrenci, öğretmen ve öğretim üyesi hareketliliğinin teşviki,
- 5- Eğitimde yeniliklerin, araştırmaların ve yeni teknolojilerin kullanımının desteklenmesi,
- 6- Eğitimin Avrupalılık boyutunun güçlendirilmesi, AB ülkeleri arasında eğitim imkânlarından yararlanılmasının kolaylaştırılması,
- 7- Yaşam boyu öğrenme ve Avrupa'nın öğrenen toplum olma yolunda desteklenmesi,
- 8- Mesleki öğretimle becerili ve teknik işgücünün endüstrideki değişmelere uyumunun kolaylaştırılması,
- 9- Hizmet öncesi ve sürekli mesleki öğretimin nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi, emek piyasasında mesleki bütünlüğün sağlanması,
- 10- Mesleki ve teknik öğretimde AB ülkeleri arasında öğrenci ve öğretmen hareketliliğinin teşviki, ülkeler arasında mesleki öğretim imkânlarından yararlanılmasının kolaylaştırılması,
- 11- Mesleki ve teknik öğretim kurumlarıyla iş hayatı arasında ilişkilerin

güçlendirilmesi,

12- AB ülkeleri mesleki ve teknik öğretim sistemleri arasında bilgi ve tecrübe değişiminin geliştirilmesi

13- Gençliğin toplumla bütünleşmesinin, kişiliğinin, Avrupalılık kimliğinin ve sorumluluk duygusunun gelişmesine yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi,

14- Gençliğin diğer ülkelerin kültürlerini tanımaya, çevrenin korunmasına, ırkçılıkla mücadele ve genç göçmenlere yardıma yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi,

15- AB ülkeleri gençlik ağının kurulmasının ve işletilmesinin teşvik edilmesidir.

2.2.AB EĞİTİM AMAÇLARINDAKİ TARİHSEL SÜREÇLER

Eğitim kuruluşundan bu yana AB’de daima önemli gündem maddelerinden biri olmasına karşın, kuruluş yıllarında ekonomik gerekçelerle daha çok mesleki eğitim ön plana çıkmıştır. Mal, hizmet ve sermaye için ortak pazar temel amacına dayanan 1957 Roma Anlaşması’nda sadece mesleki eğitim ile ilgili hususlar yer almaktadır. Bu aşamada Birliğin eğitim alanındaki yetkileri sınırlıdır, ancak zaman içinde Birliğin yetki alanı genişleyerek dar ekonomik sınırlardan daha geniş sosyal, kültürel ve güvenlik konularına uzanmıştır (Hantrais, 2000, s.17).

İkinci Dünya Savaşı sonrası eğitim alanında AB ülkeleri arasında işbirliği girişimleri olmasına karşın ilk resmi temeller Avrupa Ekonomik Topluluğu’nu kuran anlaşmalarda atılmıştır (Hingel, 2001, s.14).

2.2.1.Birinci Aşama (1951-1963)

Avrupa Topluluğu'nun yasal zemini üç anlaşmaya dayanmaktadır. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu kuran 1951 Paris Anlaşması ve Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu kuran 1957 Roma Anlaşmaları'dır. Bu anlaşmaların hiçbiri genel eğitim konusunda özel hükümler içermemektedir. Ancak Roma Anlaşması'nda üye altı devletin aralarında mesleki eğitim konusunda yakın ilişkiler kuracakları anlamına gelen hükümler bulunmaktadır. Kurucu anlaşmalarda yer alan hiçbir hukuki düzenleme Birliğe okullar, üniversiteler konusunda devletler üstü bir yetki vermemiştir. 1970'li yılların ortalarına kadar genel eğitim alanında herhangi bir gelişme olmamıştır. Ancak, bu yıllardan sonra genel eğitim alanındaki faaliyetler aşamalı olarak Birliğin aldığı bazı kararlar çerçevesinde geliştirilmiştir (Ertl, 2003, s.15).

Kurucu anlaşmalarda yer alan mesleki eğitime dair yaklaşımlar ülkelerin işgücü serbest dolaşımına yönelik isteklerinin bir göstergesi olarak nitelendirilebilir. İşçilerin serbest dolaşımı Birliğin ilk kuruluş aşamasından itibaren en önemli hedeflerden biridir. Bu bağlamda mesleki eğitim ekonomik bütünleşmeyi geliştiren bir araç olarak görülmüştür (Ertl, 2003, s.17). 1985 yılında Avrupa Adalet Divanı eğitim alanındaki yetki konusundaki görüşlerini açıklamıştır. Bu görüşte, ortak politikaların aşamalı olarak geliştirilmesi ve üye devletlerin aralarındaki işbirliğini genel prensiplerin uygulanması yanında öncelikli olmasını vurgulamıştır (Philips, 2003, s.24).

1989'da Adalet Divanı, Erasmus kararında, Topluluğun üye devletlere sorumluluklar yükleyen mesleki eğitim alanında ortak faaliyetler geliştiren düzenlemeler yapmaya yetkisi olduğu belirtilmiştir. Avrupa Adalet Divanı'nın bu kararı oldukça şiddetli tartışmalara yol açmıştır. Örneğin Almanya'ya göre karar uygulama sonuçlarını göz ardı etmektedir. Buna

göre Almanya kendi içindeki eyaletlerin kültür alanındaki bağımsızlığının çiğnendiğini öne sürmüştür. Almanya ayrıca Avrupa Parlamentosu'nun ve Konseyi'nin bu alanda herhangi bir faaliyet için karar almada politik yeterliliğinin olmadığını ileri sürmüştür. Alman Eğitim Konseyi Avrupa kurumlarınca oluşturulan amaç ve politikaların ulusal devletlerin amaç ve politikalarının yerini alamayacağını belirtmiştir. Bu görüş ayrılıkları Roma Anlaşmasında yer alan hükümlerin Birlik kurumlarınca uygulanmasını geciktirmiştir (Ertl, 2003, s.18).

2.2.2.Temel Aşama (1963-1976)

Avrupa Konseyi'nin 2 Nisan 1963 tarihli ve 63/226 sayılı Mesleki Eğitimde Ortak Politikaların Oluşturulmasına Dair Genel Prensipler Kararı ile ilk kez 128. maddede belirtilen hususlar yerine getirilmiştir. Bu kararda mesleki eğitim alanında ortak bir politika oluşturulmasına yönelik 10 genel prensip üzerinde anlaşmaya varılmıştır. Bu prensipler herkesin çalışma yeri ve mesleğini özgürce seçebilmesi için yeterli eğitim almalarına ve yüksek istihdam düzeyine ulaşılmasına yönelik taahhüt ve kararlılığını içermektedir. Oluşturulan bu 10 prensipten ikincisi, herkese yeterli mesleki eğitimi garanti edecek ortak politika oluşturulmasını içermektedir. Ancak bu prensipler de hukuki dayanak tartışmasına konu olmuştur. Konsey tarafından konulmuş olmasına rağmen birçok üye devlet bu prensipleri hukuki olarak bağlayıcı kabul etmemiştir. Sonuç olarak, bu alandaki faaliyetler devletler üstü topluluk çerçevesinde değil devletlerarası işbirliği şeklinde yürütülmüştür. Bu kararlar devletlerarasında olduğu kadar devletlerin kendi içinde de tartışma konusu olmuştur (Ertl, 2003, s.18-19).

1974 eğitim alanındaki işbirliğine dair Eğitim Bakanları Kararı (20 Ağustos 1974) AB’de eğitim konusunda en önemli kilometre taşlarından biridir. Karar, Avrupa eğitim işbirliğinin üç temel prensibe dayanması gerektiğini belirtmiştir (Ertl, 2003, s.29).

1- AT’deki sosyal ve ekonomik politikalar aşamalı olarak uyumlu hale getirilmeli,

2- Eğitim sadece ekonomik hayatın bir parçası olarak düşünülmemelidir,

3-Her ülkenin gelenekleri göz önünde bulundurulmalı ve harmonizasyon tek başına bir hedef olmamalıdır.

Yedi alanda ortak eylem işaret edilmiştir (Ertl, 2003, s.29).

1- Daha iyi kültürel ve mesleki eğitim,

2- Avrupa’daki eğitim sistemlerinde şeffaflığın oluşturulması,

3- Dokümantasyon ve istatistiklerin toplanması,

4- Yüksek eğitim kurumları arasında daha fazla işbirliği,

5- Diplomaların karşılıklı tanınması,

6- Daha iyi dil öğrenimi için öğretmen, öğrenci ve araştırmacıların dolaşımının geliştirilmesi,

7- Eğitimin bütün türlerine tam ulaşımın sağlanması için eşit fırsatların oluşturulmasıdır.

2.2.3.Genişleme Aşaması (1976 -1992)

1976 yılında Daimi Eğitim Komitesi kurulmuş ve eğitim alanındaki topluluk Eylem Programları başlatılmıştır. Eylem Programı’nın içeriği, 1974 Bakanlar Kararının içeriğine çok benzerdir, ancak daha çok detay içermektedir. Bu Eylem Programı ile AT’deki eğitim sistemleri arasındaki bağların geliştirilmesi amaçlanmıştır. 1976 Eylem Programı, Komisyon’a

eğitim uzmanlarının değişimi ve okullarda çalışma hayatına geçişlerin daha kolaylaştırılması yollarının araştırılması konularında yetki vermiştir. Bu eylem planını önemli kılan sadece bu özellikler değil, aynı zamanda hukuki düzenlemeler de ilk kez eğitim politikası konusunda Bakanlar Konseyince bir karar alınmasıdır. Bu eylem programı eğitim alanında birçok diğer proje ve girişimlere kapı açmıştır (Philips, 2003, s.27).

1980’li yılların ortalarında Topluluk genelinde beş yeni program başlatılmıştır. Bu programlar dahilinde karşılıklı olarak mesleki niteliklerin ve yeterliliklerin tanınmasına alt yapı oluşturulmuştur. Sistemin çalışmasını teminen CEDEFOP çalışmalar başlatmış ve iki yüzden fazla meslek kayda geçirilmiştir. Bu girişimler sonucunda SEDOC ortaya çıkmıştır. Bu kayıtlar, mesleklerin profillerini ve diploma verilmesi için gereken mesleki özellikleri içermektedir. 1993 yılında AB, iki yüz dokuz meslek üzerinde anlaşmıştır. Meslek profillerinin tanımları ve karşılaştırma tabloları AB Resmi Gazetesi’nde yayınlanmıştır (Ertl, 2003, s.22).

1986 yılında Tek Avrupa Senedi ile üzerinde anlaşılan ve 1 Ocak 1993’te yürürlüğe giren Tek Avrupa Pazarı’na hazırlık olarak yukarıda bahsedilen programlar yeniden yapılandırılmıştır. Tek Avrupa Senedi eğitime açıkça atıfta bulunmamaktadır, ancak bu dönemde üye devletler arasında zamanın eğitim konusuna eğilme zamanı olduğu konusunda kesin bir görüş birliğine varılmıştır. Yine bu dönemde AB kurumları ve Avrupalı eğitimciler Tek Avrupa Senedi’nin eğitim konusundaki sonuçları üzerinde genişçe tartışmışlardır. Bu tartışmalarda AB’de eğitim politikaları konusunda ilginin artmasının dört sebebi ortaya çıkmıştır (Brock ve Tulasiewicz, 2000, s.54):

Birincisi, ekonomik olarak rekabetçi olmanın temel ögesinin, niteliklerin ve yeteneklerin optimum kullanılması olarak görülmesi,

İkincisi, işgücü dolaşımının ülkeler arası özellikler gerektirmesi,

Üçüncüsü, Tek Avrupa Pazarı'nın ekonomik olarak sahanın düzeltilmesini gerektirmesi yani, tüm Birlik genelinde işgücünde homojenliğin sağlanması,

Dördüncüsü ise, doğabilecek sosyal gerginliklerin azaltılması için bazı önlemlerin alınması gereğidir.

Avrupa Tek Pazarı bağlantılı bu gelişmeler sayıları artan topluluk eylem ve programlarına zemin hazırlarken Komisyon'a da önceki yetkilerinin ötesinde yetki kullandığı politikalar geliştirme olanağı sağlamıştır. Bahsedilen dört topluluk programı yeniden düzenlenmiş ve süreleri 1993 yılına kadar uzatılmıştır. Erasmus II, Commet II 1990'da başlamış. Petra 1991'de yeniden düzenlenmiştir. Sürekli mesleki eğitimi geliştirmek için 1990'da Force Programı başlatılmıştır. Bu yenilenen programlar (Erasmus, Commet, Petra, Force) işgücü dolaşımını ve Birlik seviyesinde rekabet gücünün artırılması ve Avrupa vatandaşlığı oluşturulması için uygulanmaya başlanmışlardır (Brock ve Tulasiewicz, 2000, s.55).

AB'nin yüksek eğitim alanındaki programlarının genişlemesi Ekim 1989'da Doğu Blok'unun yıkılması ile hızlanmıştır. Topluluk Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri ile işbirliğini desteklemek için yeni programlar başlatmıştır. Tempus bunlardan birisi olup 1990 yılından beri iki kez yenilenmiştir (Tempus II 19994-2000, Tempus III 2000-2006). Tempus aşamalı olarak eski Sovyet ülkeleri, Güneydoğu Avrupa, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerini kapsayacak şekilde 28 ülkeye genişletilmiştir (Ertl, 2003, s.23).

2.2.4.Güçlendirme Aşaması (1992-)

2.2.4.1.Maastricht Anlaşması

Eğitim alanında, Maastricht Anlaşması sonrasında birçok önemli gelişme ortaya çıkmıştır. Birliğin, eğitim alanında yetki ve sorumluluklarının artırıldığı 1970 ve 1980’li yıllarda Topluluk hukukunda açık olmayan hukuki zemin daha açık hale gelmiştir. Roma Anlaşması’nda yer alan ifadelerin açık olmaması sebebiyle, Komisyon’un teklifleri 1957-1992 yılları arasında daima ülkelerce bağımsızlıklarına müdahale olarak alınmış ve karşı çıkmıştır. Böylece AB Anlaşması’nda mesleki eğitim ve eğitim konusu 126. ve 127. maddelerde açıkça ele alınmıştır. Her iki maddede Anlaşma’nın “Eğitim, Mesleki Eğitim ve Gençlik” başlıklı bölümünde yer almıştır. Bu anlaşmaya göre, genel eğitim alanında Birliğin rolü üye devletlerarasında işbirliğini teşvik ve destek ile sınırlıdır. Buna karşın Birliğin mesleki eğitim alanındaki yetkisi daha fazladır. Bu anlamda Maastricht Anlaşması mesleki eğitim alanında 1957 Roma Anlaşması ve 1986 Tek Avrupa Senedi’nde yer alan yetkilerin genişletilmesi olarak görülebilir (Ertl, 2003, s.26).

Maastricht Anlaşması

126. maddesi:

1- Topluluk, biryandan eğitim materyallerinin içeriği ve eğitim sisteminin örgütlenmesi ve kültürel ve dilsel çeşitlilik alanında üye devletlerin sorumluluğuna tamamen saygı duyarken, diğer yandan dagerekli hallerde, onların eylemlerini desteklemek ve tamamlamak yoluyla, üye devletlerarasında işbirliğini teşvik etmek suretiyle eğitim kalitesinin geliştirilmesine katkıda bulunur.

2- Topluluk eylemleri şu amaçlara yönelmelidir:

- Özellikle ye devletlerin dillerinin öğretilmesi ve yaygınlaştırılması yoluyla eğitimde Avrupa Boyutu oluşturmak,
- Diplomaların ve eğitim sürelerinin akademik denkliğini tanımak suretiyle öğretmen ve öğrenci hareketliliğini teşvik etmek,
- Eğitim kurumları arasında işbirliğini desteklemek,
- Üye devletlerin eğitim sistemlerinde ortak konulara dair bilgi ve tecrübe paylaşımını geliştirmek,
- Gençlerin ve eğitimcilerin değişiminin geliştirilmesini desteklemek,
- Uzaktan eğitimin geliştirilmesini desteklemek

3- Topluluk ve üye devletler üçüncü ülkelerle ve başta Avrupa Konseyi olmak üzere eğitim alanındaki uluslararası uzman kuruluşlarla işbirliğini geliştirecektir.

4- Bu madde ile belirlenen amaçlara ulaşılmasına katkıda bulunmak üzere

127. maddesi:

1. Topluluk, beryandan mesleki eğitimin içeriği ve örgütlenişi konusunda üye devletlerin sorumluluğuna tamamen saygı duyarken, diğer yandan da onların eylemlerini destekleyen ve tamamlayan bir mesleki eğitim politikasını uygular.

2. Topluluk eylemleri aşağıdaki amaçlara hizmet eder:

- Özellikle mesleki eğitim ve sürekli eğitim yoluyla endüstriyel değişimi uyumu kolaylaştırmak,
- Mesleki entegrasyonu ve emek piyasalarına yeniden entegrasyonu

kolaylaştırmak amacıyla başlangıçtaki mesleki eğitime ve mesleki eğitimin devamını geliştirmek,

- Mesleki eğitime girişi kolaylaştırmak ve başta gençler olmak üzere öğrencilerin ve eğitimcilerin hareketliliğini teşvik etmek,
- Eğitim ve öğretim kuruluşları ve firmaları arasında öğrenim konusunda işbirliğini teşvik etmek
- Üye devletlerin öğretim sistemlerinde ortak olan konulara ilişkin bilgi ve tecrübe alışverişini geliştirmek.

3. Topluluk ve üye devletler, mesleki eğitim alanında üçüncü ülkelerle ve konusunda uzman uluslararası kuruluşlarla işbirliğini geliştirir.

4. Konsey, 251. madde ile tanımlanan ortak karar usulü çerçevesinde, Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'nin görüşünü aldıktan sonra, üye devletlerin kanun ve yönetmeliklerinin uyumlaştırılması hariç olmak üzere, bu maddede belirtilen hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunmak üzere gerekli önlemleri alır.

Hükümlerini içermektedir.

Bir yandan Birlik genelinde programların oluşturulup uygulandığı bir yandan da yetki tartışmalarının devam ettiği eğitim konusunda önemli gelişmeler 1990'lı yılların ikinci yarısında ortaya çıkmıştır. 1998 yılında Almanya, Fransa, İngiltere ve İtalya Eğitim Bakanları'nın imzasıyla yayınlanan Sorbon Bildirisi eğitim alanında yeni bir sürecin başlangıcı olmuştur. Bu bildiride, Avrupa bilgi temelini oluşturmanın önemi belirtilerek, sürekli mesleki eğitime, hareketliliğin ve dolaşımın önemine, diploma ve özelliklerin karşılıklı tanınmasının, iki aşamalı yüksek eğitim ve kredi transfer sisteminin kurulmasının önemine vurgu yapılmıştır. Bu bildiri sonrasında gelen ve 29 Avrupa ülkesinin Milli Eğitim Bakanı tarafından, 2010 yılına kadar uyumlu ve işbirliği içerisinde Avrupa Yüksek Öğrenim Alanı

(EHEA) oluşturulmasına yönelik imzalanan 1999 Bologna Deklarasyonu bu yeni sürecin en önemli dönüm noktasıdır (Ertl, 2003, s.29).

2.2.5.Bologna Süreci: Yüksek Öğrenim Hedefleri

Bologna Süreci, temel olarak Avrupa Birliğinden ayrı olarak kurulmuş bir süreçtir. Ancak üye ülkelerin çoğunluğunun AB üyesi olması ve AB Komisyonuna karar alma sürecinde özel bir statü verilmiş olması nedeniyle AB'nin bu süreçteki etkisi büyüktür. Ayrıca Komisyon'un süreç çerçevesindeki programların en büyük parasal sponsoru olması bu etkiyi daha da artırmaktadır(<http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna.pdf>, 2011).

Bologna sürecinin karar alma ve yönetim organları Bologna İzleme Grubu (Bologno Follow Up Group) (BFUG) ve Bologna Yönetimi (Bologna Board)'dir. Bu organlara tüm üye devletler katılmaktadır. Bu organlarda başkanlık görevini AB dönem başkanı ülke, başkan yardımcılığı görevini ise bir sonraki toplantının yapılacağı ülke üstlenmektedir. Bologna Board'da ayrıca 3 ülke daha görev almaktadır(http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna_en.html,2011).

Bologna Süreci'nin temel amaçları aşağıdaki gibidir:

(http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna_en.html, 2011)

- Kolay anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir dereceler sisteminin uyarlanması

Kolay anlaşılır ve karşılaştırılabilir derece sisteminin uygulanması ile Avrupa Yüksek Eğitim Alanı'nda eğitim yapan kurumlardan alınan derslerin ve özelliklerin diğer eğitim kurumlarınca kolaylıkla karşılaştırılabilmesi, tanınması bu sayede de hareketliliğin artırılması hedeflenmektedir. Diğer taraftan geniş bir alanda tanınması nedeniyle Avrupa Yüksek Eğitim Alanı'nın çekiciliğini artıracak beklenmektedir.

- İki temel aşama üzerine kurulu bir sistemin uyarlanması (lisans/lisansüstü)

Bologna süreci iki temel aşamadan oluşan bir sistemin kabulünü gerektirmektedir. Bu aşamalardan lisans aşamasının en az 3 yıl olması gerektiği belirtilirken, ikinci aşama olan lisansüstü için süre belirtilmemiştir. Bu konuda ülkelerden kendi çerçevelerini belirlemeleri istenmiştir.

- Kredi sisteminin kurulması (ECTS gibi)

Bologna sürecinin daha başında akademik hareketliliğin önündeki engellerin kaldırılması ve okul sürelerinin ve özelliklerin karşılıklı tanınmasını kolaylaştırmak için Avrupa Kredi Sistemi kurulmuştur. 2003 yılında kabul edilen Avrupa Transfer Kredi Sistemi (ECTS) ise, Sokrates-Erasmus programı çerçevesindeki değişim programlarının kolaylaştırılması için Avrupa Komisyon'u tarafından tanıtılmış ve Bologna Süreci ülkelerince kabul edilmiştir.

- Engellerin üstesinden gelerek özgür hareketin etkili uygulanması için hareketliliğin desteklenmesi

Hareketliliğin artırılması için engellerin kaldırılması Bologna Sürecinin en başında yer alan ve en çok önem verilen amacdır. Bu bağlamda kredi sistemlerinin geliştirilmesi, diploma eki ve özelliklerin karşılıklı tanınması çalışmalarına hız verilmiştir.

- Kalite güvencesinde Avrupa işbirliğinin tanıtımı

Kalite güvencesi Avrupa Yüksek Eğitiminin uluslararası alanda rekabet edebilirliği ve tanınmasının geliştirilmesi amacı açısından çok önemlidir. Bu bağlamda karşılıklı tanınma ve hareketliliğin artırılmasına katkı sağlayacağı beklenmektedir. Berlin’de yapılan toplantıda üye devletler Avrupa Yüksek Eğitim Kalite Güvencesi Ağına yetki vermişlerdir. 2004 yılında tavsiyeleri içeren bir metin yayımlanmıştır.

- Yüksek öğrenimde gerekli Avrupa boyutlarının desteklenmesi

Bologna sürecinin başından itibaren yüksek eğitimde Avrupa boyutunun geliştirilmesi desteklenmiştir. Bu amaçla müfredat geliştirilmesi, kurumlar arası işbirlikleri, değişim programları, ortak çalışmalar teşvik edilmiştir.

- Yaşam boyu öğrenim

Hayat boyu öğrenim Avrupa Yüksek Eğitim Alanı’nın en önemli öğelerinden birisidir. Bunun Avrupa’daki bütün eğitim hedeflerini etkilediği ifade edilmiştir.

- Yüksek öğrenim kurumları ve öğrencileri aktif olarak Bologna Süreci’ne katmak.

Bu sürece tüm eğitim kurumlarının ve öğrencilerin aktif olarak katılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda şemsiye kurumlar oluşturulmuştur.

Avrupa Üniversite Birliği, Avrupa Öğrenci Birliği bu süreçte üyelerini temsil etmektedir.

- Avrupa Yüksek Öğrenim Alanı'nın çekiciliğini artırmak

Global düzeyde Avrupa Yüksek Eğitim Sisteminin rekabet gücünün artırılması Bologna sürecinin temel amaçlarından biridir. Bu amaçla açık ve güvenilir, yüksek kaliteli bir Avrupa Yüksek Eğitim Alanının oluşturulması, böylece Avrupa Yüksek Eğitim Alanı'nın çekiciliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Bologna Süreci iki yılda bir "Trends Raporlarıyla" gelişmelerin ülkeler seviyesinde ve Avrupa genelinde izlenmesini öngörmektedir. Bu amaçla 1999'da ki Bologna toplantısından sonra 2001'de Salamanca'da ve Prague'da ayrı ayrı iki toplantı yapılmıştır. 2003 Bologna Süreci toplantıları ise Graz ve Berlin'de gerçekleştirilmiştir. 2005 yılında ise süreç ile ilgili toplantı Bergen'de yapılmıştır.

2.2.6.Lizbon Süreci : 2010 Hedefleri

23-24 Mart 2000 tarihlerinde gerçekleştirilen Lizbon Zirvesi'nde AB'nin, istihdamı güçlendirmeyi ve bilgi üzerine kurulu bir ekonomi çerçevesinde ekonomik reform ve sosyal uyumu gerçekleştirmeye yönelik yeni stratejisi (Lizbon Stratejisi) tanımlanmıştır. Lizbon Stratejisi ile Birliğin bilgiye dayalı, rekabet edebilir, gelişmiş bir işgücüne ve sürdürülebilir kalkınmaya dayanan bir ekonomiye sahip olması, yenilikçi faaliyetlerin güçlendirilmesi, sosyal güvenlik ve eğitim sistemlerinin modernleştirilmesi amaçlanmaktadır. Strateji kapsamında, üye ülkelerin istihdam, eğitim ve bilgi teknolojileri alanlarında 10 yıl sürede ulaşmaları gereken hedefler belirlenmiştir (http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et_2010_en.html, 2011).

Eğitim Öğretim Hedefi- 1

- Bu iddialı hedefi gerçekleştirmek için ekonominin radikal dönüşümünün yanı sıra, sosyal refah ve eğitim sistemlerinin de modernleştirilmesi gereklidir.
- 2010 yılı itibariyle Avrupa, eğitim sistemi ve eğitim kalitesi ile dünyanın lideri olmalıdır.
- Bu hedef Avrupa genelinde eğitim sisteminin kökten reformunu gerektirmektedir.
- Her ülkedeki ulusal durum ve kültürle uyumlu olmak kaydıyla, Avrupa genelinde ortak deneyimlerin paylaşılması, ortak hedeflere yönelik işbirliği yapılması ve birbirinin deneyiminden faydalanılması suretiyle gerçekleştirilecektir.

Eğitim Öğretim Hedefi- 2

- Eğitimde farklılıkların korunarak ortak hedeflerin benimsenmesi,
- Açıklık,
- Karşılıklı güven ve tanıma,
- Birbirinin deneyimlerinden yararlanma.

Avrupa Konseyi, Öğretim Konseyi'nden, bir yandan ulusal farklılıklara saygı duyarken ortak endişelere odaklanarak öğretim sistemlerinin somut hedeflerini genel olarak değerlendirerek kapsamlı bir rapor sunmasını istemiştir. Öğretim ve eğitim sistemlerinin geleceğe yönelik somut hedefleri hakkındaki rapor Stockholm Avrupa Konseyine Mart 2001'de sunulmuştur. Bu rapor aşağıdaki, kararlaştırılmış 3 stratejik hedefi ortaya koymakta olup, bu hedefleri 13 ilişkili hedefe ayırmaktadır (Policies, http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/rep_fut_obj_en.pdf, 2011).

Stratejik Hedef 1 :AB’de ğretim ve eğitim sistemlerinin kalitesi ve etkinliğini iyileştirme

Hedef 1.1: Öğretmenler ve eğitmenlerin ğretim ve eğitimini iyileştirme

Hedef 1.2: Bilgi toplumu için yetenekleri geliştirme

Hedef 1.3: Herkesin bilişim teknolojilerine erişimini sağlama

Hedef 1.4: Bilimsel ve teknik tahsillere katılanları artırma

Hedef 1.5: Kaynaklardan azami yararlanma

Stratejik Hedef 2: Herkesin ğretim ve eğitim sistemlerine erişimini kolaylaştırma

Hedef 2.1:Açık ğrenim ortamı

Hedef 2.2:ğrenimi daha cazip hale getirme

Hedef 2.3: Aktif vatandaşlığı, eşit fırsatları ve sosyal bütünleşmeyi destekleme

Stratejik Hedef 3: Öğretim ve eğitim sistemlerini daha geniş dünyaya açma

Hedef 3.1:İş yaşamıyla, araştırmayla ve genel olarak toplum ile bağlantıları güçlendirme

Hedef 3.2:Girişim ruhunu geliştirme

Hedef 3.3:Yabancı dil öğrenimini iyileştirme

Hedef 3.4:Dolaşımı ve değişimi artırma

Hedef 3.5:Avrupa işbirliğini güçlendirme

2.3.GÜNÜMÜZDE AB’NİN ORTAK EĞİTİMDE İLKE VE ANLAYIŞI

AB eğitiminin temeli ulusal sistemler korunarak Avrupalılık anlayışı geliştirmektir. Ulusal değerler korunarak ortak kültür oluşturmaktır.

AB ülkelerinde kültürel alanlarda işbirliği yapılarak çeşitli programlarla desteklenerek ait olma duygusu geliştirilmektedir.

Ortak bir AB kültürü yaratmada eğitim temel unsur olarak görülmektedir. AB eğitiminin temel amacı, işbirliğini, dayanışmayı, vatandaşlık bilincini, uluslararası arenada rekabet gücünü artırmak ve bütün AB vatandaşlarına kaliteli eğitim sağlayarak yaşam boyu sürdürmek diye özetlenebilir.

AB’nin eğitim öncelikleri; kaliteyi yükseltme, eğitim eşitliği, yaşam boyu eğitime kolay ulaşım, insan haklarına saygı, zorunlu eğitim, bilinçli insan yetiştirme, öğrenci değişimleri gibi unsurlara önem göstererek uluslararası rekabet gücünü hedeflemektedir.

AB her ülkenin kendi eğitim sistemini korumakta ve desteklemektedir. Üye ülkelere belli bir model dayatmamaktadır. Her ülke kendi eğitim modelini sürdürmektedir. AB ülkelerinin zorunlu uymak zorunda oldukları eğitim politikaları olmamasına karşın, üye ülkelerin belirlediği genel hedeflerle çelişmeyecek şekilde oluşturmasını beklemektedir. AB eğitim alanında ayrıntıya girmeyerek genel hatlarını ortaya koyarak işbirliğini geliştirmeyi hedeflemektedir.

AB ülkelerinde uygulanan eğitim sistemlerinin en önemli özelliklerinden biri, eğitimin ilk aşamalarında kullanılan kara tahtanın, klavyeye bir geçiş süreci olarak düşünülmesi ve yaşam boyu öğrenme kavramı gerçeğe dönüştükçe, farklı yeteneklere ve bilgiye erişimin “bireysel” bir zorunluluk halini almasıdır (Atabay 2003, 57).

AB’de gençlerin Avrupa vatandaşı olmaları için diğer ülke gençleriyle

Çalışma imkânlarını sağlayarak sorumluluk almalarına önem göstermektedirler. Ayrımcılığın hiçbirine yer verilmemekle birlikte özellikle cinsiyet ayrımcılığı üzerinde durarak kadınlara fırsat eşitliği sağlamaktadır.

Yüksek nitelikli insan gücünün ülkelerin rekabet gücünü artırdığı gerçeğinden hareket eden AB lkeleri, yükseköğretim düzeyinde saydam (açık) bir nitelik kontrol sistemi kurmaktadırlar. Ulusal koşulları ve uluslararası zorunlulukları dikkate alan ve yükseköğretimde niteliğin yükseltilmesini amaçlayan bu sistemin şu temel ilkeleri esas alması zorunludur (www.europa.eu.int/scadplus ve www.trainingvillage.gr/policyreport):

- Niteliğin kontrolü ve korunmasından sorumlu özerk bir kurum,
- Kurum içi ve kurum dışı değerlendirme,
- Yksekğretimle ilgili tüm tarafların (ğretim yeleri, yöneticiler, öğrenciler, mezunlar, toplumsal gruplar, meslek örgütleri, yabancı uzmanlar) nitelik kontrol sürecine katılımı,
- Değerlendirme raporlarının yayınlanması,
- Değerlendirme işlemlerinin kurumlarla ilişkilendirilmesi.

Beyaz Kitap'ta "eğitim, değişim sürecindeki bir toplumun en önemli katalizörüdür" denilmektedir (EC 1994, 6). Aktif iş piyasası politikalarının da önemli bir aracı olarak kabul edilen eğitimle, insan sermayesine yapılan yatırım, bir yandan yeni teknolojilerin kolaylıkla yayılmasını sağlarken, diğer yandan rekabet üstünlüğünü artıracaktır. Bu amaçla da AB içinde kredi transferini, ğrenci-ğretim yesi değişimini sağlamak ve program çeşitliliğini yaygınlaştırmak üzere AB yükseköğretim kurumlarını içine alan "AB Yükseköğretim Alanı" oluşturulmuştur. Yükseköğretim kurumları arasında ortak işbirliği, kalite güvencesi, ğretim programı reformu, nitelik çerçeveleri ve bilimsel tanınma gibi uygulamalara önem verilmektedir (www.europa.eu.int/com/education).

Gerek AB'ye üye, gerek aday ülkelerdeki meslekî unvanlar ve nitelikler farklılık göstermektedir. Farklı ülkelerde edinilen deneyimler yeterince paylaşılmamakta, araştırmalar ve sağlanan gelişmeler, zaman zaman aynı ülke içinde bile yeterince yaygınlaşmamaktadır. Bu sorunları gidermek ve toplumun yaratıcı gücünü daha iyi kullanabilmek amacıyla, AB eğitim ve gençlik programları uygulamaya konulmuştur. Bu programların (Socrates, Leonardo da Vinci ve Youth) ortak amaçları şunlardır(Tuzcu,2005,s.59-60):

- Çok uluslu eğitim, meslekî eğitim ve gençlik ortaklıkları oluşturmak,
- Öğretim programlarının ve yurtdışında eğitim fırsatlarının paylaşımını sağlamak,
- Yeni yaklaşımları içeren eğitim projeleri üretmek ve uygulamak,
- Bilimsel ve meslekî uzmanlık ağları kurmak,
- Eğitimde yeni teknolojiler ve meslekî niteliklerin tanınması gibi sınır ötesi sorunları çözmeyi amaçlayan yeni sistemler geliştirmek,
- Uyum, karşılaştırma ve karar alma için ortak bir zemin oluşturmak.

Toplumsal gönence doğrudan katkı yapan bir yapı arayışının sonuçları olan eğitim programları (Socrates, Leonardo da Vinci, Youth) çerçevesinde okullar, araştırma kuruluşları, üniversiteler, öğretim üyeleri ve öğrenciler çeşitli projeler aracılığıyla işbirliği yapmakta, pek çok öğrenci, öğretmen ve araştırmacı yaşamının bir dönemini başka bir ülkede geçirmektedir. Diğer bir deyişle, hızlı ve sürekli bir değişim içinde olan AB, farklı görüş ve uygulamaların paylaşıldığı bir “forum” özelliği taşımaktadır. Eğitim programları dışında yararlanılan araçlar, farklı alanlardaki tavsiye kararları, bildiriler, çalışma dokümanları, pilot projelerdir(Tuzcu,2005, s.60).

Sonuç Olarak;

Türkiye ve AB ülkeleri eğitim sistemlerinin genel amaçları; öğrencilerin zihinsel, bedensel, meslekî ve etik yönden gelişmelerine, kendi kültürleri ve diğer kültürlerle saygıya, ulusal kimliğin korunmasına, demokrasinin gelişimi ve demokratik yaşama katılıma odaklanmaktadır. Diğer bir deyişle AB'nin eğitim ilkeleriyle Türkiye'nin eğitim ilkeleri (1739 sayılı Millî Eğitim Temel Yasası) paraleldir. Ancak Türkiye, bu ilkeleri gerçekleştirme hızında geri kalmıştır. Eğitim alanında Türkiye'nin temel eksikliği, çoğu zaman sanıldığı gibi eğitim politikasının olmaması değil; var olan politikaların gereklerinin, sistemli bir yaklaşım, süreklilik ve siyasi kararlılık içinde yaşama geçirilememesidir(Tuzcu,2005,s.60).

AB'nin eğitim alanında en önemli beklentisi, tüm üye ve aday ülkelerin eğitim programlarına Avrupaî bir anlayışı yerleştirmeleridir. AB, diğer aday ülkeler gibi Türkiye eğitiminin de AB düzeyinde olmasını, AB politikalarına ve çalışma yöntemlerine uyum sağlamasını istemektedir. Türkiye ise AB'den, öncelikle diploma ve sertifikaların tanınmasını istemektedir. AB eğitim programları, Türkiye eğitim politikasının AB eğitim politikalarıyla uyumlaştırılmasında olduğu gibi yurttaşlarımızın AB'nin yapısı, işleyişi ve Avrupalılık bilincini kazanmaları açısından önemlidir(Tuzcu,2005,s.61).

2.4.AB ÜLKELERİNİN ORTAK EĞİTİM AMAÇLARI

Avrupa Konseyi Lizbon Doruğunda (Mart 2000), “2010 yılına kadar, dünyanın en rekabetçi ve en dinamik bilgi ekonomisine ve daha iyi iş ve daha büyük toplumsal uyumun sağlandığı sürdürülebilir büyümeye sahip Avrupa'nın yaratılması” şeklinde stratejik bir hedef belirlenmiştir. Bu bağlamda, belirlenen Avrupa eğitim-öğretim hedefleri ve sürece ilişkin bilgiler aşağıda görülmektedir (www.europa.int.com/education ve www.meb.gov.tr).

Lizbon Avrupa Konseyi, toplumsal ve ekonomik politikaların bütünleyici bir parçası olan eğitimin, Avrupa toplumlarının uyumundaki, yurttaşlarının gelişimindeki ve Avrupa'nın dünya genelinde rekabet gücünü artırmadaki rolünü önemle vurgulamıştır. Avrupa'nın, dünyanın en dinamik bilgi ekonomisi olması stratejik hedefinin gerçekleşmesinde, toplumsal uyum, hareketlilik, istihdam edilebilirlik ve rekabet gücünün artırılmasında, yüksek nitelikli meslekî eğitimin çok önemli ve bütünleyici olduğu belirtilmiştir(Tuzcu,2005,s.63).

Avrupa Konseyi Stockholm Doruğunda (Mart 2001), AB Komisyonunca hazırlanan “Eğitim- Öğretim Sistemlerinin Gelecekteki Somut Amaçları” isimli rapor tartışılmış ve Lizbon hedeflerine ulaşma idealinin gereği olarak, üç stratejik hedef belirlenmiştir. Bunlar, Avrupa ülkelerinde(Tuzcu,2005,s.63);

- Eğitim-öğretimin niteliğinin ve etkinliğinin artırılması,
- Eğitim-öğretim sistemlerine herkesin erişiminin ve yararlanmasının sağlanması,
- Eğitim-öğretim sistemlerinin dünyaya açılmasıdır.

Avrupa Konseyi Barselona Doruğunda (Mart 2002) ise, Lizbon sürecinin önemi vurgulandıktan sonra, “2010 yılına kadar, Avrupa eğitim-öğretim sistemlerini dünyanın en nitelikli sistemi yapma (dünyanın kaynak/referans gösterdiği sistem haline getirme)” hedefi belirlenmiştir. Diğer bir deyişle, Lizbon ve Stockholm Kararları yönünde eğitim- öğretim sistemlerine ilişkin geniş kapsamlı bir stratejinin uygulamaya konulması kararlaştırılmıştır. Anılan üç temel hedef, on üç somut alt hedefe ayrılmış ve her bir hedefin gerçekleştirilmesine ilişkin göstergeler belirlenmiştir. Bu hedefler(Tuzcu,2005,s.63):

- Öğretmen ve eğitimcilerin yetiştirilmelerini çağın koşullarına uygun

hale getirmek,

- Bilgi toplumu için temel becerileri geliştirmek,
- Bilişim teknolojilerine herkesin ulaşabilirliğini sağlamak,
- Matematik, fen bilimleri ve teknoloji alanlarını geliştirmek ve bu

alanlara ilgiyi artırmak,

- Finans ve insan kaynaklarının en iyi şekilde kullanımını sağlamak,
- Öğrenme ortamlarını herkese açmak,
- Öğrenmeyi daha çekici hale getirmek,
- Etkin yurttaşlığı, fırsat eşitliğini ve toplumsal uyumu desteklemek,
- Eğitim-öğretim sistemi ile çalışma yaşamı, bilimsel araştırmalar

ve toplum arasında bağlantılar kurmak ve güçlendirmek,

- Girişimcilik ruhunu geliştirmek,
- Yabancı dil öğrenimini geliştirmek,
- Ülkelerarası hareketliliği ve değişimleri artırmak,
- Avrupa işbirliğini güçlendirmektir.

Eğitim-öğretim sistemlerinde 2010 yılına kadar gerçekteştirilecek üç stratejik ve on üç somut hedef aşağıda ayrıntılı bir biçimde verilmektedir (Tuzcu,2005,s.64-71):

I. Stratejik Hedef: Eğitim-Öğretimin Niteliğini ve Etkinliğini Artırma

Bu stratejik hedef bağlamındaki beş somut hedef şöyledir:

1. Öğretmen ve Eğitmenlerin Yetiştirilmelerini Çağın Koşullarına Uygun Hale Getirme

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Öğretmenler ve eğitmenlerin bilgi toplumundaki değişen rollerini göz önüne alarak yeterliliklerinin belirlenmesi,
- Öğretmen ve eğitmenlerin bilgi toplumundan beklentilerini karşılarken yaşam boyu öğrenme perspektifinde destekleyici koşulların

oluşturulması,

- Mesleği çekici hale getirerek, her dalda ve öğretim düzeyinde yeterli öğretmene ulaşacak önlemlerin alınması,

- Diğer alanlarda meslekî deneyimi olanların eğitim-öğretim mesleğine çekilmesi. Bu konudaki göstergeler şöyle sıralanabilir:

- Nitelikli öğretmen ve eğitimcilerin azlığı/fazlalığı,

- Öğretmen ve eğitimcilerin eğitim programlarına katılımına ilişkin sayısal gelişmeler,

- Sürekli eğitim çalışmalarına katılan öğretmen ve eğitimcilerin oranı.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyle sıralanabilir:

- Öğretmen ve eğitimci yetiştirme programlarının değerlendirilmesi,

- Öğretim düzeylerine göre öğretmenlik ve eğitimci koşulları,

- Ders ve öğretim planlarına, bilgi ve iletişim teknolojilerinin, yabancı dillerin, Avrupa eğitim ölçütlerinin ve kültürler arası eğitimin alınması,

- Öğretmenlik sürecinde meslekî ilerleme sistemi,

- Öğretmenlerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi.

2. Bilgi Toplumu İçin Temel Becerileri Geliştirme

Bu konudaki beceri alanları şöyle sıralanabilir:

- Sözel ve matematiksel beceriler (temel beceriler),

- Matematik, fen ve teknolojide temel yeterlilikler,

- Yabancı diller,

- Bilgi ve iletişim becerileri ve teknoloji kullanımı,

- Öğrenmeyi öğrenme,

- Sosyal beceriler,

- Girişimcilik,

- Genel kültür.

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Yeni temel becerilerin belirlenmesi ve geleneksel temel becerilerle birlikte öğretim programlarına alınması, öğrenilmesi ve yaşam boyu sürdürülmesi,
- Özel eğitime gereksinimi olanlar, olanakları elverişsiz olanlar, okulu erken terk edenler, yetişkinler vb. herkesin temel becerileri edinmesinin sağlanması,
- Eğitim-öğretimin sürdürülebilmesi ve istihdamın sağlanabilmesi amacıyla temel becerileri resmî olarak onaylanma sisteminin geliştirilmesi.

Bu konudaki göstergeler şöyle sıralanabilir:

- Ortaöğretimi tamamlayanların sayısı,
- Öğretmenlerin yeni beceri gereksinimlerine göre sürekli eğitimi,
- Sözel beceri başarı düzeyleri (PISA),
- Matematiksel beceri başarı düzeyleri (PISA),
- Başarı düzeylerini öğrenmeyi öğrenme,
- Ortaöğretimi tamamlamamış yetişkinlerin yaş gruplarına göre yetişkin eğitime katılma oranları.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyle sıralanabilir:

- Zorunlu eğitimin sonuna kadar ana dil, yabancı dil ve matematik performansı ve sonuçları,
- Okullar ve yetişkin eğitim kurumlarındaki sözel ve matematiksel gelişimler.

3. Bilişim Teknolojilerine Herkesin Ulaşılabilirliğini Sağlama

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Bilişim teknolojileri ile e-öğrenme süreçlerinin eğitim-öğretim uygulamalarında en iyi şekilde kullanılabilmesi için yeterli araç-gerecin ve eğitim yazılımının sağlanması,

- Bilişim teknolojilerine dayalı yeni eğitim-öğretim tekniklerinin en iyi şekilde kullanılması.

Bu konudaki göstergeler şöyle sıralanabilir:

- Bilişim teknolojilerinin okullarda kullanımı konusunda yetiştirilen öğretmenlerin oranı,
- Çalışmalarında bilişim teknolojilerini kullanan öğrencilerin oranı,
- Eğitim-öğretim kurumlarında bilişim teknolojilerinin kullanıldığı derslerin oranı.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyle sıralanabilir:

- Okullardaki kaliteli donanım ve yazılımlar,
- Değişik derslerde bilişim teknolojilerinin kullanımı,
- Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinin kullanımı,
- Eğitimde bilişim teknolojileri kullanımının, nitel açıdan değerlendirilmesi.

4. Matematik, Fen Bilimleri ve Teknoloji Alanlarını Geliştirme ve Bu Alanlara İlgiyi Artırma

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Küçük yaşlardan itibaren matematik, fen bilimleri ve teknoloji alanlarına ilgiyi artırmak,
- Özellikle meslekî rehberlik ve danışmanlık stratejilerinin tasarlanmasıyla, gençleri kariyer olarak matematik, fen bilimleri ve teknolojiyi seçmeye yönlendirmek, buna nitelikli personel eksikliği bulunan araştırma ve bilimsel alanlarda özellikle dikkat etmek,
- Matematik, fen bilimleri ve teknoloji öğrencileri arasında cinsiyet dengesini sağlamak,
- Matematik, fen bilimleri ve teknoloji dersleri için yeterli sayıda ve

nitelikte öğretmen yetiştirmek.

Bu konudaki göstergeler şöyle sıralanabilir:

- Matematik, fen bilimleri ve teknoloji alanlarındaki ileri düzey derslere katılanların sayısındaki artış (ortaöğretimde ve yükseköğretimde cinsiyete göre),
- Matematik, fen bilimleri ve teknoloji alanlarından mezun olanların sayısındaki artış (cinsiyete göre),
- Toplumdaki bilim insanları ve mühendislerin sayısındaki artış (cinsiyete göre),
- Ortaöğretim düzeyindeki matematik, fen bilimleri ve teknoloji alanlarındaki nitelikli öğretmenlerin sayısındaki artış.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyle sıralanabilir:

- Ortaöğretim programlarına bilimsel ve teknik derslerin alınması,
- Okulların, öğrencileri matematik, fen bilimleri ve teknoloji dersleri almaya yönlendirme amaçlı stratejilerindeki ve bu derslerin öğretimindeki durumları.

5. Finans ve İnsan Kaynaklarının En İyi Şekilde Kullanımını Sağlama

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Eğitim-öğretimde niteliği artırmak ve genel erişimi sağlamak amacıyla var olan olanakların eşit ve etkili biçimde dağıtılmasıyla birlikte insan kaynaklarına yapılan yatırımların artırılması,
- Avrupa'daki farklılıkları dikkate alarak birbirine uyumlu bir nitelik sağlama sisteminin geliştirilmesi,
- Kamu-özel sektör ortaklık potansiyelinin geliştirilmesi. Bu konudaki gösterge şudur:

- İnsan kaynaklarına kişi başı yatırımdaki artış (yapısal gösterge).

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyle sıralanabilir:

- Verilen eğitimin niteliğini artırmaya yönelik oto değerlendirme,
- Eğitimde kamu ve özel sektör harcamaları (yapısal gösterge).

II. Stratejik Hedef: Eğitim-Öğretim Sistemlerine Herkesin Erişimini ve Yararlanmasını Sağlama

Bu stratejik hedef bağlamındaki üç somut hedef şöyledir:

1.Öğrenme Ortamlarını Herkese Açma

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Var olan öğrenme fırsatlarının tümüne ilişkin bilgi, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri vererek yaşam boyu öğrenmenin kapsamını genişletmek,
- Yetişkinlerin öğrenmeye etkin katılımlarını ve öğrendiklerini diğer sorumluluk ve çalışmalarla bütünleştirmelerini sağlayacak şekilde eğitim-öğretim yapmak,
- Bilgi toplumunun gereksinimlerine daha iyi yanıt verebilmek amacıyla öğrenmeye herkesin erişimini olanaklı kılmak,
- Herkes için esnek öğrenme yolları geliştirmek,
- Çeşitli tür ve düzeylerdeki eğitim-öğretim kurumları arasında yaşam boyu öğrenmeye ilişkin bağlar kurmak ve geliştirmek.

Bu konudaki gösterge şudur:

- Eğitim-öğretime katılan 25-64 yaş grubu nüfusun oranı (yapısal gösterge).

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyle sıralanabilir:

- Katılanlara çocuk bakımı hizmetlerinin ve esnek öğrenme saatlerinin sunulması,

- Çalışanlara sunulan eğitim izni olanakları,
- Önceki eğitimin geçerliliğini onaylama,
- Yetişkinlere fon ve özendirme araçları.

2. Öğrenmeyi Daha Çekici Hale Getirme

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Gençlerin, zorunlu eğitim sonrasında eğitime devam etmeye özendirilmesi, yetişkinlerin ise yaşamları boyunca öğrenmeye katılmaya özendirilmesi,
- Yaygın öğrenme deneyimlerinin resmi geçerliliğini sağlama yollarının geliştirilmesi,
- Örgün eğitim sistemlerinde ve dışında öğrenmeyi daha çekici hale getirme yollarının bulunması,
- Herkes için öğrenme kültürünün oluşturulması ve öğrenmenin toplumsal ve ekonomik yararlarının farkında olunmasının sağlanması.

Bu konudaki göstergeler şöyle sıralanabilir:

- Yaş gruplarına göre çalışanların eğitimde harcadıkları iş saatlerinin oranı,
- Yükseköğretime katılım oranı,
- Zorunlu eğitimi tamamladıktan sonra eğitime devam etmeyen 18-24 yaş grubu nüfusun oranı (yapısal gösterge).

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyle sıralanabilir:

- Öğrenciyi motive etmeye yönelik eğitim kursları,
- Uzaktan öğrenme olanakları,
- Edinilen deneyimlerin kabulü.

3. Etkin Yurttaşlığı, Fırsat Eşitliğini ve Toplumsal Uyumunu Destekleme

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- İnsanları etkin yurttaşlığa hazırlamak üzere, demokratik değerlerin ve demokratik katılımın tüm okullarda etkin bir biçimde öğretilmesi,
- Eğitim-öğretimin amaçlarında ve işleyiş sürecinde, fırsat eşitliği düşüncesinin tam olarak yer alması,
- Elverişsiz olanaklara sahip olanların ya da yetersiz hizmet verilenlerin, beceri eğitimine eşit erişiminin sağlanması ve öğrenmeye katılmaya özendirilmesi.

Bu konudaki gösterge şudur:

- Zorunlu eğitimi tamamladıktan sonra eğitime devam etmeyen 18-24 yaş grubu nüfusun oranı (yapısal gösterge).

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şunlardır:

- Öğrencilerin, ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı,
- Yükseköğretime ve sürekli öğretime katılımında cinsiyet eşitliği,
- Olanakları elverişsiz grupların eğitim-öğretime erişimi ve kaynaştırılması modelleri, örgün öğretim nitelikleri edinmelerini özendirme modelleri.

III. Stratejik Hedef: Eğitim-Öğretim Sistemlerinin Dünyaya Açılması

Bu stratejik hedef bağlamındaki beş somut hedef şöyledir:

1. Eğitim-Öğretim Sistemi İle Çalışma Yaşamı, Bilimsel Araştırmalar ve Toplum Arasındaki İlişkilerin Genişletilmesi ve Güçlendirilmesi

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Eğitim-öğretim sistemleri ile toplumun geneli arasında yakın işbirliği geliştirmek,
- Karşılıklı yarara dayalı olarak, her eğitim-öğretim kurumu ile firmalar ve araştırma kurumları arasında ortaklıklar kurmak,
- Temel eğitim ve işyerinde eğitim dahil, ilgililerin eğitimi geliştirmedeki rollerini artırmak.

Bu konudaki gösterge şöyledir:

- Temel öğretimde yerleştirme düzenlemelerinden yararlanan öğrencilerin ve stajyerlerin oranı.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyledir:

- Ailelerin okul yaşamına ve genel olarak çocuklarının öğrenmesine katılımı,
- Yerel temsilcilerin okul yaşamına katılımı,
- Yerel kurumlar, kuruluşlar ve sivil toplum örgütleriyle okulların işbirliği,
- Eğitim-öğretim kurumlarıyla işyerlerinin işbirliği (örneğin yerleştirme ve öğretim fırsatlarında),
- Öğretmenlerin, işyeri işbirliğiyle düzenlenen ve gerçekleştirilen öğretime katılımı,
- Eğitim kurumlarının, eğitim sistemi dışındakilere çekici hale getirilmesi konusunda yapılan tanımlayıcı çalışmalar.

2.Girişimcilik Ruhunu Geliştirme

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Eğitim sürecinde girişimcilik, yenilikçilik ve yaratıcılık duygusunun geliştirilmesi,
- Bir iş kurmak ve yürütmek için gerekli becerileri kazanmanın

sağlanması. Bu konudaki göstergeler şunlardır:

- Bilgi toplumunda sektörler itibariyle kendi işyerine sahip olanların oranı(özellikle 25-35 yaş grubunda),

- İşyeri kurmada danışmanlık ve rehberlik veren eğitim kurumlarının oranı.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyledir:

- İş kuran gençlerin sektörler itibariyle nitel olarak değerlendirilmesi, bu işyerlerinin yaşama yeteneği,

- Kendi işini kurmayı özendirme,

- Eğitimin çeşitli düzeylerinde girişimcilik öğretimi.

3.Yabancı Dil Öğrenimini Geliştirme

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Ana dile ek olarak herkesi iki ya da daha çok dil öğrenmeye özendirmek ve her yaşta dil öğrenmenin öneminin anlaşılmasını sağlamak,

- Okulları etkili öğretim yöntemleri kullanmaya özendirmek ve yaşamın daha sonraki aşamalarında da dil öğrenmeye devam edilmesini özendirmek.

Bu konudaki göstergeler şöyledir:

- İki dilde yeterlilik düzeyine ulaşan öğrencilerin oranı,

- Öğrettikleri dil ya da kültürün yaşandığı ülkeye giden ya da temel eğitim ve hizmet içi eğitim programlarına katılan öğretmenlerin oranı.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyledir:

- Dil öğrenme yöntemleri,

- Erken yaşta yabancı dil öğretimi,

- Yabancı dil öğrenimini özendirme yolları.

4. Ülkeler Arası Hareketliliği ve Değişimleri Artırma

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Bireylere ve eğitim-öğretim kurumlarına, ülkeler arası hareketlilikten yararlanma olanakları sağlanması ve hareketliliği engelleyen etmenlerin azaltılması,
- Avrupa genelindeki dolaşım yoğunluğunun, yönünün, katılım oranlarının ve niteliğinin izlenmesi,
- Dolaşımla elde edilen yeterliliklerin geçerliliğinin ve tanınmasının sağlanması,
- Avrupa eğitim-öğretim sistemlerinin dünyada daha çok tanınmasının sağlanması ve dünyanın diğer bölgelerindeki öğrenci, bilim insanı ve araştırmacıların Avrupa'ya çekilmesi.

Bu konudaki göstergeler şunlardır:

- Öğrenimlerinin bir kısmını bir AB ülkesinde ya da üçüncü bir ülkede sürdüren öğrencilerin ve stajyerlerin oranı,
- Diğer bir AB ülkesinden istihdam edilen öğretmenlerin, bilim insanlarının ve araştırmacıların oranı,
- AB ve AB dışından gelen öğrencilerin ve stajyerlerin sayısı ve dağılımı.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyledir:

- AB ve ulusal değişim programlarının finansmanı, bunlara katılım ve coğrafi dağılımı,
- Hareketlilik sırasında sağlanan sosyal katkılar (şehir içi ulaşım, müzelere giriş vb)
- EUROPASS'ın sonuçlarının ve gelişiminin değerlendirilmesi,
- AB ve üye ülkelerin hareketlilik olanakları hakkında bilgi ve koşulları,
- Meslekî eğitimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi,
- Meslekî eğitimde “sertifika eki” geliştirilmesi (yükseköğretimdeki diploma

ekine benzer

- Yabancı bir ülkedeki eğitim-öğretim sırasında verilecek ulusal mali yardımlar.

5. Avrupa İşbirliğini Güçlendirme

Bu konudaki hedefler şöyle sıralanabilir:

- Avrupa'da eğitim-öğretime devam ve istihdam amacıyla tanıma süreçlerinin etkinliğinin ve zamanlamasının geliştirilmesi,
- Niteliğin geliştirilmesi ve akreditasyon amacıyla, sorumlu kuruluşlar ve yetkililerle işbirliğinin geliştirilmesi,
- Avrupa açık eğitim alanı oluşturulması amacıyla eğitim-öğretim fırsatları ve yapıları hakkındaki bilgilerde şeffaflığın sağlanması,
- Eğitim-öğretimde Avrupa boyutunun yaygınlaştırılması.

Bu konudaki göstergeler şunlardır:

- Bir başka AB ülkesinde ya da üçüncü bir ülkede lisans ve lisansüstü öğretim gören öğrenci ve araştırmacıların oranı,
- Avrupa'dan ortak derece alan mezunların oranı,
- ECTS ya da EUROPASS kapsamında olan ya/ya da diploma/sertifika eki almakta olan öğrencilerin ve stajyerlerin oranı.

Bu konudaki iyi uygulamaların değişimi için ana temalar şöyledir:

- Yükseköğretimde akreditasyonun yaygınlaştırılması,
- Uluslararası tanınırlığı olan Avrupa'daki ortak kursların ve derecelerin yaygınlaştırılması, ilgili pazarlama girişimlerinin yaygınlaştırılması,
- Eğitim-öğretime Avrupa boyutunun katılması.

AB Antlaşması'nda, eğitim-öğretim sistemlerinin içerik ve örgütlenmesi konusundaki tüm sorumluluğun üye ülkelerde olduğu belirtmektedir (md.149-

150). Bu nedenle, Avrupa eğitim-öğretim hedeflerini gerçekleştirecek olanlar, öncelikle üye ülkelerdir. Anılan hedeflerin gerçekleştirilmesi sürecinde tutarlı ve geniş kapsamlı stratejilerin geliştirilmesi için koordinasyonda şeffaflık yöntemi kullanılmaktadır. Koordinasyonda şeffaflık, AB'nin temel hedeflerine ulaşması için en iyi uygulamaları paylaşarak yayarak daha fazla bütünleşmenin sağlanmasıdır(Tuzcu,2005,s72).

“Avrupa Birliği'nin eğitim politikası en genel anlamda şu temel ilkelere dayandırılmaktadır: Tek bir Avrupa için eğitim, öğrenen toplum, yüksek kalitede eğitim, sürekli eğitim, eğitimde fırsat eşitliği, eğitimde ve mesleki yönlendirmede işbirliği, karşılıklı deneyim paylaşımı, örgün eğitimde, açıklık ve işbirlikçi yöntemlerinin desteklenmesi, interaktif öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi, okullarda öz değerlendirmeye dayalı yöntemin özendirilmesi, sürekli eğitim” (Gülcan, 2005: 41).

“Eğitim bakanlarından oluşan Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi toplantılarında antlaşmada yer alan boyutların açılımı şu alt başlıklar halinde verilebilir: Eğitim ve öğretim sistemlerinin amaçları/eğitim planlaması. Öğretmen ve öğrencilerin üye ülkeler arası dolaşımı, diplomaların tanınması, yabancı dil öğrenimi ve öğretimi. Okul eğitimi ve yükseköğretimde kalitenin geliştirilmesi. Eğitim programları: Socrates, Leonardo da Vinci, Youth for Europe, yaşam boyu öğrenme, eğitim ve öğrenim alanında eğitim teknolojisinin kullanımı, bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda öğretmenlerin eğitimi. İstihdam ve eğitim, eğitim ve öğretimde işbirliği. Yabancı düşmanlığı ve ırkçılık problemi. Okulda güvenlik, Avrupa Birliği vatandaşlığı eğitimi” (Topsakal, 2003: 76).

Avrupa eğitim hedeflerinin gerçekleştirilmesi sürecinde ulusal düzeyde alınacak kararların ve izlenecek politikaların, yurttaşa en yakın ve en etkili yönetim birimince alınması öngörülmektedir. Olanaklı olduğunca AB müdahaleleri sınırlandırılmakta ve bu alanda yetki ve sorumluluklar ülkelere

bırakılmaktadır. Düşük performans düzeyindeki ülkeler, ortak Avrupa hedeflerine ulaşmak için daha çok çaba gösterecekler, yüksek performans düzeyindeki ülkeler de bu performanslarını sürdüreceklerdir(Tuzcu,2005,s.72).

Sonuç Olarak;

AB, 2010 yılına kadar ulaşacağı ekonomik ve toplumsal düzeyi ve bu düzeye ulaşma sürecinde eğitimden beklenenleri net olarak ortaya koymuştur. Bu hedefler, çağdaş bir eğitim politikasının yansımalarıdır. Türkiye ise henüz somut eğitim hedeflerini belirleyememiş, bu hedeflerin gerçekleşme oranına ilişkin bir izleme-değerlendirme sistemi kuramamıştır(Tuzcu,2005,s.72).

Lizbon eğitim hedeflerine ulaşılması için kullanılan en önemli araçlar AB eğitim programlarıdır.

2.5.AB EĞİTİM AMAÇLARINI GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN UYGULAMAYA KONAN PROGRAMLAR

Avrupa Birliği ile Birlikte aday ülkelerin eğitim ve öğretim alanındaki sistemleri farklılıklar göstermektedir. Bu nedenle, farklı ülkeler ve bu ülkeler içerisindeki farklı sektörler; mesleki nitelikleri, vasıfları ve ünvanları belirleyen ortak bir terminoloji oluşturamamışlardır. Diğer taraftan farklı ülkelerde edinilen tecrübeler paylaşılamamaktadır, hatta bir ülke içerisinde yapılan araştırmalar ve ortaya konan yeni gelişmeler o ülke içerisinde bile yeterince yaygınlaştırılamamaktadır. Bu ortak sorunların üstesinden gelmek ve ortak zekâyı daha iyi kullanarak ve eğitim-öğretim alanında AB'nin oluşturulmasına yardım etmek amacıyla AB Programları yürütülmektedir (DPT 2005, s.5).

Programların ortak yönleri, insan, özelde gençlik ve eğitim boyutunu amaçlayan kurumsal işbirliğini desteklemeleri, bu bireyler üzerinde Avrupa kavramının somuta indirgenmesi ve etkilerinin uzun dönem hissedileceğinin bilinmesidir (İKV, 2004, s.42-43). Programlar proje temelli olarak işlemekte ve ortaklar arasında karşılıklı yararı gözetmektedir, bir yardım programı değildir. Bu anlayış sonucu ülke bazında yapılması gereken finansal katkıya ek olarak projeyi yürütecek kurumların da Avrupa Birliğinden ortak arayışları sırasında talep edilmeleri gerekecektir. Bu da değişim gereksinimini, açık görüşlülüğü ve temel düzeyde karşı taraf hakkında bilgi edinilmesini zorunlu kılmaktadır (AB Bülteni,2005, s.13-14).

Her bir programın kendine has özel amaçları olmasına rağmen, hepsinin bir takım ortak özellikleri de bulunmaktadır. Tümü insan hareketliliği, pilot projelerin oluşturulması, fikir ve uygulamaların değiş tokuş edilmesini desteklemek üzere tasarlanmıştır. Programlar bütün düzeylerde nitelik için çabalayan ve yenilikleri destekleyen Avrupa düzeyinde işbirliğini teşvik etmek için düşünülmüştür. Programların Türkiye de dahil olmak üzere, AB ile ortaklık anlaşmaları olan pek çok ülkeye açık olması ve geniş sayıda aktör ve organizasyonun katılımı amaçlanmıştır. Programlar, fırsat eşitliğinin artırılması, aktif vatandaşlık fikri, çok kültürlü bir oluşumda bilgi edinme, hem eğitim hem öğretimi kapsayan hayat boyu öğrenme kavramı gibi temel değerleri güçlendirmeyi amaçlamaktadırlar (İKV, 2004, s.43).

Özetle Topluluk Programlarının genel amacı;

- Ülkeler arasındaki işbirliğini geliştirmek,
- Eğitimde kaliteyi artırmak,
- Avrupa'nın gelecekteki yöneticileri olarak gençlerin Avrupa boyutuyla

yetiştirilmelerini sağlamak,

- Vatandaşların birbirlerini daha yakından tanımlarıyla farklı kültür, dil ve anlayışlar arasında etkileşimi geliştirerek dil, din, ırk ve cinsiyet ayırımı yapmadan bir Avrupa bilinci benimsetmek ve karşılıklı olarak başarılı uygulamaları ve deneyimleri paylaşmaktır (ABEGPM, 2005, s.6).

2.5.1.Sokrates Programı

Avrupa Birliği'nin Genel Eğitim programına verdiği ad Sokrates'tir. Sokrates'in daha öncede belirttiğimiz gibi Antik Yunan'da savunduğu düşünceler ve Avrupa Birliği eğitim tarihi içindeki önemli rolü göz ardı edilemez. “En iyi bildiğim şey, hiçbir şey bilmediğimdir” sözü ile tanınan Sokrates'in diyalog, diyalektik, soru-cevap gibi eğitime özgün katkıları vardır. “Avrupa öğretim programı için onun adının seçilmesinin nedeni ‘kendini tanı’ sözüdür” (Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği, 2004: 2).

Sokrates Programı her yaştaki ve düzeydeki eğitimi kapsayan, eğitimde Avrupa Boyutu' nu getirmeyi, katılımcı ülkeler arasındaki işbirliğini güçlendirerek eğitimin kalitesini arttırmayı amaçlayan bir programdır (Duman, 2001, s.36).

Program bir bilgi Avrupa'sı geliştirmek ve böylece yeni yüzyılın temel sorunlarına daha iyi karşılık vermek; yaşam boyu öğrenmeyi desteklemek, herkesin eğitime, nitelik ve beceri elde etmeye erişimini teşvik etmek için oluşturulmuştur (<http://europa.eu.int/comm/education/newprogr/index.htm>, 2011).

Sokrates Programı'nın Amaçları (<http://.tubitak.gov.tr/btpd/btspd/platform/akred/bol5.html>, 2011):

- Eğitimin tüm düzeylerinde Avrupa Boyutu' nun güçlendirilmesini sağlayarak Avrupalılık ruhunun güçlendirilmesi,
- Topluluk dilleri hakkında sayı ve kalite bakımından bilginin geliştirilmesi ve vatandaşlar arasında karşılıklı anlaşma ve yakınlığın artırılması,
- Eğitimin tüm düzeylerinde üye ülke kuruluşları arasındaki işbirliğinin yoğunlaştırılması,
- Öğretmen mobilitesini teşvik ederek yeteneklerinin artırılması ve çalışmalarına Avrupa boyutunun kazandırılması,
- Öğrenci mobilitesini özendirerek, onlara çalışmalarının bir kısmını başka bir üye ülkede yapma imkânının tanınması,
- Topluluk öğrencileri arasında ilişkiler kurarak eğitimde Avrupa boyutunun teşvik edilmesi,
- Diplomaların, öğrenim sürelerinin ve diğer niteliklerin karşılıklı tanınmasını sağlayarak eğitimde Avrupa işbirliği alanının kurulması,
- Açık ve uzaktan eğitimin teşvik edilmesi,
- Bilgi ve tecrübe değişiminin güçlendirilmesi.

Program kapsamında desteklenen faaliyetler şu şekilde sıralanabilir: (DPT, 2005, s.8)

- Avrupa'da, eğitim alanında insanların ölkeler östü (ölkeler arası)

hareketliliği,

- Eğitim alanında yeniliği ve kaliteyi artırmayı hedefleyen, ölkeler östü işbirliği ve ortaklıklara dayanan projelerin geliştirilmesi,
- Yabancı dil yeteneklerinin geliştirilmesi ve farklı költürlerin anlaşılması,
- Eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı,
- Karşılıklı bilgi, tecrübe ve iyi uygulama örneklerinin aktarımını kolaylaştıran ölkeler östü işbirliği ve iletişim ağları,
- Eğitim sistemleri ve politikalarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve gözlenmesi,
- Karşılıklı bilgi değişimi ile yeniliklerin ve iyi uygulama örneklerinin yayımına yönelik faaliyetler

Sokrates Programı'nın yürütölmesini Avrupa Komisyonu üstlenmiştir. Komisyon, Avrupa düzeyinde eğitimle ilgili toplumsal ortaklara ve bağlantılı derneklere danışarak görüşlerin dikkate alınmasını ve program kapsamındaki eylemlerin yürütölmesini sağlamakla sorumludur (Duman, 2001, s.37). Komisyon ayrıca, katılımcı ölkelerle işbirliği yaparak program kapsamında desteklenen eylemler hakkında uygun bilgi, yayın ve izleme etkinliklerinin yürütölmesinden de sorumludur (DPT, 2003, s.5).

Programın yürütülmesinde katılımcı ülkelere de görev düşmektedir. Katılımcı ülkeler, programın ilgili üye ülkeler düzeyinde ulusal uygulamalarla uyum içinde, ilgili bütün tarafları içerecek şekilde verimli işletimi için gerekli önlemlerin alınmasından; program eylemlerinin ülke düzeyinde koordineli işletimini sağlayacak uygun yapıların yani ulusal ajansların oluşturulmasından, bu programa erişimi engelleyecek yasal ve yönetsel engellerin giderilmesi için gerekli işlemlerin yapılmasından ve ülke düzeyinde diğer topluluk programlarıyla potansiyel enerjinin yaşama geçirilmesinden sorumludurlar (Duman, 2001, s.37). Ayrıca Socrates Programı'nın yürütülmesi ve işletilmesi için üç yapı daha oluşturulmuştur. Bunlar; Socrates Komitesi, Ulusal Ajanslar ve Teknik Yardım Ofisi'dir (<http://ua.gov.tr>,2011).

Socrates programının beş temel hedefi vardır. Bunlar:

“Tüm eğitim seviyelerinde Avrupa boyutunu güçlendirmek, Avrupa dillerine yönelik bilginin geliştirilmesi, eğitim vasıtası ile katılımcı ülkeler arasındaki işbirliğini ve hareketliliği desteklemek, eğitim alanında yenilikleri teşvik ederek eğitim kalitesini arttırmak, eğitim alanında yer alan tüm kamu ve özel kurum ve kuruluşlar içinde fırsat eşitliğini desteklemek” (AB Genel Eğitim Programı 2. aşama: 2000-2006 - Socrates, 2004: 3).

Sokrates programı sekiz adet eylemden oluşmaktadır. İlk üç eylem yaşam boyu öğrenme sürecini oluşturan üç döneme tekabül etmektedir: Okul, üniversite ve yetişkin eğitimi. Diğer beşi yatay eylemlerdir (http://europa.eu.int/comm/programmes/socrates/socrates_en.html, 2011).

1. Comenius: Okul eğitimi
2. Erasmus: Yüksek öğretim
3. Grundtvig: Yetişkin eğitimi ve diğer eğitim yolları
4. Lingua: Avrupa dillerini öğrenme ve öğretme
5. Minerva: Eğitimde bilişim ve iletişim teknolojileri
6. Eğitim sistemleri ve politikalarının gözlemlenmesi ve yenilenmesi
7. Diğer Avrupa programlarıyla ortak eylemler
8. Bunları destekleyici tedbirler.

Socrates programınca desteklenen faaliyetler şunlardır:

“Eğitim küresi içerisinde yer alan insanların Avrupa’da ülkeler arası hareketliliğini, eğitim alanındaki yeniliklerin ve kalitenin paylaşılmasına yönelik ülkeler arası ortaklıkları amaçlayan pilot projeleri, dil becerilerinin ve farklı kültürlerin anlaşılmasının teşvik edilmesi, eğitim alanında Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin kullanımını, bu alanda örnek uygulamaların ve deneyimlerin karşılıklı değişimine yönelik ülkeler arası işbirliği ağlarının kurulmasını, eğitim sistemleri ve politikalarının karşılaştırmalı analizini ve gözlemini, önemli yeniliklerin ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılması ve karşılıklı bilgilendirmeye yönelik tasarlanmış faaliyetleri, desteklemektedir” (AB Genel Eğitim Programı 2. aşama: 2000-2006 - Sokrates, 2005: 4).

2.5.1.1. Comenius (Okul Eğitimi)

Amos Comenius (1592 Ölüm:1670) yılında, bugünkü Çek Cumhuriyeti sınırları içerisinde doğmuş, din bilimci, düşünür ve pedagoğdur. “Tam bir insan potansiyeline ulaşmanın ve uyumlu bir yaşam sürdürmenin tek yolunun eğitim olduğuna inanmıştı. Comenius aynı zamanda evrensel insan hakları, uluslar arasında birlik ve barış için yılmadan çalışan bir kişidir” (AB Genel Eğitim Programı 2. aşama: 2000-2006 - Socrates, 2004: 10).

“Hem öğretmenler hem de öğrenciler; iletişim ve sunum becerileri, karar verme, problem çözme, uyumsuzluk yönetimi, yaratıcılık, takım çalışması ve dayanışma gibi hem kişisel hem de mesleki yaşamla ilgili olarak yeni beceriler kazanmaktadırlar. Yeni Yabancı diller öğrenmekte ya da zaten bilmekte oldukları dilleri kullanma fırsatı elde etmektedirler. Bu tür faaliyetler sonucunda ortaya çıkan kişisel gelişim ve başarı hissi, bir yandan motivasyonun artmasını sağlarken bir yandan da çalışmalardan zevk alınmasını sağlamaktadır” (Okullar İçin El Kitabı Comenius 1., 2004: 8).

Comenius, okul öncesi, ilk ve ortaöğretime ağırlık veren bir programdır. Bu bağlamda geniş kitlelere hitap etmektedir (Moroğlu, 2002, s.77). Program bu eğitim topluluğundaki herkesi -öğretmenler, eğitim personeli ve öğrenciler-kapsamaktadır. Ayrıca ebeveyn organizasyonları, sivil toplum kuruluşları, yerel otoriteler, iş dünyası ve sosyal ortaklar gibi okul dışındaki organizasyonları da dahil etmektedir (İKV,2004, s.56).

Comenius programının amacı, okul eğitiminde kaliteyi artırmak, Avrupalılık boyutunu güçlendirmek ve lisan öğrenimini teşvik etmektir. Bunun dışında, Avrupa vatandaşlığının temelini oluşturan çok kültürlülük bağlamında öğrenme, engelli grupların desteklenmesi, okullardaki başarısızlık ve

toplumdan dışlanma ile mücadele ve eğitimde fırsat eşitliği gibi önemli konular da vurgulanmaktadır (Şahin,2004, s.50).

Comenius, okul eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine ve okul eğitimindeki Avrupa boyutunun güçlendirilmesine yönelik olarak: (Moroğlu, 2002, s.81-82)

- Ülkelerarası karşılıklı işbirliği ve eğitim kurumları arasında karşılıklı öğretmen, öğrenci değişimine,
- Yeni öğretim yöntem ve materyallerin geliştirilmesi ve yaratılmasına,
- Okul yönetimindeki yeniliklerin ve faydalı uygulamaların ülkelerarası karşılıklı paylaşımına,
- Eğitimsel dışlama ve okul başarısızlığı ile mücadelede kullanılan yöntemlerin geliştirilmesi ve paylaşımına,
- Özel eğitim ihtiyaçları ile öğrencilerin sisteme kazandırılması için yapılan çalışmalara,
- Okul eğitiminde ve sektörde çalışan personelin eğitimi için bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına, katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Comenius Avrupa'daki okul eğitimi içinde dil öğreniminin gelişimine aşağıdaki hedefler çerçevesinde katkıda bulunmaktadır (<http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius>, 2011).

- Avrupa dillerinin yabancı dil olarak öğretim kalitesinin artırılması,
- Dil öğretmenlerinin öğretme becerilerinin artırılması,
- Az kullanılan ve az öğretilen dillerin öğretmenlerinin dil becerilerinin artırılması,
- Öğretilen yabancı dillerin farklılığının artırılması,
- Bütün öğretmenlerin ve öğrencilerin bildikleri yabancı dil sayı ve standardını artırmalarını desteklemekte ve teşvik etmektedir.

Comenius, Avrupa okul eğitiminde kültürlerarası bilinci artırmak için ülkelerarası çeşitli etkinliklerle katkıda bulunmaktadır. Hedeflenenler ise; (Moroğlu,2002, s.82-83)

- Değişik kültürlerin zenginlik bilincini desteklemek,
- Okul eğitimi alanında kültürlerarası eğitim alanındaki becerilerini artırmak,
- Öğretmenlerin kültürlerarası eğitim alanındaki becerilerini artırmak,
- Xenophobia (şovenizm) ve ırkçılıkla mücadeleye destek vermek,
- Göçmenlerin, mesleki gezginlerin, çingenelerin ve seyahat

edenlerin çocuklarının eğitimini artırmak.

Comenius Programı'nın uygulanmasının genel sorumluluğu Avrupa Komisyonu'ndadır. Programın operasyon yönetimi Komisyon tarafından yürütülmekte olup, ulusal yetkililer ve kurumların yardımı ve toplumsal seviyede teknik yardım ofisi ile yapılmaktadır (Moroğlu, 2002, s.82-83). Katılımcı ülkeler ulusal ajanslar kurmak suretiyle programın ulusal seviyede eşgüdüm içinde yürütülmesi için destek verilmektedir. Ulusal kurumların projelerin seçimi, yardımların paylaşımı için belli bazı yükümlülüklerinin yanı sıra , izleme ve finansal yönetim görev ve sorumlulukları bulunmaktadır(http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius/moreabou_en.html,2011).

Comenius Programı üç ana alanı içermektedir:

(http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius/moreabou_en.html, 2011).

1. Okul Ortaklıkları Sağlamak (Okul İşbirliği) : Topluluk, okul işbirliğiyle okullar arasında çok taraflı uluslar arası ortaklıkların kurulmasını teşvik etmektedir.

Okul ortaklıklarında üç tür proje yer almaktadır:

Okul Projeleri: Bu projelerle okullar arasında uluslar arası işbirliğini teşvik ederek, eğitimde Avrupa boyutunu geliştirmeyi hedefler. Bu projeler en az üç farklı ülkeden gelen öğrenci ve öğretmenlere, olağan sınıf faaliyetleri kapsamında, ilgilendikleri bir konu üzerinde birlikte çalışma fırsatı sunmaktadır. Fen, sanat, Avrupa vatandaşlığı, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı gibi konular üzerine ortak çalışmalar yürütülür (Moroğlu, 2002, s.78).

Dil Projeleri: İki Avrupa ülkesinden birer okulu içerir ve yabancı dillerin öğrenilmesini teşvik etmeye yöneliktir. Öncelik daha az kullanılan ve öğretilen dillere verir. Projeler, ortaklık yapılan kurumda belirli bir süre geçirmeyi ve karşılıklı ziyaretleri içeren bir karşılıklı değişim programını kapsar (İKV, 2004, s.60).

Okul Gelişim Projeleri: Öğretmenlere ve okul yöneticilerine bilgi ve deneyim değişimi fırsatı sunmaktadır. Bu projelerde farklı ülkelere gelen öğretmenler ve okul yöneticileri katılımcı okullardaki en etkin organizasyonel ve pedagojik yaklaşımları denemekte ve uygulamaya koymaktadır (Moroğlu, 2002, s.79). Projelere, yerel yönetimler, sosyal hizmet kurumları, dernekler ve şirketler de katılabilmektedir. Gelişim projeleri, şiddetin önlenmesi, etnik azınlık gruplarının okul sistemi ile bütünleşmesi, esnek öğretim yöntemleri ve sınıf yönetimi tematik alanları kapsamaktadır (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius/activities/comenius1_en.html, 2011).

2. Okul Eğitim Kadrosunun Eğitimi: Bu eylem farklı katılımcı ülkelerde bulunan eğitim kurum ve kuruluşlarını birlikte çalışmaya teşvik etmektedir.

3. Comenius Programı Ağları Oluşturmak: Comenius Programı Ağları, okul ortaklığı projeleri ve kadro eğitimi projeleri arasında sinerji yaratmak, sayılarını artırmak, onları tamamlamak ve desteklemek üzere tasarlanmıştır (İKV, 2004, s.58-59).

Ayrıca, bir Comenius Projesinin tamamlanmasından sonra, genellikle taraflar birlikte gerçekleştirdikleri işi devam ettirmek ve genişletmek isterler. Comenius Programı Ağları, bu isteklerini gerçekleştirebilmeleri için onlara

imkânlar sunar. Bu imkânlar sayesinde, pek çok fikir ve öneri, henüz Avrupa ortaklığına girememiş olan okullar da dahil olmak üzere geniş çaplı kitleler tarafından paylaşılır (Şahin, 2004, s.51).

2.5.1.2. Erasmus (Yüksek Öğretim)

Üniversite lisans ve lisansüstü (doktora dahil) eğitimi, bu alanda işbirliğini ve karşılıklı öğrenci değişimini konu alan Erasmus Programı'nın amacı, yüksek öğretimin kalitesini artırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmektir (Aykın ve U. Oğuz, 2003, s.371). Bunu, üniversiteler arasında uluslararası işbirliğini teşvik ederek, öğrenci ve öğretmenlerin Avrupa hareketliliğini destekleyerek, ders gelişimini teşvik etmek ve artırılmış şeffaflık ile Topluluk içindeki çalışmaların ve vasıfların akademik olarak tanınmasına katkıda bulunarak yapmaktadır (İKV, 2004, s.52). Avrupa Birliği ülkelerinde 1987'den beri uygulanmakta olup 1995'te Socrates programları kapsamına alınmıştır. 2004 yılı itibarıyla 1 milyon 150 bin civarında öğrenci değişimi yapılmıştır (<http://www.ua.gov.tr>, 2011).

Bu programın sağladığı bireysel eğitim destekleri şu şekildedir:

Karşılıklı Öğrenci Değişimi (Student Mobility): Erasmus programı kapsamında yüksek öğretimin ilk yılındaki öğrenciler hariç, doktora dahil olmak üzere öğrencilere, üniversiteler arasında varılan ikili anlaşmalar ve düzenlemeler çerçevesinde, diğer katılımcı ülkedeki bir üniversitede veya yüksek öğrenim kurumunda 3-12 ay eğitim desteği (Erasmus hibesi) sağlanmaktadır (DPT, 2003, s.8). Programdan yararlanmak isteyen öğrencilerin yabancı dil düzeylerini geliştirmeye dönük çalışmalar yapmaları ve genel not düzeylerini yüksek tutmaları gerekmektedir.

Başvurabilen öğrencilerin, yüksek öğretim kurumlarınca seçilmesinde kullanılacak ağırlıklı değerlendirmede başarı düzeyi (%50), yabancı dil durumu (%40) ve mülakat (%10) etkili olmaktadır (<http://ua.gov.tr> 2011). Erasmus programı bu şekilde, öğrencilerin akademik başarısını ve yabancı dil becerisini artırmayı teşvik etmektedir (İKV, 2004, s.55). Başvurular, ilgili rektörlüklerin resmi olarak görevlendirdiği asgari 5 kişiden oluşan Seçim Komisyonları tarafından yapılır. Öğrenciler kurumlarının anlaşmalı olduğu AB ülkesi üniversitelerden birini tercih edebilirler. Bunun için, programa katılmaya hak kazanan üniversitelerin, öğrencilerine hangi üniversitelerle fakülte/bölüm bazında ikili anlaşmalar olduğu bilgisini de sağlamak suretiyle, başvuru şartları ve süreci hakkında sağlıklı bilgilendirmeyi yaparlar (<http://ua.gov.tr>, 2011). Öğrencinin, gittiği okulda aldığı dersler, kendi okulunda alabileceği derslerin muadili yahut yerine saydırılabilecek nitelikte olmalıdır. Öğrenci, gittiği kurumda aldığı notları kendi okulunda saydırıp dönem kaybı yaşamadan eğitimine devam edebilmektedir (<http://ua.gov.tr>, 2011).

Karşılıklı Akademisyen Değişimi (Teaching Staff Mobility): Erasmus programı, işbirliğine katılan bir Avrupa üniversitesinin resmi müfredatında yer alan bir dersi, misafir öğretim görevlisi olarak kısa süreli (1-8 hafta) verecek olan öğretim elemanına destek sağlar (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/erasmus/teaching_en.html, 2011). Verilen destek, misafir olunan ülkede ders verme sonucu ortaya çıkan ek masraflara katkı olarak düşünülmektedir. Bu değişim 1 hafta (asgari sekiz ders saati) ile 6 ay arasında olabilir. Bu değişim için destek 800 ila 5000 Euro arasındadır(<http://ua.gov.tr>,2011).

Karşılıklı Değişim Organizasyonu (Organization of Mobility): Öğrencilerin başka bir ülkede geçirdikleri sürenin ve çalışmalarının karşılıklı tanınması; öğretim elemanlarının sorunsuz bir şekilde misafir öğretim görevlisi olarak ders verebilmeleri; Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECTS) ve

Diploma Eki (DS) uygulamalarının gerçekleştirilebilmesi için en uygun koşulların yaratılması için yüksek öğretim kurumlarına destek sağlanmaktadır (Moroğlu, 2002, s.75).

Avrupa Kredi Transfer Sistemi (European Credit Transfer System-ECTS): Avrupa Kredi Transfer Sistemi adı verilen ve Avrupa genelinde yaygınlaştırılan ders ve kredi saydırmayı standartlaştırarak öğrenci değişimini kolaylaştıran sistem sayesinde misafir olunan ülkede geçirilen zaman ve harcanan emeğin öğrencinin kendi üniversitesi tarafından tamamen tanınması sağlanmaktadır (<http://www.ua.gov.tr>, 2011).

Diploma Eki (Diploma Supplement – DS): Yüksek öğrenim diplomasına ek bir dokümandır (Aykın ve U. Oğuz, 2003, s.372). Üniversiteler, mezunlarına uluslar arası diploma işlevi görebilecek olan ve alınan eğitimin içeriğini de ifade eden ek bir belgeyi düzenlemeye teşvik edilirler. Bu belge, özellikle Avrupa sathında akademik şeffaflığı sağlamak suretiyle istihdamı kolaylaştırabilmektedir. Çünkü bu belgeyle kişi, iş talebinde bulunurken diplomasının yanında eğitim düzeyinin içeriğini ve değerini resmi olarak daha iyi yansıtan ek bir evrak sunmuş olmaktadır (<http://www.ua.gov.tr>, 2011).

Yoğun Programlar (Intensive Programmes): Avrupa boyutu içermek ve yaygın olarak işlenmeyen bir konuda olmak kaydı ile kısa süreli (10 günden 3 aya kadar) ortak yoğun program düzenleyen (en az biri AB üyesi) üniversitelere maddi destek verilebilmektedir. Mali destek, birbirini takip eden bir, iki veya üç yıla kadar verilebilmekte ancak, her yıl katılımcı grubunun farklı veya konunun (alanın) farklı olması şartına bağlı olmaktadır (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/erasmus/intensive_en.html, 2011).

Müfredat Geliştirme Projeleri (Curriculum Development Projects): Bu projelerde, en az biri AB üyesi olan farklı ülkelerden en az üç yüksek öğretim kurumu bir araya gelerek bir akademik program, bir modül veya bir yüksek lisans programı geliştirmek üzere kaynaklarını bir havuzda biriktirirler. Bu projeler tüm akademik alanlarda yapılabilir ve bunlar için mali destek en fazla üç yıldır (İKV,2004, s.53). Bu tür projeler için koordinatör kurum tarafından AB Komisyonu'na 1Mart tarihine kadar başvuru yapılır. Bu tür projeler, sadece akademisyenlerin katılabileceği bir alandır (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/erasmus/curriculum_en.html, 2011).

2.5.1.3. Grundtvig (Yaşam Boyu Eğitim)

Grundtvig, Sokrates II Programı'nın ikinci aşamasında başlamış yeni bir program olup; ulusal düzeyde ve Avrupa düzeyinde tüm yetişkinlerin eğitim olanaklarından faydalanmasını ve yetişkin eğitiminde kalitenin artırılmasını hedeflemektedir (Aykın ve U.Oğuz, 2003, s.373). Tek bir eğitim zincirinin üçüncü bağına oluşturarak Comenius ve Erasmus'u tamamlamaktadır (İKV, 2004, s.55).

Grundtvig programında yetişkin kavramı; 25 yaşın üzerindeki herkesi, örgün eğitimde yer almayan 25 yaşın altındaki gençleri kapsar (Yetişkin Eğitimi ve Yaşam Boyu Eğitim – Grundtvig-1, 2004: 2). Programdan, örgün eğitimde yetişkinlere yönelik eğitim hizmeti veren kurumlar ile yaygın eğitim kurumları faydalanabilir (Yetişkin Eğitimi ve Yaşam Boyu Eğitim – Grundtvig-4, 2004:3).

Grundtvig aşağıda belirtilen amaçlar dahilinde öğrenmek isteyen her yaştan insanın öğrenime erişimini iyileştirmeyi ve kolaylaştırmayı amaçlamaktadır:(http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/grundtvig/home_en.html2011).

- Yeni nitelikler kazanmak amacıyla okul ve üniversiteye dönebilmek için,
- Kendisinin kişisel ve sosyal gelişimi için,
- Aktif bir Avrupa vatandaşı olarak rolünü artırabilmek için,
- Yaşam boyu eğitimde Avrupa düzeyinde işbirliğini teşvik etmek için,
- Yetişkin eğitimi konusunda çalışan eğitimcileri geliştirmek, bu alanlarda görüş alışverişini sağlayarak başarılı uygulamaların paylaşılmasını ve yenilikçi araç ve kaynakların geliştirilmesini özendirmek olarak ifade edilebilir.

Grundtvig, resmi (ikinci şans okulları, üniversiteler) veya gayri resmi (yetişkin eğitimi kuruluşları, kültürel merkezler, kadın veya gençlik merkezleri, kütüphaneler, müzeler, yerel arşivler, hapishaneler) ya da dernekler (sivil toplum örgütleri, ebeveyn organizasyonları vb.) olsun yetişkin eğitiminde yaralan bütün aktörleri hedeflemektedir(http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/grundtvig/home_en.html,2011). Zorunlu öğretim yaşının üzerinde olan, özellikle sağlıksız sosyal koşullar yüzünden engellenmiş olanlar veya eksik bir bilgi tabanına sahip olanlar üzerine odaklanmaktadır (İKV, 2004, s.55). Ayrıca okul sisteminden dışlanmış yetişkinlere (yaş gözetmeksizin) temel fikirleri edinmeleri için onlara yardım ederek, güvenlerini tazeleyerek ve okul bağlamı dışında edinilmiş belirli becerileri ve ehliyetleri tanıyarak ikinci bir şans vermeye çabalamaktadır (<http://www.ua.gov.tr>, 2011).

Avrupa Komisyonu Grundtvig aracılığıyla dört tip faaliyeti desteklemektedir:(http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/grundtvig/home_en.html,2011)

1. Avrupa İşbirliği Projeleri: Avrupa işbirliği aracılığıyla somut bir proje veya ortak bir üretim gerçekleştirmek isteyen yetişkin eğitimi kuruluşları ve organizasyonlar desteklenmektedir (İKV, 2004, s.55).

2. Eğitim Ortaklıkları: Daha küçük organizasyonlar için tasarlanmıştır ve daha küçük çaplı işbirliği sağlamaktadır (DPT, 2003, s.11). Genellikle farklı ülkelerdeki ortaklar arasında sonradan daha kapsamlı projelerin oluşumuna ışık tutabilecek başlangıç teması üzerine odaklanılmaktadır (İKV, 2004, s.55).

3. Eğitim Amaçlı Hareketlilik Yardımları: Başka bir ülkede genellikle bir ile dört haftalık bir dönem için ders vermek isteyen eğitimciler için tasarlanmıştır. Bu tür hareketlilik, yetişkin eğitimi kadrosundaki tüm kategorileri -öğretmenler, yöneticiler, idari personel, müşavirler, arabulucular, danışmanla kapsamaktadır. (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/grundtvig/home_en.html,2011).

4. Grundtvig Konu Odaklı Ağlar: Yetişkin eğitiminde yer alan aktörlere, tartışma için sağlam bir zemin sunmakta ve bu bağlamdaki yenilikçi düşünce ve uygulamaların geniş ölçüde yayılmasına izin vermektedir. Bunlar: (İKV, 2004, s.56)

a) Avrupa İşbirliği Projeleri: Projeler birbiri ardına gelen en fazla üç yıl için finanse edilmektedir. Yardımın düzeyi birprojedendiğerineönemli ölçüde değişmektedir.

b) Eğitim Ortaklıkları: Projeler genellikle bir veya iki yıl için finanse

edilmektedir. Yardım bir götürü usulü parçaya (lump sum) ve uluslararası seyahat masraflarına yönelik bir değişken parçaya (variable sum) ayrılmaktadır.

c) Eğitim Amaçlı Hareketlilik: Mali yardım projelere göre değişkenlik göstermektedir.

d) Grundtvig Ağları: Ağ projeleri en fazla üç yıl için finanse edilmektedir. Yardım yıllık 50.000 – 150.000 Euro arasında olmaktadır.

2.5.1.4. Lingua (Dil Öğreniminin Desteklenmesi)

Dil öğreniminin geliştirilmesi tüm Sokrates Programları' nın ortak amacı olsa da, Lingua bu alanda geniş kapsamlı faaliyet göstererek bireyleri dil öğreniminin önemi ve yararları konusunda bilinçlendirmeyi hedeflemektedir (Aykın ve U. Oğuz, 2003, s.374). Bu kapsamda program, Topluluk içindeki dilsel çeşitliliği destekleme, dil öğrenim ve öğretiminin niteliğini geliştirme ve bireysel ihtiyaçlara denk düşecek yaşam boyu dil öğrenimine erişimi kolaylaştırmayı amaçlar. Ayrıca, bunlar gerçekleştirilirken, dil öğretiminde yer alanlar ile bütün eğitim sektöründe dil öğretimi politikalarından sorumlu olanlar arasında uluslararası ilişkilerin yoğunlaştırılmasına özel önem verilir. Böylece Lingua, programın diğer alanları içinde yer alan dil öğrenimini destekleyen önlemleri tamamlayıcı ve zenginleştirici bir nitelik taşımaktadır (Duman, 2001, s.42).

2.5.1.5.Minerva (Açık ve Uzaktan Eğitim, Eğitim Alanında Bilgi ve İletişim Teknolojileri)

Eğitimin, açık ve uzaktan eğitim ve bilgi iletişim teknolojileri yoluyla desteklenmesini hedefleyen Minerva Programı'nın amaçları, söz konusu alanların eğitim için gerekliliği düşüncesini toplumun tüm katmanlarına yaymak, eğitimde çoklu ortam (multimedia) desteğini gerçekleştirmek ve eğitim alanında geliştirilmiş metod ve örnek uygulamalara erişim sağlamak olarak ifade edilebilir (Aykın ve U. Oğuz, 2003, s.373).

Minerva, okullarda, üniversitelerde ve diğer öğrenme forumlarında yeni teknolojilerin kullanımı üzerinde çalışan uzmanlar arasında diyalogu, tecrübeyi uygulamaların değişimini kolaylaştırmak için gayret sarf etmektedir (İKV, 2004, s.61).

Minerva ayrıca geniş bir hedef kitleyi kapsamakta, okullar, üniversiteler, bilişim ve iletişim sektörleri, yayıncılar, bakanlıklar, dernekler ve çeşitli sektörlerden uzmanlar içeren ortaklıklara dayalı uluslar üstü projelere büyük önem vermektedir. Genellikle bir ile iki yıl arasında sürececek olan projeler tercih edilmektedir. Yardımın düzeyi projeden projeye değişmektedir (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/minerva/projects_en.htm, 2011). Minerva, sunumu için yapılan çağrılar kapsamındadır. Bunlar değinilecek konuları, amaçlarını merkezileştirilmiş bir eylemdir, başvurular seçme işleminden sorumlu olan Avrupa Komisyonu'na yapılmaktadır (İKV, 2004, s.62).

2.5.1.6. Gözlem ve Yenilikler

Gözlem ve yenilikler programı, eğitim sektörünün tüm toplumca ele alınıp irdelenmesini sağlayarak sorunların çözümü için çaba harcamakta ve bu süreçte gerekli olan desteği sağlamaktadır (Aykın ve U. Oğuz, 2003, s.374-75). Ayrıca program, eğitim sistemlerinin niteliğinin ve şeffaflığının artırılmasına, Avrupa’da eğitsel yenilenme sürecine bilgi ve deneyim aktarımı, başarılı uygulamaların belirlenmesi, bu alandaki sistem ve politikaların karşılaştırmalı analizleri ve Konseyce belirlenecek ortak eğitsel politika alanlarındaki konuların analizi ve tartışılması yoluyla, katkıda bulunmayı amaçlar (Duman, 2001, s.43).

2.5.1.7. Ortak Eylemler

Diğer Avrupa eğitim programları ile yakın bir işbirliği içerisinde çalışmasını öngören Ortak Eylemler, eğitim, mesleki eğitim ve gençlik programlarını ortak bir paydada buluşturmak amacıyla düzenlenmiştir (Aykın ve U. Oğuz, 2003, s.375). Ortak eylemlerin hareket noktası, “Bilgi Avrupa’sı” oluşumunu teşvik etmektir. Bilgi sektörlerinin geniş kapsamından aktörler arasında daha güçlü bir işbirliği amaçlanmaktadır (İKV, 2004, s.64).

Ortak eylemler, Avrupa Topluluğu Resmi Gazetesi’nde yayınlanan tekliflerin ve bağlamalarını, tasarlanan proje tiplerini, verilebilir desteği, kabul edilebilirlik ve seçim kriterlerini, mali koşulları, başvuru süreçlerini ve son başvuru tarihlerini belirtmektedir(http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/joint/jointactions_en.html, 2011).

2.5.1.8. Destek Faaliyetler

Destek faaliyetler başlığı altında Topluluk desteği diğer Sokrates eylemlerinin resmi olarak parçası olmayan ama yine de program amaçlarına ulaşmada etkisi olan faaliyetlere ayrılmıştır (İKV, 2004, s.64).

Destek faaliyetler aşağıda belirtilen faaliyetleri kapsamaktadır: (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/joint/jointactions_en.html, 2011)

- Belirli hedef kitleler arasında Sokrates Programı'na veya daha geniş olarak eğitimde Avrupa işbirliğinin önemine ilişkin bilgi düzeyini yükseltme faaliyetleri (seminerler, konferanslar vb.)
- Özellikle proje yönetimi ve problem çözme konularında eğitim sağlayarak Sokrates uygulamasının geliştirilmesi,
- Avrupa işbirliğinden doğan ürünlerin ve süreçlerin yayılması aracılığıyla, Avrupa işbirliğinin sonuçlarının eğitimde tedbirli kullanımının sağlanması,
- Comenius, Erasmus, Grundtvig, Lingua, Minerva vb. gibi programlar kapsamında desteklenen projeleri bir araya getiren faaliyetler vasıtasıyla Sokrates Programı eylemleri arasında sektörler arası sinerji sağlanması,
- Sokrates Programı'nda yer alan yatay önceliklerin; fırsat eşitliğinin teşviki, kültürlerarası eğitim ve ırkçılıkla mücadele gibi alanlarda kullanımının sağlanması.

Destek faaliyetler Sokrates içinde merkezileştirilmiş bir eylem olduğundan, bu konuda geliştirilen projelerin Avrupa Komisyonu'na

sunulması gerekmektedir.

2.5.2. Leonardo Da Vinci Programı (Mesleki Eğitim)

Leonardo da Vinci Programı, Avrupa Birliği'nde mesleki eğitim alanında üye devletler tarafından gerçekleştirilen faaliyetleri tamamlayan ve destekleyen bir eylem programıdır (İKV, 2004, s.43). Mesleki eğitimi geliştirmek amacıyla 6 Aralık 1994 tarihinde kabul edilmiş, birinci safhası 1995-1999 yılları arasında uygulanmış, ikincisi 2000-2006 yılları arasında uygulanmaktadır (Duman, 2001, s.74).

Amaçları, nitelikleri geliştirmek için uluslar üstü işbirliğini kullanmak, yeniliği teşvik etmek ve mesleki eğitim sistemleri ve uygulamalarının Avrupa boyutunu desteklemektir. Daha açık bir ifade ile, Leonardo da Vinci Programı'nın üç temel hedefi bulunmaktadır: (DPT, 2003, s.3)

a) Her seviyede mesleki eğitimin başlangıcında bulunan, özellikle gençlerin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi.

b) Sürekli mesleki eğitim ve hayat boyu edinilen bilgi ve becerilerin geliştirilmesi ilkesinden hareket ederek, özellikle teknolojik ve kurumsal (ulusal ve ülkelerarası) değişiklikleri bütünleştirmek, mesleki eğitime olan ilgiyi ve mesleki eğitimin kalitesini artırmak.

c) Mesleki eğitimi; yeterlilik ve girişimcilik bakımından güçlendirmek, desteklemek ve istihdam imkânlarını artırmak. Üniversiteler dahil mesleki eğitim kurumları, kamu veya özel kuruluşlar, işletmeler ve KOBİ'ler arasındaki işbirliğini güçlendirmek.

Bu amaçlar kapsamında, Leonardo da Vinci Programı'nın ana vurgusu aşağıda belirtilen noktalara odaklanmaktadır: (İKV, 2004, s.44)

1. Yaşam boyu eğitim,
2. Engelliler de dahil olmak üzere emek piyasasındaki en savunmasız kategoriler için destek,
3. Yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılması
4. KOBİ ve zanaat endüstrisinin katılımı,
5. Kadınlar ve erkekler için fırsat eşitliği sağlanması,
6. Toplumun tüm kesimlerinden aktörler arasındaki ortaklığı güçlendirme.

Programın dayanakları aşağıda belirtilen şekilde özetlenebilir: (Duman, 2001, s.75-76)

- Topluluk icraatının kaliteli eğitim ve mesleki eğitimin geliştirilmesine katkıda bulunmasını öngören Avrupa Topluluğunu kuran anlaşma,
- Programın ilk safhasında ortaya çıkan olumlu tecrübe,
- Yaşam boyu öğrenim ve mesleki eğitimin istihdama katkısı, uygulanabilirliği ve girişimciliği artırmak, fırsat eşitliğini güçlendirmek için üye devletlerin istihdam politikasına önemli bir katkıda bulunduğunu belirleyen 1997 tarihli Avrupa Konseyi sonuçları,
- Sadece teknolojik değişimden dolayı değil, aynı zamanda yaş piramidinde aktif olarak kişilerin sayısındaki azalmanın bir sonucu olarak, her yaştan ve meslekten kişiler için yaşam boyu öğrenim sağlanması gerekliliği,

- Yaşam boyu öğrenim ve mesleki eğitim hedefine ulaşma yeteneğinde bir Avrupa eğitim alanı yaratılmasına ilişkin “Bir Bilgi Avrupası’na Doğru” başlıklı Komisyon Tebliği,

- Öğrenen toplumun doğuşu için yeni bilgi edinilmesinin teşvik edilmesi ve bu amaçla her fırsatta öğrenmek için özendiriciliğin sağlanması, Avrupa Birliğinde insanlar için hareketliliğin ve rekabet gücünün ortaya koyduğu avantajların değerlendirilmesi,

- Bu program çerçevesindeki etkinliklerin yaşam boyu öğrenimi teşvik etmeye yönelik olarak mesleki eğitim sistemleri ve uygulamalarında kaliteyi geliştirme, yenileşmeyi teşvik etme ve Avrupa boyutunu ilerletme amacına hizmet ediyor olması, programın uygulanmasında ırkçılık ve yabancı düşmanlığı dahil tüm biçimlerinde dışlamaya karşı mücadele edilmesi ilkesine uygunluğu; başkaları yanında özürli insanlar için her türden ayrımcılığın ve eşitsizliğin giderilmesi, kadınlar ve erkekler için fırsat eşitliğinin artırılması konusuna özel önem verilmesi,

- Program çerçevesinde uygulanan eylemler ve diğer topluluk müdahaleleri arasında bir uyum ve tamamlayıcılık sağlanması,

- İstihdam yaratılması ve korunmasında, eğitimin geliştirilmesinde oynadıkları rol dikkate alınarak, küçük ve orta boy işletmeler (KOBİ’ler) ve zanaat sektörünün bu programın uygulanmasına daha yakından katılmaları gerekli olduğundan,

- Üye devletler ile işbirliği içinde olarak Komisyon, bu program çerçevesinde geliştirilen yenilikçi yaklaşımların ve yöntemlerin, daha geniş bir ölçekte aktarılmasını ve yayılmasını kolaylaştırmak suretiyle, bu program çerçevesindeki eylemler ile diğer ilgili Topluluk Politikaları, araçları

ve eylemleri, özellikle Avrupa Sosyal Fonu arasında uyum ve tamamlayıcılık sağlamayı hedeflediğinden,

- Avrupa Ekonomi Sahası üzerine anlaşma, öğrenim, mesleki eğitim ve gençlik alanında, bir taraftan Avrupa Topluluğu ve onun üye devletleri ile, diğer tarafta Avrupa Ekonomi Sahasına katılan Avrupa Serbest Ticaret Birliği ülkeleri arasında daha fazla işbirliğini öngördüğünden,

- Özellikle tedbirlerin uygulanması için, önceliklerde yeniden ayarlamaları dikkate almak üzere, Komisyon ve üye devletler arasında işbirliği içinde bu programın düzenli olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiğinden,

- Karmaşıklığı ve zorluğu nedeniyle, Topluluk aracılığıyla ancak, Avrupa düzeyinde etkin bir mesleki eğitim politikasının uygulanması mümkün olduğundan,2000-2006 yılları arasında Leonardo da Vinci olarak adlandırılan mesleki eğitim eylem programının ikinci safhasına geçilmiştir,

- Mesleki eğitim alanında, uluslararası işbirliği yoluyla Avrupa alanında mesleki eğitimin standartlarını geliştirmeyi, küresel değişimler karşısında değişen iş koşullarına mesleki eğitim yoluyla ayak uydurmayı hedefleyen Leonardo da Vinci Programı kapsamında öncelikli olarak şu konulara yer verilecektir:

- Özellikle gençlerin beceri ve kapasitelerinin geliştirilmesine destek verilmesi, işe yönelik mesleki ve çıraklık eğitiminin sağlanması,

- Mesleki eğitimin kalitesinin ve erişim imkânlarının daha iyi düzeye getirilmesi, yaşam boyu bilgi ve beceri kazanımının sürdürülmesi,

- Mesleki eğitimin yenilik sürecine katkının teşvik edilmesi ve desteklenmesi, bu kapsamda rekabetçiliğin ve girişimciliğin artırılması.

Programın belirlenmiş dört ilkesi bulunmaktadır (Duman, 2001, s.76):

1. Ortaya konulan amaçlar, topluluk tedbirleri temelinde eylem için teklifler sunan ülkeler arası ortaklıklar yoluyla olmaktadır.

2. Ülkeler arası ortaklık tarafından sunulan her teklif, programın amaçlarından birine veya birkaçına yönelik olacak ve hedeflerine ulaşmak için uygulamayı planladığı tedbirleri belirtecektir. Hareketlilik ve dil becerileri dışında, her teklif en az üç katılımcı ülkeden ortakları kapsayacak ve bu ülkelerden en az bir tanesi Avrupa Birliği'ne üye bir devlet olacaktır.

3. Topluluk, teklif davetleri, amaçlar için öncelikleri, takvimi, teklif verme şartlarını, özellikle ülkeler aşırı olma açısından ortak uygunluk ölçülerini, proje değerlendirme ve seçim prosedürlerini tanımlayacaktır.

4. Eylem teklifleri, ortaya konulan hedefleri, uygulama yöntemlerini, beklenen sonuçları, gerçekleşen sonuçların değerlendirilmesi için mekanizmaları, yaygınlaştırma planlarını, programdan yararlanacakları, ilgili ortakları, bu ortakların katılımının niteliğini ve düzeyini, mali katkılarını ve çalışma takvimini açıkça ortaya koyması gerekmektedir.

Leonardo da Vinci programının üç temel hedefi vardır. Bunlar:

“Kişilerin, özellikle gençlerin, temel mesleki eğitim içinde tüm düzeylerde beceri ve yeterliliklerinin artırılması, özellikle teknolojik ve örgütsel değişimi güçlendirmek için sürekli mesleki eğitimde ve hayat boyu beceri ve yeterlilikler kazanmada kalitenin yükseltilmesi, bunlara erişimin iyileştirilmesi, rekabet edebilmeyi, girişimciliği ve yeni istihdam fırsatlarını geliştirmek üzere mesleki eğitimin yenileşme sürecine katılımın desteklenmesi. Bu çerçevede, (üniversiteler dahil) mesleki eğitim kurumları ile işletmeler (özellikle KOBİ’ler) arasında işbirliğinin artırılmasına önem verilmektedir” (A New Beginning – Leonardo da Vinci, 2001: 8).

Leonardo da Vinci programı içerik açısından aşağıdaki konuları vurgulamaktadır:

“Yaşam boyu öğrenme, yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı, küçük ve orta ölçekli işletmeler ile bireysel işletmelerin katılımı, engelliler de dahil, iş dünyası içinde en fazla sömürüye maruz kalan kişilere destek verilmesi, kadın ve erkeklere eşit fırsatlar sağlanması, değişik alanlara mensup paydaşlar arasındaki ortaklığın güçlendirilmesi, ülkelerarası ağlarda, görüşlerin değişimi ve yenilikçi uygulamaların yayımlanarak geniş ölçüde yaygınlaştırılması” (AB Mesleki Eğitim Programı – Leonardo da Vinci, 2004: 3).

2.5.3. Youth (Gençlik) Programı

Gençlik Programı (Youth Programı), AB'nin üçüncü önemli eğitim programıdır (Karluk, 2005, s.501). AB'nin normal öğretim ve eğitim sistemlerinin dışında işleyerek, bütün gençleri hedefleyen programın amacı, gençlerin Avrupa'yı keşfetmeleri, aktif ve sorumlu vatandaşlar olarak Avrupa'nın inşasında yer almaları için kullanılabilir seçenekleri genişletmektir. Program, özellikle hem Avrupa içinde hem de Topluluk üyesi olmayan ülkelerde değişim programları ve Avrupa gönüllü hizmeti yoluyla gençlerin eğitimine katkıda bulunmaktadır (İKV, 2004, s.64). Daha az fırsatlara sahip olan gençlerin programın faaliyetlerine erişimi kolaylaştırırken, gençlerin yerel düzeyde ortaya çıkan iş imkânlarından faydalanmalarına da imkân sağlamaktadır (Karluk, 2005, s.501).

Bu doğrultuda, Gençlik Programı'nın amaçları şöyle sıralanabilir: (Aykın ve U. Oğuz, 2003, s.377)

- Gençlerin gelişimlerinde önem arz eden bilgi ve becerilerle donatılmalarını sağlamak,
- Uluslararası değişim programlarına katılımı teşvik etmek suretiyle, Avrupa'nın inşasında gençlerin aktif rol almalarını sağlamak,
- Gençleri toplumsal hayata dahil etmek ve sorumluluk sahibi birer vatandaş olmalarını sağlamak,
- Toplumda aktif bir rol üstlenebilmeleri için gençlerin inisiyatif almalarını desteklemek, girişimcilik ve yaratıcılık yönlerini açığa çıkarmak,

- Avrupa boyutu olan yaygın eğitimin niteliklerinin tanınmasını sağlamak,
- Irkçılıkla mücadele ve insan haklarının savunulması konularına destek olmak,
- Gençlik alanında işbirliğini geliştirmek

2.5.4. Tempus Programı

Tempus Programı AB'nin dördüncü eğitim programıdır (Karluk, 2005, s.503). Program, 1990 yılında kurulmuştur. Avrupa'da yüksek öğretim konusunda işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan bir programdır (İKV, 2004, s.72).

Üniversite öğrenimi için Avrupa'da serbest dolaşım programı olan TEMPUS, serbest dolaşım ve işbirliği programları aracılığı ile Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerinin üniversite öğretim sistemlerini geliştirmek ve yeniden yapılanmasına yardım etmek, bu sistemlerin Topluluk içindeki eş sistemlerle bütünleşmesini ve işbirliğini teşvik etmek amacına yöneliktir (http://www.tubitak.gov.tr/btpd/btspd/platform/a_kred/bol5.html, 2011). Eğitim Konseyi'nin 7 Mayıs 1990 tarihli kararıyla uygulamaya koyulan programa 29 Nisan 1993'te ikinci bir 4 yıllık dönem eklenerek uzatılmıştır. 1 Ocak 1994'ten itibaren TACIS başlığı altında anılan program, işbirliği için ekonomik reform ve iyileştirme önlemlerini kapsamaktadır (Karluk, 2005, s.503-504). Program Erasmus, Lingua ve Comett esas alınarak hazırlanmıştır. TEMPUS programının PHARE olarak adlandırılan bölümü Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerinin ekonomik ve sosyal bakımdan yeniden yapılanması amacına yönelik iken, TACIS başlığı altındaki bölümü Sovyetler

Birliği'nin yeni bağımsız olmuş devletleri için ekonomik reform ve iyileştirme önlemlerini kapsamaktadır (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/tempus/index_2011).

BÖLÜM III

3.YÖNTEM (METODOLOJİ)

Bu bölümde; araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması ve toplanan verilerin çözümlemesi üzerinde durulmuştur.

3.1.ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin eğitim amaçlarına yönelik düşüncelerini tespit etmek amacıyla tarama modelinde tasarlanmıştır. Bir konu ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da bilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği diğer araştırmalara göre daha büyük örneklem üzerinde yapılan araştırmalara tarama modeli denir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2009, s. 226). Çünkü tarama modelinde tasarlanan araştırmalarda sonucu etkileyecek faktörleri değiştirmeden var olan olay ve olguları açıklamak amaçlanmaktadır. Dolayısıyla araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2006, s. 77). Bu tür araştırmalarda araştırmacının amacı, evreni oluşturan insanların inceleme konusu içinde ele aldığı karakterlerini gerçek olarak ortaya koymaktır (Arseven, 1994, s. 13-14).

3.2.EVREN VE ÖRNEKLEM

Bilimsel araştırmalarda araştırma kapsamına giren obje, olgu, olay ve bireylerin tümüne evren denilmektedir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004, s.31). Örneklem ise evrenden belirli kurallarla seçilmiş ve üzerinde çalışma yapılarak hakkında görüş bildirilecek evrenin sınırlı bir parçasıdır (Büyük Öztürk ve vd. 2008, s. 68-69). Bu durumda, bu araştırmanın evrenini İstanbul ili Ümraniye ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 45 resmi ilköğretim okulunda, 2011–2012 Öğretim yılında görev yapan 2518 sayıdaki öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini belirlemek üzere evrende bulunan ilköğretim okulları, bulundukları bölgenin Sosyo-ekonomik yapısına göre tabakalı örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen üç farklı eğitim bölgesinden (üst, orta, alt) toplam 15 ilköğretim okulunda görev yapan 560 öğretmen oluşturmaktadır.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket, cevaplandırıcının daha önce belirlenmiş bir sırlamada ve yapıda oluşturulan sorulara karşılık vermesiyle veri elde etme yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Altunışık vd, 2007, s. 68). Büyük grupları hızla uygulama olanağı sunan ve düşük maliyette olan ankette, olgusal, bilgi, davranış, inanç ve kanı soruları yer almaktadır (Büyüköztürk vd, 2008, s. 113-114). Bu araştırmada araştırma amaçları doğrultusunda geliştirilen anket danışman Prof. Dr. Semra ÜNAL ve araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Veri toplama aracının geliştirilme sürecinde ön anket hazırlanmış ve 50 öğretmene uygulanmıştır. Ön anketten alınan veriler, bu alanda yapılmış olan diğer araştırmalar da incelenmiş ve uzman görüşü alınarak gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Oluşturulan anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 4 bağımsız soru, ikinci bölümde 31 adet soru, üçüncü bölümde ise eklemek istedikleri görüşleri bulunmaktadır. İkinci bölümdeki sorulan sorularda dörtlü derecelendirme ölçeğinden yararlanılmıştır. Bunlar; Kesinlikle Katılıyorum, Çoğunlukla Katılıyorum, Nadiren Katılıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum. Bu bölümlerde yer alan 31 adet soru; öğretmenlerin AB'nin eğitim amaçları hakkındaki görüşleri ile ilgili sorulardır.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI

Veri toplama aracı için uygulama yönergesi hazırlanmış ve uygulama esnasında sözlü açıklamalarda bulunulmuştur. Araştırmada kullanılan anket 2012 Şubat ayı içerisinde uygulanmıştır. Bir ay içerisinde yayılmıştır. Anket uygulama sürecinde öğretmenlerin formları doldurmaları için bir ders saati süre verilmiş, yanıtlarının gizli tutulacağı ve sadece bu çalışma için kullanılacağı sözlü olarak da belirtilmiştir.

3.5. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Deneklere uygulanan anketlerden elde edilen bilgiler kodlanarak bilgisayara yüklenmiştir. Elde edilen verilerin çözümünde SPSS istatistik programı kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS paket programı yardımıyla istatistiki işlemlere tabi tutulmuş ve yorumlanabilecek tablolar haline getirilmiştir.

Verilerin çözümlemesinde istatistiklerden frekans (N), yüzde (%), ortalama (X), standart sapma (ss), ortalamalar arası farkın anlamlılığını test etmek üzere ikili değişkenlerde $n > 30$ olduğu durumlarda t testi, ikiden fazla şıklı bağımsız değişkenlere ise varyans analizi kullanılmıştır.

Geliştirilen anketin güvenilirliği $r=.75$ çıkmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ kabul edilmiştir. Bir test için hesaplanan güvenirlilik katsayısının .70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenilirliği için genel olarak yeterli görülmektedir. (Büyüköztürk, 2007, s. 170-171) Güvenirlilik, bir korelasyon katsayısı (r) ile belirlenir ve sıfır ile bir arasında değişen değerler alır. Değer (1.00)'e yaklaştıkça güvenirliliğin yüksek olduğu kabul edilir. (Karasar, 2006, s. 148). Elde edilen verilerin kolay yorumlanabilmesi için bulgular bölümünde tablolar oluşturulmuş, tartışma bölümünde de bulgular yorumlanmıştır.

Araştırmada kullanılan ölçeğe uygun olarak elde edilen görüşlerin aritmetik ortalamaları değerlendirilirken şu aralıklar göz önünde bulundurulmuştur.

Verilen Ağırlık	Seçenekler	Sınırı
1	Kesinlikle Katılmıyorum	1,00 – 1,74
2	Nadiren Katılıyorum	1,75 – 2,49
3	Çoğunlukla Katılıyorum	2,50 – 3,24
4	Kesinlikle Katılıyorum	3,25 – 4,00

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmada ele alınan amaçlar doğrultusunda araştırmadan toplanan anketlerden elde edilen verilerin istatistiksel çözümlmeleri sonucunda elde edilen bulgular ve yorumları yer almaktadır.

Bulgular bölümünde önce örneklem grubunun genel yapısını tanıtıcı frekans ve yüzde dağılımlarına kısa açıklamaları ile birlikte yer verilmiştir. Daha sonra ise anket ile elde edilen veriler araştırmanın amaçları ve bu amaçların sunuluş sırasına göre istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur.

4.1. Grubun Genel Yapısına İlişkin Frekans ve Yüzde

Araştırma ile elde edilen ve örneklem grubunu oluşturan öğretmenlere ait demografik verilerin frekans ve yüzde dağılımları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 1 Cinsiyetine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Cinsiyet	<i>f</i>	%
Bayan	306	54,6
Erkek	254	45,4
Toplam	560	100,0

Araştırmaya katılan kişilerin cinsiyet dağılımını incelediğimizde; %54,6'sının(306 kişi) bayan, kalan %45,4'ünün(254 kişi) de erkeklerden meydana geldiği görülmektedir.

Tablo 2 Çalışma Süresi Değişkenine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Çalışma süresi	<i>f</i>	%
10 yıl ve altı	276	49,3
11-20 yıl	199	35,5
21-30 yıl	36	6,4
31 yıl ve üstü	49	8,8
Toplam	560	100,0

Araştırmaya katılan kişilerin kıdem dağılımını incelediğimizde; %49,3'nün (276 kişi) 10 yıl ve altı, %35,5'nin (199 kişi) 11-20 yıl, %6,4'nün (36 kişi) 21-30 yıl, %8,8'inin (49 kişi) 31 yıl ve üstü kıdeme sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 3 Branş Durumuna İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Branş	<i>f</i>	%
Sınıf	235	42,0
Türkçe	65	11,6
Matematik	45	8,0
Fen ve Teknoloji	32	5,7
Sosyal	38	6,8
Diğer	145	25,9
Toplam	560	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin branş dağılımını incelediğimizde; %42,0'ı (235 kişi) sınıf öğretmeni, %11,6'sı (65 kişi) Türkçe öğretmeni, %8,0'ı (45 kişi) Matematik öğretmeni, %5,7'si (32 kişi) Fen ve Teknoloji öğretmeni, %6,8'i (38 kişi) Sosyal Bilgiler öğretmeni, %25,9'u (145 kişi) Diğer branşlardaki öğretmenlerdir.

Tablo 4 Yaş İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Yaş	<i>f</i>	%
25 yaş ve altı	34	6,1
26- 30 yaş	205	36,6
31 – 35 yaş	135	24,1
36-40 yaş	110	19,6
41 yaş ve üstü	76	13,6
Toplam	560	100,0

Araştırmaya katılan kişilerin yaş dağılımını incelediğimizde; %6,1 (34 kişi) 25 yaş ve altı, %36,6'sı (205 kişi) 26-30 yaş, %24,1'i (135 kişi) 31-35 yaş, %19,6'sı (110 kişi) 36-40 yaş, %13,6'sı (76 kişi) 41 yaş ve üzeri aralığındadır.

Tablo 5 Anket Maddelerine İlişkin Frekans, Yüzde, Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Avrupa Birliği'ne katılmamız ile,	Kesinlikle katılmıyorum		Nadiren(çok az) katılıyorum		Çoğunlukla katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum		$\bar{X}$	SS
	n	%	n	%	n	%	n	%		
1..... eğitimin kalitesi iyileşir.	29	5,2	136	24,3	253	45,2	142	25,4	2,91	0,83
2..... öğretmenlerin eğitimleri sürekli hale gelir.	31	5,5	155	27,7	297	53,0	77	13,8	2,8	0,75
3..... çevreye karşı duyarlılık artar.	48	8,6	171	30,5	211	37,7	130	23,2	2,76	0,91
4..... toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak uygulanır.	24	4,3	232	41,4	247	44,1	57	10,2	2,6	0,73
5..... eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.	16	2,9	105	18,8	307	54,8	132	23,6	2,99	0,73
6..... eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.	56	10,0	225	40,2	208	37,1	71	12,7	2,53	0,84

7..... eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.	8	1,4	156	27,9	267	47,7	129	23,0	2,92	0,75
8..... gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.	8	1,4	198	35,4	258	46,1	96	17,1	2,79	0,73
9..... programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretimine yer verilir.	8	1,4	185	33,0	260	46,4	107	19,1	2,83	0,74
10..... eğitim - öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.	40	7,1	141	25,2	259	46,3	120	21,4	2,82	0,85
11..... eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.	31	5,5	151	27,0	273	48,8	105	18,8	2,81	0,8
12..... Milli Eğitim Bakanlığı dışında yerel yönetimlerden mali destek alınır.	47	8,4	243	43,4	151	27,0	119	21,3	2,61	0,91

13..... Sosyal tarafarla(sendikalar, TOBB vb.)işbirliği yapılarak destek sağlanır.	56	10,0	230	41,1	187	33,4	87	15,5	2,54	0,87
14..... herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır.	31	5,5	175	31,3	257	45,9	97	17,3	2,75	0,8
15..... derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılır.	40	7,1	178	31,8	263	47,0	79	14,1	2,68	0,8
16..... derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.	72	12,9	207	37,0	232	41,4	49	8,8	2,46	0,83
17.....; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.	56	10,0	243	43,4	176	31,4	85	15,2	2,52	0,87

18..... okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.	16	2,9	241	43,0	207	37,0	96	17,1	2,68	0,79
19..... sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.	136	24,3	221	39,5	101	18,0	102	18,2	2,3	1,03
20..... öğrencilerin araştırma yapmalarını sağlayacak olanaklar yaratılır.	64	11,4	213	38,0	203	36,3	80	14,0	2,53	0,87
21..... okullarda zengin kütüphaneler kurulur.	80	14,3	189	33,8	219	39,1	72	12,9	2,51	0,89
22..... öğrencilerin gelişen teknolojiye uyumu sağlanır, kullanabilecek düzeyde yetiştirilir.	48	8,6	230	41,1	211	37,7	71	12,7	2,6	0,85
23..... öğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenmesi sağlanır.	104	18,6	237	42,3	172	30,7	47	8,4	2,29	0,86

24..... öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.	64	11,4	242	43,2	198	35,4	56	10,0	2,44	0,82
25..... öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.	48	8,6	234	41,8	214	38,2	64	11,4	2,53	0,81
26..... bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.	32	5,7	230	41,1	235	42,0	63	11,3	2,59	0,76
27..... eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.	56	10,0	189	33,8	268	47,9	47	8,4	2,55	0,79
28..... öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.	32	5,7	261	46,6	203	36,3	64	11,4	2,53	0,77
29..... derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.	55	9,8	227	40,5	255	45,5	23	4,1	2,44	0,73

30..... öğretmen performanslarının değerlendirilmesi bir komisyon tarafından yapılır.	48	8,6	224	40,0	230	41,1	58	10,4	2,53	0,79
31..... öğretmen yetiştirme programları güncellenir.	55	9,8	153	27,3	296	52,9	56	10,0	2,63	0,79

Araştırmaya katılan öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim ile ilgili amaçları hakkındaki görüşlerini belirlemek üzere yapılan anket çalışmasına verilen yanıtlar analiz edilmiştir. Yukarıdaki tabloda öğretmenlerin her bir maddeye verdikleri yanıtlar frekans ve yüzde değerleri açısından hesaplanmıştır. Ayrıca her bir maddeye ait ortalama ve standart sapma değerleri belirlenmiştir.

Yapılan analiz sonucunda öğretmenlerin en fazla katılım gösterdikleri madde 5 numaralı madde(ortalama: 2,99) iken en az katılım gösterdikleri madde ise 2,29 ortalama ile 23 numaralı maddedir.

Ayrıca, 19. madde standart sapma değeri daha yüksek bulunmuştur. Bu durum, bu maddede öğretmenlerin görüşlerinin birbirlerinden daha çok farklılaştığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 5'e göre, öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin eğitim amaçlarına bakış açılarının olumluluk derecesi '2.62=çoğunlukla katılıyorum' seviyesindedir. Her maddeye göre sonuçlar aşağıdadır:

1- “.....eğitimin kalitesi iyileşir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 25,4’ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 45,2’si çoğunlukla katılıyorum, yüzde 24,3’ü çok az katılıyorum ve yüzde 5,2’si hiç katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,91 \pm 0,83$ ’dür.

2- “..... öğretmenlerin eğitimleri sürekli hale gelir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 13,8’i kesinlikle katılıyorum, yüzde 53,0’ı çoğunlukla katılıyorum, yüzde 27,7’si çok az katılıyorum ve yüzde 5,5’i kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,8 \pm 0,75$ ’tir.

3- “..... çevreye karşı duyarlılık artar.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 23,2’si kesinlikle katılıyorum, yüzde 37,7’si çoğunlukla katılıyorum, yüzde 30,5’i çok az katılıyorum ve yüzde 8,6’sı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,76 \pm 0,91$ ’dir.

4- “..... toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak uygulanır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 10,2’si kesinlikle katılıyorum, yüzde 44,1’i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 41,4’ü çok az katılıyorum ve yüzde 4,3’ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,6 \pm 0,73$ ’tür.

5- “..... eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 23,6’sı kesinlikle katılıyorum, yüzde 54,8’i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 18,8’i çok az katılıyorum ve yüzde 2,9’u kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,99 \pm 0,73$ ’tür.

6- “..... eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 12,7’si kesinlikle katılıyorum, yüzde 37,1’i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 40,2’si çok az katılıyorum ve yüzde 10,0’ı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.53 ± 0.84 ’tür.

7- “..... eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 23,0’ı kesinlikle katılıyorum, yüzde 47,7’si çoğunlukla katılıyorum, yüzde 27,9’u çok az katılıyorum ve yüzde 1,4’ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.92 ± 0.75 ’tir.

8- “..... gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 17,1’i kesinlikle katılıyorum, yüzde 46,1’i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 35,4’ü çok az katılıyorum ve yüzde 1,4’ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.79 ± 0.73 ’tür.

9- “..... programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretimine yer verilir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 19,1’i kesinlikle katılıyorum, yüzde 46,4’ü çoğunlukla katılıyorum, yüzde 33,0’ı çok az katılıyorum ve yüzde 1,4’ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.83 ± 0.74 ’dir.

10- “..... eğitim -öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 21,4’ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 46,3’ü çoğunlukla katılıyorum, yüzde 25,2’si çok az katılıyorum ve yüzde

7,1'i kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.82 ± 0.85 'tir.

11- “..... eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 18,8'i kesinlikle katılıyorum, yüzde 48,8'i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 27,0'ı çok az katılıyorum ve yüzde 5,5'i kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.81 ± 0.80 'tir.

12- “..... Milli Eğitim Bakanlığı dışında yerel yönetimlerden mali destek alınır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 21,3'ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 27,0'ı çoğunlukla katılıyorum, yüzde 43,4'ü çok az katılıyorum ve yüzde 8,4'ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.61 ± 0.91 'dir.

13-“..... Sosyal taraflarla(sendikalar, TOBB vb.)işbirliği yapılarak destek sağlanır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 15,5'i kesinlikle katılıyorum, yüzde 33,4'ü çoğunlukla katılıyorum, yüzde 41,1'i çok az katılıyorum ve yüzde 10,0'ı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.54 ± 0.87 'dir.

14-“..... herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 17,3'ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 45,9'u çoğunlukla katılıyorum, yüzde 31,3'ü çok az katılıyorum ve yüzde 5,5'i kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.75 ± 0.80 'dir.

15-“..... derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 14,1'i kesinlikle katılıyorum,

yüzde 47,0'ı çoğunlukla katılıyorum, yüzde 31,8'i çok az katılıyorum ve yüzde 7,1'i kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.68 ± 0.80 'dir.

16-“..... derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 8,8'i kesinlikle katılıyorum, yüzde 41,4'ü çoğunlukla katılıyorum, yüzde 37,0'ı çok az katılıyorum ve yüzde 12,9'u kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.46 ± 0.83 'tür.

17-“.....; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 15,2'si kesinlikle katılıyorum, yüzde 31,4'ü çoğunlukla katılıyorum, yüzde 43,4'ü çok az katılıyorum ve yüzde 10,0'ı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.52 ± 0.87 'dir.

18-“..... okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 17,1'i kesinlikle katılıyorum, yüzde 37,0'ı çoğunlukla katılıyorum, yüzde 43,0'ı çok az katılıyorum ve yüzde 2,9'u kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.68 ± 0.79 'dur.

19-“..... sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 18,2'i kesinlikle katılıyorum, yüzde 18,0'ı çoğunlukla katılıyorum, yüzde 39,5'i çok az katılıyorum ve yüzde 24,3'ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.3 ± 1.03 'tür.

20-“..... öğrencilerin araştırma yapmalarını sağlayacak olanaklar yaratılır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 14,0’ı kesinlikle katılıyorum, yüzde 36,3’ü çoğunlukla katılıyorum, yüzde 38,0’ı çok az katılıyorum ve yüzde 11,4’ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.53 ± 0.87 ’dir.

21-“..... okullarda zengin kütüphaneler kurulur.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 12,9’u kesinlikle katılıyorum, yüzde 39,1’i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 33,8’i çok az katılıyorum ve yüzde 14,3’ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.51 ± 0.89 ’dur.

22-“..... öğrencilerin gelişen teknolojiye uyumu sağlanır, kullanabilecek düzeyde yetiştirilir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 12,7’i kesinlikle katılıyorum, yüzde 37,7’i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 41,1’i çok az katılıyorum ve yüzde 8,6’sı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.6 ± 0.85 ’tir.

23-“..... öğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenmesi sağlanır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 8,4’ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 30,7’si çoğunlukla katılıyorum, yüzde 42,3’ü çok az katılıyorum ve yüzde 18,6’sı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise 2.29 ± 0.86 ’dır.

24-“..... öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 10,0’ı kesinlikle katılıyorum, yüzde 35,4’ü çoğunlukla katılıyorum, yüzde 43,2’si çok az katılıyorum ve yüzde 11,4’ü kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,44 \pm 0,82$ ’dir.

25-“..... öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 11,4’ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 38,2’i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 41,8’i çok az katılıyorum ve yüzde 8,6’sı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,53 \pm 0,81$ ’dir.

26-“..... bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 11,3’ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 42,0’ı çoğunlukla katılıyorum, yüzde 41,1’i çok az katılıyorum ve yüzde 5,7’si kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,59 \pm 0,76$ ’dır.

27-“..... eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 8,4’ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 47,9’u çoğunlukla katılıyorum, yüzde 33,8’i çok az katılıyorum ve yüzde 10,0’ı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,55 \pm 0,79$ ’dur.

28-“..... öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 11,4’ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 36,3’ü çoğunlukla katılıyorum, yüzde 46,6’sı çok az katılıyorum ve yüzde 5,7’si kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,53 \pm 0,77$ ’dir.

29-“..... derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 4,1’i kesinlikle katılıyorum, yüzde 45,5’i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 40,5’i çok az katılıyorum ve yüzde 9,8’i

kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,44 \pm 0,73$ 'tür.

30-“..... öğretmen performanslarının değerlendirmesi bir komisyon tarafından yapılır.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 10,4'ü kesinlikle katılıyorum, yüzde 41,1'i çoğunlukla katılıyorum, yüzde 40,0'ı çok az katılıyorum ve yüzde 8,6'sı kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,53 \pm 0,79$ 'dur.

31-“..... öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.” ifadesine öğretmenlerin yüzde 10,0'ı kesinlikle katılıyorum, yüzde 52,9'u çoğunlukla katılıyorum, yüzde 27,3'ü çok az katılıyorum ve yüzde 9,8'i kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin bu ifadeye verdikleri cevabın ortalaması ise $2,63 \pm 0,79$ 'dur.

4.2- Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Maddelerine Ait Puanlarının Demografik Özelliklere Göre Analizleri

Aritmetik ortalamalar arasındaki farkın test edilmesinden önce Levene's testi ile iki dağılımın varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, varyansların homojen olduğu saptanmıştır. Bu işlemin ardından ortalamalar arasındaki farkın test edilmesi işlemlerine geçilmiştir.

4.2.1- Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Cinsiyet Değişkenine Ait Puanların Demografik Özelliklere Göre Analizleri

Tablo 6 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 1. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
1-Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.	Bayan	306	2,75	,84		
	Erkek	254	3,08	,78	-4,72	,000**

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 7 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 5. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
5- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.	Bayan	306	2,92	,78		
	Erkek	254	3,07	,65	-2,47	,014*

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.05$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 8 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 7. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
7- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.	Bayan	306	2,82	,69	-3,60	,000**
	Erkek	254	3,04	,78		

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 9 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 9. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
9- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretimine yer verilir.	Bayan	306	2,77	,77		
	Erkek	254	2,90	,70		
					-2,02	,044*

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretimine yer verilir.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.05$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretimine yer verilir.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 10 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 11. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
11- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.	Bayan	306	2,87	,80		
	Erkek	254	2,72	,79	2,34	,020*

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.05$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, bayan öğretmenlerin puan ortalamasının erkek öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bayan öğretmenler, erkek öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 11 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 14. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
14- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır.	Bayan	306	2,66	,80		
	Erkek	254	2,85	,79	-2,92	,004*

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 12 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
18- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.	Bayan	300	2,59	,82		
	Erkek	254	2,78	,73	-2,9	,003*

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 13 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
19- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.	Bayan	306	2,16	,96		
	Erkek	254	2,47	1,08	-3,60	,000*

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 14 Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 24. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	t-test	
					t	p
24- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.	Bayan	306	2,36	,89		
	Erkek	254	2,52	,71	-2,21	,027*

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0.05$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 15 Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 25. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
25- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.	Bayan	306	2,37	,86		
	Erkek	254	2,70	,68	-4,79	,000**

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 16 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 26. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
26- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.	Bayan	306	2,47	,79		
	Erkek	254	2,72	,69		
					-3,91	,000**

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 17 Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 27. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	t-test	
					<i>t</i>	<i>p</i>
27- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.	Bayan	306	2,45	,80	-2,96	,003**
	Erkek	254	2,65	,75		

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Tablo 18 Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 29. Maddesine Ait Puanların Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan t testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	t-test	
					t	p
29- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.	Bayan	306	2,30	,74		
	Erkek	254	2,59	,66	-4,82	,000**

Tabloya göre, erkek ve bayan öğretmenler arasında “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.” ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla ortalamalara bakıldığında, erkek öğretmenlerin puan ortalamasının bayan öğretmenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.” ifadesine daha çok katılmaktadır.

Erkek ve bayan öğretmenler arasında;

“2- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmenlerin eğitimleri sürekli hale gelir.”,

“3- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile çevreye karşı duyarlılık artar.”,

“4- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak uygulanır.”,

“6- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.”,

“8- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.”,

“10- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim -öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.”,

“12- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile Milli Eğitim Bakanlığı dışında yerel yönetimlerden mali destek alınır.”,

“13- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile Sosyal taraflarla(sendikalar, TOBB vb.)işbirliği yapılarak destek sağlanır.”,

“15- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılır.”,

“16- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.”,

“17- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.”,

“20- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin araştırma yapmalarını sağlayacak olanaklar yaratılır.”,

“21- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okullarda zengin kütüphaneler kurulur.”,

“22- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin gelişen teknolojiye uyumu sağlanır, kullanabilecek düzeyde yetiştirilir.”,

“23- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenmesi sağlanır.”,

“28- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.”,

“30- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen performanslarının değerlendirmesi bir komisyon tarafından yapılır.” Ve

“31- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.”

ifadelerine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>0.05).

4.2.2- Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Kıdem Değişkenine Ait Puanların Demografik Özelliklere Göre Analizleri

Tablo 19: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 3. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Kıdem				<i>F</i>	<i>p</i>
3- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile çevreye karşı duyarlılık artar.	10 yıl ve altı(1)	276	2,64	,93	7,80	,000**
	11–20yıl (2)	199	2,77	,75		
	21–30yıl (3)	36	2,75	,76		
	31yıl ve üstü (4)	49	3,30	1,15		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin kıdem değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 19.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 3. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) KIDEM	(J) KIDEM	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
31 yıl ve üstü	10 yıl ve altı	,66 (*)	,13	,000
	11-20 yıl	,52 (*)	,14	,000
	21-30 yıl	,55 (*)	,19	,005

Tablo 19.A'ya göre, 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir ($p < 0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile çevreye karşı duyarlılık artar.” ifadesinin öğretmenlerin kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Kıdemi 31 yıl ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Kıdemi 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 20: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 4. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Kıdem				<i>F</i>	<i>p</i>
4- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile	10 yıl ve altı (1)	276	2,59	,74	4,77	,003**
toplumun arz-talep dengesine göre	11–20 yıl (2)	199	2,52	,69		
programlar esnek olarak uygulanır.	21–30 yıl (3)	36	2,55	,73		
	31 yıl ve üstü (4)	49	2,95	,64		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin kıdem değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 20.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 4. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

Ortalama farkı				
(I) KIDEM	(J) KIDEM	(I-J)	Std. Hata	p
31 yıl ve üstü	10 yıl ve altı	,36(*)	,11	,001
	11-20 yıl	,43(*)	,11	,000
	21-30 yıl	,40(*)	,15	,011

Tablo 20.A'ya göre, 31 yıl üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir ($p<0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak uygulanır.” ifadesinin öğretmenlerin kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Kıdemi 31 yıl ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Kıdemi 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 21: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 9. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Kıdem				<i>F</i>	<i>p</i>
9- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretimine yer verilir.	10 yıl ve altı (1)	276	2,82	,75		
	11–20 yıl (2)	199	2,81	,69		
	21–30 yıl (3)	36	2,63	,79		
	31 yıl ve üstü (4)	49	3,10	,74		
					3,05	,028*

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin kıdem değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p<0.05$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 21.A: Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 9. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) KIDEM	(J) KIDEM	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
31 yıl ve üstü	10 yıl ve altı	,27(*)	,11	,015
	11-20 yıl	,28(*)	,11	,015
	21-31 yıl	,46(*)	,16	,004

Tablo 21.A’ya göre, 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir ($p<0.05$). “Avrupa Birliği’ne katılmamız ile programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretime yer verilir.” ifadesinin öğretmenlerin kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Kıdemi 31 yıl ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Kıdemi 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

**Tablo 22: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 15. Maddesine Ait Puanların
Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini
Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları**

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Kıdem				<i>F</i>	<i>p</i>
15- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılır.	10 yıl ve altı(1)	276	2,62	,82	11,73	,000**
	11–20 yıl (2)	199	2,57	,73		
	21–30 yıl (3)	36	2,88	,66		
	31 yıl ve üstü (4)	49	3,26	,78		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin kıdem değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 22.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 15. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) KIDEM	(J) KIDEM	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
31 yıl ve üstü	10 yıl ve altı	,63(*)	,12	,000
	11-20 yıl	,69(*)	,12	,000
	21-30 yıl	,37(*)	,17	,028

Tablo 22.A'ya göre, 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir ($p < 0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılır.” ifadesinin öğretmenlerin kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Kıdemi 31 yıl ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Kıdemi 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 23: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanların Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Kıdem				<i>F</i>	<i>p</i>
18- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.	10 yıl ve altı (1)	270	2,61	,70	8,89	,000**
	11–20 yıl (2)	199	2,61	,88		
	21–30 yıl (3)	36	2,80	,62		
	31 yıl ve üstü (4)	49	3,20	,73		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin kıdem değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 23.A: Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) KIDEM	(J) KIDEM	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
31 yıl ve üstü	10 yıl ve altı	,58(*)	,12	,000
	11-20 yıl	,58(*)	,12	,000
	21-30 yıl	,39(*)	,16	,019

Tablo 23.A’ya göre, 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir ($p < 0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.” ifadesinin öğretmenlerin kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Kıdemi 31 yıl ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Kıdemi 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

**Tablo 24: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 26. Maddesine Ait Puanların
Kıdem Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini
Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları**

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Kıdem				<i>F</i>	<i>p</i>
26- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.	10 yıl ve altı(1)	276	2,50	,75		
	11–20 yıl(2)	199	2,55	,70		
	21–30 yıl(3)	36	2,69	,70		
	31yıl ve üstü(4)	49	3,10	,89	9,26	,000**

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin kıdem değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 24.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 26. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Kıdem Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

		Ortalama farkı		
(I) KIDEM	(J) KIDEM	(I-J)	Std. Hata	p
31 yıl ve üstü	10 yıl ve altı	,59(*)	,11	,000
	11-20 yıl	,54(*)	,11	,000
	21-30 yıl	,40(*)	,16	,013

Tablo 24.A'ya göre, 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir ($p < 0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.” ifadesinin öğretmenlerin kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Kıdemi 31 yıl ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Kıdemi 10 yıl ve altı, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

Kıdem değişkenine göre öğretmenler arasında;

“1- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.”,

“2- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmenlerin eğitimleri sürekli hale gelir.”,

“5- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.”,

“6- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.”,

“7- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.”,

“8- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.”,

“10- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim –öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.”,

“11- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.”,

“12- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile Milli Eğitim Bakanlığı dışında yerel yönetimlerden mali destek alınır.”,

“13- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile Sosyal taraflarla(sendikalar, TOBB vb.)işbirliği yapılarak destek sağlanır.”,

“14- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır.”,

“16- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.”,

“17- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.”,

“19- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.”,

“20- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin araştırma yapmalarını sağlayacak olanaklar yaratılır.”,

- “21- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okullarda zengin kütüphaneler kurulur.”,
- “22- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin gelişen teknolojiye uyumu sağlanır, kullanabilecek düzeyde yetiştirilir.”,
- “23- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenmesi sağlanır.”,
- “24- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.”,
- “25- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.”,
- “27- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.”,
- “28- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.”,
- 29- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.
- “30- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen performanslarının değerlendirmesi bir komisyon tarafından yapılır.” Ve
- “31- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.”
- ifadelerine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>0.05).

4.2.3- Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Branş Değişkenine Ait Puanların Demografik Özelliklere Göre Analizleri

Tablo 25: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 6. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Branş				<i>F</i>	<i>p</i>
6- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.	Sınıf (1)	235	2,48	,92	4,20	,001**
	Türkçe (2)	65	2,61	,74		
	Matematik (3)	45	2,53	,69		
	Fen Tekn. (4)	32	3,00	,50		
	Sosyal (5)	38	2,78	,99		
	Diğer (6)	145	2,36	,74		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin branş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 25.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 6. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) BRANŞ	(J) BRANŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
Fen Teknoloji	Sınıf	,51(*)	,15	,001
	Türkçe	,38(*)	,17	,032
	Matematik	,46(*)	,19	,015
	Diğer	,63(*)	,16	,000

Tablo 25.A'ya göre, Fen Teknoloji Öğretmenlerin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Matematik Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Diğer branşlar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.” ifadesinin öğretmenlerin branş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Branşı Fen ve Teknoloji olan Öğretmen grubu bu ifadeye, branşı Sınıf Öğretmeni, Türkçe Öğretmeni, Matematik Öğretmeni ve Diğer Öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 26: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 7. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Branş				<i>F</i>	<i>p</i>
7- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.	Sınıf (1)	235	2,89	,75	4,37	,001**
	Türkçe (2)	65	2,87	,67		
	Matematik (3)	45	2,68	,70		
	Fen Tekn. (4)	32	3,43	,61		
	Sosyal (5)	38	3,05	,80		
	Diğer (6)	145	2,91	,75		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin branş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 26.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 7. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) BRANŞ	(J) BRANŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
Fen Teknoloji	Sınıf	,54(*)	,13	,000
	Türkçe	,56(*)	,15	,000
	Matematik	,74(*)	,17	,000
	Sosyal	,38(*)	,17	,030
	Diğer	,38(*)	,17	,030

Tablo 26.A'ya göre, Fen Teknoloji Öğretmenlerin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Matematik Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.” ifadesinin öğretmenlerin branş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Branşı Fen ve Teknoloji olan Öğretmen grubu bu ifadeye, branşı Sınıf Öğretmeni, Türkçe Öğretmeni, Matematik Öğretmeni, Sosyal B. Öğretmeni ve Diğer Öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır.

**Tablo 27: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 10. Maddesine Ait Puanların
Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini
Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları**

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Branş				<i>F</i>	<i>p</i>
10- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim -öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.	Sınıf (1)	235	2,84	,76	5,66	,000**
	Türkçe (2)	65	2,78	,90		
	Matematik (3)	45	3,35	,71		
	Fen Tekn. (4)	32	2,56	1,01		
	Sosyal (5)	38	2,50	,83		
	Diğer (6)	145	2,76	,88		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin branş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 27.A: Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 10. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) BRANŞ	(J) BRANŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
Matematik	Sınıf	,50(*)	,13	,000
	Türkçe	,57(*)	,16	,000
	Fen Teknoloji	,79(*)	,19	,000
	Sosyal	,85(*)	,18	,000
	Diğer	,85(*)	,18	,000

Tablo 27.A’ya göre, Matematik Öğretmenlerin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Fen Teknoloji Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). “Avrupa Birliği’ne katılmamız ile eğitim -öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.” ifadesinin öğretmenlerin branş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Branşı Matematik Öğretmenliği olan grup bu ifadeye, branşı Sınıf Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Fen Teknoloji Öğretmenliği, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenliklere göre daha fazla katılmışlardır.

**Tablo 28: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 13. Maddesine Ait Puanların
Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini
Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları**

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Branş				<i>F</i>	<i>p</i>
13- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile Sosyal taraflarla(sendikalar, TOBB vb.)işbirliği yapılarak destek sağlanır.	Sınıf (1)	235	2,43	,86	4,53	,000**
	Türkçe (2)	65	2,67	,83		
	Matematik(3)	45	3,02	,96		
	Fen Tekn. (4)	32	2,71	,68		
	Sosyal (5)	38	2,63	,97		
	Diğer (6)	145	2,45	,82		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin branş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p<0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 28.A: Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 13. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) BRANŞ	(J) BRANŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
Matematik	Sınıf	,58(*)	,13	,000
	Türkçe	,34(*)	,16	,039
	Sosyal	,39(*)	,18	,039
	Diğer	,56(*)	,14	,000

Tablo 28.A’ya göre, Matematik Öğretmenlerin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p < 0.05$). Diğer branşlar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p > 0.05$). “Avrupa Birliği’ne katılmamız ile Sosyal taraflarla(sendikalar, TOBB vb.)işbirliği yapılarak destek sağlanır.” ifadesinin öğretmenlerin branş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Branşı Matematik Öğretmenliği olan grup bu ifadeye, branşı Sınıf Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenliklere göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 29: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 16. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Branş				<i>F</i>	<i>p</i>
16- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.	Sınıf (1)	235	2,36	,81	4,35	,001**
	Türkçe (2)	65	2,33	,77		
	Matematik(3)	45	2,68	,63		
	Fen Tekn. (4)	32	2,96	,64		
	Sosyal (5)	38	2,57	,94		
	Diğer (6)	145	2,46	,86		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin branş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p<0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 29.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 16. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) BRANŞ	(J) BRANŞ	Ortalama farkı		p
		(I-J)	Std. Hata	
Fen Teknoloji	Sınıf	,60(*)	,15	,000
	Türkçe	,63(*)	,17	,000
	Sosyal	,38(*)	,19	,046
	Diğer	,50(*)	,15	,002

Tablo 29.A'ya göre, Fen Teknoloji Öğretmenlerin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p < 0.05$). Diğer branşlar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p > 0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.” ifadesinin öğretmenlerin branş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Branşı Fen ve Teknoloji olan öğretmen grubu bu ifadeye, branşı Sınıf Öğretmeni, Türkçe Öğretmeni, Sosyal B. Öğretmeni ve Diğer Öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 30: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 17. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Branş				<i>F</i>	<i>p</i>
17- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.	Sınıf (1)	235	2,51	,81	3,37	,005**
	Türkçe (2)	65	2,33	,90		
	Matematik(3)	45	2,95	,85		
	Fen Tekn. (4)	32	2,50	,76		
	Sosyal (5)	38	2,65	,93		
	Diğer (6)	145	2,43	,91		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin branş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 30.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 17. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) BRANŞ	(J) BRANŞ	Ortalama farkı		p
		(I-J)	Std. Hata	
Fen Teknoloji	Sınıf	,44(*)	,13	,002
	Türkçe	,61(*)	,16	,000
	Matematik	,45(*)	,19	,022
	Diğer	,77	,18	,117

Tablo 30.A'ya göre, Fen Teknoloji Öğretmenlerin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Matematik Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Diğer branşlar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.” ifadesinin öğretmenlerin branş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Branşı Fen ve Teknoloji olan Öğretmen grubu bu ifadeye, branşı Sınıf Öğretmeni, Türkçe Öğretmeni, Matematik Öğretmeni ve Diğer Öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 31: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Branş				<i>F</i>	<i>p</i>
19- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.	Sınıf (1)	235	2,30	1,10	4,47	,001**
	Türkçe (2)	65	2,12	,91		
	Matematik(3)	45	2,84	1,08		
	Fen Tekn. (4)	32	2,31	1,25		
	Sosyal (5)	38	2,60	,82		
	Diğer (6)	145	2,13	,86		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin branş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p<0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 31.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) BRANŞ	(J) BRANŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
Matematik	Sınıf	,54(*)	,16	,001
	Türkçe	,72(*)	,19	,000
	Fen Teknoloji	,53(*)	,23	,024
	Diğer	,71(*)	,17	,000

Tablo 31.A'ya göre, Matematik Öğretmenlerin puan ortalaması, Sınıf öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Fen Teknoloji Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p < 0.05$). Diğer branşlar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p > 0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesinin öğretmenlerin branş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Branşı Matematik Öğretmenliği olan grup bu ifadeye, branşı Sınıf Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Fen Teknoloji Öğretmenliği ve Diğer Öğretmenliklere göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 32: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 27. Maddesine Ait Puanların Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Branş				<i>F</i>	<i>p</i>
27- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.	Sınıf (1)	235	2,43	,75	5,07	,000**
	Türkçe (2)	65	2,73	,50		
	Matematik(3)	45	2,31	,79		
	Fen Tekn. (4)	32	3,00	,87		
	Sosyal (5)	38	2,55	1,15		
	Diğer (6)	145	2,61	,73		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin branş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 32.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 27. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) BRANŞ	(J) BRANŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
Fen teknoloji	Sınıf	,56(*)	,14	,000
	Matematik	,68(*)	,17	,000
	Sosyal	,44(*)	,18	,016
	Diğer	,38(*)	,15	,011

Tablo 32.A'ya göre, Fen Teknoloji öğretmenlerin puan ortalaması, Sınıf öğretmenleri, Matematik Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Diğer branşlar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.” ifadesinin öğretmenlerin branş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Branşı Fen ve Teknoloji olan öğretmen grubu bu ifadeye, branşı Sınıf Öğretmeni, Matematik Öğretmeni, Sosyal B. Öğretmeni ve Diğer Öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır.

Branş değişkenine göre öğretmenler arasında;

“1- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.”

“2- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmenlerin eğitimleri sürekli hale gelir.”,

“3- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile çevreye karşı duyarlılık artar.”,

“4- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak uygulanır.”,

“5- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.”,

“8- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.”,

“9- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretimine yer verilir.”,

“11- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.”

“12- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile Milli Eğitim Bakanlığı dışında yerel yönetimlerden mali destek alınır.”

“14- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık ğretim olanakları artırılır.”

“15- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılır.”

“18- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.”

“20- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin araştırma yapmalarını sağlayacak olanaklar yaratılır.”,

“21- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okullarda zengin kütüphaneler kurulur.”,

“22- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin gelişen teknolojiye uyumu sağlanır, kullanabilecek düzeyde yetiştirilir.”,

“23- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile ğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenmesi sağlanır.”,

“24- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.”,

“25- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.”

“26- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.”

“28- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.”

“29- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.”

“30- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen performanslarının değerlendirmesi bir komisyon tarafından yapılır.”

“31- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.” ifadelerine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>0.05).

4.2.4- Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitim Amaçlarına Yönelik Görüşleri Anketinin Yaş Değişkenine Ait Puanların Demografik Özelliklere Göre Analizleri

Tablo 33: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 1. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
1- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.	25 Yaş ve altı (1)	34	3,26	,79	15,03	,000**
	26- 30 Yaş(2)	205	2,60	,85		
	31 – 35 Yaş (3)	135	3,22	,65		
	36–40 Yaş (4)	110	2,86	,82		
	41 Yaş ve üstü(5)	76	3,03	,80		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 33.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 1. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

		Ortalama		
(I) YAŞ	(J) YAŞ	farkı (I-J)	Std. Hata	p
26- 30 Yaş	25 Yaş Altı	-,65(*)	,14	,000
	31 – 35 Yaş	-,61(*)	,08	,000
	36-40 Yaş	-,25(*)	,09	,007
	41 Yaş üstü	-,42(*)	,10	,000

Tablo 33.A'ya göre, 26-30 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41 yaş ve üstü öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 26-30 olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 25 yaş ve altı, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41yaş ve üstü öğretmen grubuna göre daha az katılmışlardır.

Tablo 34: Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 8. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
8- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.	25 Yaş ve altı (1)	34	2,91	,66	14,01	,000**
	26- 30 Yaş (2)	205	2,51	,66		
	31 – 35 Yaş (3)	135	3,05	,80		
	36–40 Yaş(4)	110	2,80	,65		
	41 Yaş ve üstü(5)	76	2,97	,67		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 34.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 8. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
26- 30 Yaş	25 Yaş Altı	-,39(*)	,12	,003
	31 – 35 Yaş	-,53(*)	,07	,000
	36-40 Yaş	-,29(*)	,08	,000
	41 Yaş üstü	-,45(*)	,09	,000

Tablo 34.A'ya göre, 26-30 yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş ve altı, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41 yaş ve üstü Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 26-30 olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 25 yaş ve altı, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41yaş üstü öğretmen grubuna göre daha az katılmışlardır.

Tablo 35: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 10. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
10- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim -öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.	25 Yaş ve altı (1)	34	2,85	,78	7,77	,000**
	26- 30 Yaş (2)	205	2,59	,81		
	31 – 35 Yaş (3)	135	3,08	,89		
	36–40 Yaş (4)	110	2,92	,60		
	41 Yaş ve üstü(5)	76	2,80	1,02		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 35.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 10. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
26-30 Yaş	31 – 35 Yaş	-,49(*)	,09	,000
	36-40 Yaş	-,33(*)	,09	,001

Tablo 35.A'ya göre, 26-30 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 31-35 yaş ve 36-40 yaş Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p < 0.05$). Diğer yaş grupları arasında ise anlamlı fark bulunmamaktadır($p > 0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim -öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 26-30 olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 31-35 yaş ve 36-40 yaş öğretmen grubuna göre daha az katılmışlardır.

Tablo 36: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 17. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
17- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.	25 Yaş ve altı (1)	34	2,50	,70	12,10	,000**
	26- 30 Yaş(2)	205	2,22	,88		
	31 – 35 Yaş (3)	135	2,76	,87		
	36–40 Yaş(4)	110	2,52	,82		
	41 Yaş ve üstü (5)	76	2,85	,70		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 36.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 17. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
26-30 Yaş	31 – 35 Yaş	-,53(*)	,09	,000
	36-40 Yaş	-,29(*)	,09	,000
	41 Yaş ve üstü	-,62(*)	,11	,000

Tablo 36.A'ya göre, 26-30 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41 yaş üstü Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). Diğer yaş grupları arasında ise anlamlı fark bulunmamaktadır($p>0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 26-30 olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41yaş üstü öğretmen grubuna göre daha az katılmışlardır.

Tablo 37: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
18- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.	25 Yaş ve altı (1)	34	2,64	,733	8,06	,000**
	26- 30 Yaş (2)	199	2,48	,695		
	31 – 35 Yaş (3)	135	2,83	,755		
	36–40 Yaş(4)	110	2,63	,885		
	41Yaş ve üstü(5)	76	3,00	,816		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 37.A: Avrupa Birliği’ne Yönelik Anketin 18. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
41 Yaş ve Üstü	25 Yaş ve Altı	,35(*)	,15	,000
	26- 30 Yaş	,51(*)	,10	,000
	36-40 Yaş	,36(*)	,11	,000

Tablo 37.A’ya göre, 41 Yaş ve üstü öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 26-30 yaş ve 36-40 yaş Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Diğer yaş grupları arasında ise anlamlı fark bulunmamaktadır($p>0.05$). “Avrupa Birliği’ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 41 ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 25 yaş ve altı, 26-30 yaş, 36-40 yaş öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 38: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
19- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.	25 Yaş ve altı (1)	34	2,41	,89	33,38	,000**
	26- 30 Yaş (2)	205	1,76	,70		
	31 – 35 Yaş (3)	135	2,43	,97		
	36–40 Yaş (4)	110	2,56	1,28		
	41Yaş ve üstü(5)	76	3,07	,74		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 38.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 19. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
41 Yaş ve Üstü	25 Yaş ve Altı	,66(*)	,19	,001
	26- 30 Yaş	1,31(*)	,12	,000
	31-35 yaş	,64(*)	,13	,000
	36-40 Yaş	,51(*)	,13	,000

Tablo 38.A'ya göre, 41 Yaş ve üstü öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş ve altı, 26-30 yaş, 31-35 yaş ve 36-40 yaş Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 41 ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 25 yaş ve altı, 26-30 yaş,31-35 yaş ve 36-40 yaş öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 39: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 21. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
21-Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okullarda zengin kütüphaneler kurulur.	25 Yaş ve altı (1)	34	2,58	,65	5,98	,000**
	26- 30 Yaş (2)	205	2,32	,90		
	31 – 35 Yaş(3)	135	2,56	,98		
	36–40 Yaş(4)	110	2,49	,90		
	41 Yaş ve üstü (5)	76	2,88	,56		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 39.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 21. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
41 Yaş ve Üstü	26- 30 Yaş	,55(*)	,11	,000
	31-35 yaş	,31(*)	,12	,011
	36-40 Yaş	,39(*)	,13	,003

Tablo 39.A'ya göre, 41 Yaş ve üstü öğretmenlerin puan ortalaması, 26-30 yaş, 31-35 yaş ve 36-40 yaş öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p < 0.05$). Diğer yaş grupları arasında ise anlamlı fark bulunmamaktadır ($p > 0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okullarda zengin kütüphaneler kurulur.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 41 ve üstü olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 26-30 yaş,31-35 yaş ve 36-40 yaş öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 40: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 28. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
28- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.	25 Yaş ve altı (1)	34	2,41	,70	3,16	,014*
	26- 30 Yaş (2)	205	2,44	,72		
	31 – 35 Yaş(3)	135	2,60	,97		
	36–40 Yaş(4)	110	2,71	,69		
	41Yaş ve üstü(5)	76	2,43	,49		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.05$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 40.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 28. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ortalama farkı		p
		(I-J)	Std. Hata	
36-40 Yaş	25 Yaş ve Altı	,30(*)	,14	,041
	26-30 Yaş	,27(*)	,09	,002
	41 Yaş ve Üstü	,28(*)	,11	,013

Tablo 40.A'ya göre, 36-40 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş ve altı, 26-30 yaş ve 41 yaş ve üstü öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Diğer yaş grupları arasında ise anlamlı fark bulunmamaktadır($p>0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 36-40 olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 25 ve altı ,26-30 yaş ve 41 yaş ve üstü öğretmen grubuna göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 41: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 31. Maddesine Ait Puanların Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Sonuçları

	Gruplar	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>ss</i>	ANOVA	
	Yaş				<i>F</i>	<i>p</i>
31- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.	25 Yaş ve altı (1)	34	2,97	,67	6,89	,000**
	26- 30Yaş (2)	205	2,41	,81		
	31 – 35 Yaş(3)	135	2,68	,87		
	36–40 Yaş(4)	110	2,76	,77		
	41Yaş ve üstü(5)	76	2,76	,48		

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin yaş değişkenine göre maddeye verdikleri cevaplar istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.01$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla LSD testi yapılmıştır.

Tablo 41.A: Avrupa Birliği'ne Yönelik Anketin 31. Maddesine Ait Puanlardaki Farklılaşmanın Hangi Branş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemeye Yönelik Yapılan LSD testi Sonuçları

(I) YAŞ	(J) YAŞ	Ortalama farkı		
		(I-J)	Std. Hata	p
26-30 Yaş	25 Yaş ve Altı	-,55(*)	,14	,000
	31-35 yaş	-,26(*)	,08	,002
	36-40 yaş	-,34(*)	,09	,000
	41Yaş ve Üstü	-,34(*)	,10	,001

Tablo 41.A'ya göre, 26-30 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş ve altı, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41 yaş ve üstü öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.” ifadesinin öğretmenlerin yaş değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonrası post – hoc LSD testi sonucunda ; Yaşı 26-30 olan öğretmen grubu bu ifadeye, Yaşı 25 ve altı ,31-35 yaş ve 41 yaş üstü öğretmen grubuna göre daha az katılmışlardır.

Yaş değişkenine göre öğretmenler arasında;

“2- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmenlerin eğitimleri sürekli hale gelir.”,

“3- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile çevreye karşı duyarlılık artar.”,

“4- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak uygulanır.”,

“5- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.”,

“6- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.”,

“7- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.”,

“9- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile programlarda girişimcilik ,insan ilişkileri ,yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretime yer verilir.”,

“11- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.”,

“12- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile Milli Eğitim Bakanlığı dışında yerel yönetimlerden mali destek alınır.”,

“13- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile Sosyal taraflarla(sendikalar, TOBB vb.)işbirliği yapılarak destek sağlanır.”,

“14- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır.”,

“15- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılır.”,

“16- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.”,

“20- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin araştırma yapmalarını sağlayacak olanaklar yaratılır.”,

“22- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin gelişen teknolojiye uyumu sağlanır, kullanabilecek düzeyde yetiştirilir.”,

“23- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenmesi sağlanır.”,

“24- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.”,

“25- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.”,

“26- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.”,

“27- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.”,

“29- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.”,

“30- Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen performanslarının değerlendirmesi bir komisyon tarafından yapılır.”,

ifadesine verilen cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0.05$).

BÖLÜM V

Bu bölümde; elde edilen bulguların sonuçları, tartışmalar ve öneriler yer almaktadır.

5.1. SONUÇLAR VE TARTIŞMALAR

Bu araştırma, ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin AB'nin eğitim amaçları hakkındaki görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada; öğretmenlerin “cinsiyet, yaş, branş ve meslekî kıdem” değişkenleri dikkate alınmıştır.

5.1.1. Öğretmenlere Ait Bilgilere İlişkin Sonuçlar ve Tartışmalar

Aşağıda araştırmaya katılan öğretmenlerin “cinsiyet, yaş, branş ve meslekî kıdem” değişkenlerine ilişkin sonuçlar ve tartışmalar yer almaktadır.

1- Araştırmaya katılan öğretmenlerin yüzde 45.4'ü, (254 kişi) erkek, yüzde 54.6'sı(306 kişi) ise bayan öğretmendir.

Erkek ve bayan öğretmenlerin yüzdesi ve sayısı birbirine yakındır. Bu sonuca bakılarak, ilköğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin cinsiyet bakımından birbirine yakın olduğu, bayan öğretmenlerin kısmen fazla oldukları söylenebilir.

2- Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş dağılımına bakıldığında yüzde 6.1'i (34 kişi) 25 yaş ve altı, yüzde 36.6'sı (205 kişi) 26-30 yaş, yüzde 24.1'i (135 kişi) 31-35yaş, yüzde 19.6'sı (110 kişi) 36-40 yaş, yüzde 13.6'sı (76 kişi) 41 yaş ve üzeri yaş aralığındadır.

Öğretmenlerin yaş dağılıma bakıldığında sayı bakımında en fazla aralığın 26-30 yaş olduğu görülmektedir. Bu sonuca bakılarak, ilköğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin yaş bakımından genç oldukları söylenebilir.

3- Araştırmaya katılan öğretmenlerin yüzde 42.0'nı (235 kişi) Sınıf öğretmeni, yüzde 11.6'sı (65 kişi) Türkçe, yüzde 8.0'ı (45 kişi) Matematik, yüzde 5.7'sinin (32 kişi) Fen ve Teknoloji, yüzde 6.8'i (38 kişi) Sosyal Bilgiler öğretmeni olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcıların yüzde 25.9'u (145 kişi) ise Diğer branşlarda öğretmendir.

Öğretmenlerin branş dağılıma bakıldığında sayı bakımında en fazla sınıf öğretmenin, en az fen ve teknoloji öğretmenin olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmeni sayısının en fazla olması ilköğretim kurumlarında beklenen bir sonuçtur. Bu sonuçlara bakılarak, ilköğretim kurumlarında çalışanların branş bakımından en fazla sınıf öğretmenleri olduğu söylenebilir.

4- Araştırmaya katılan öğretmenlerin meslekî kıdemlerine bakıldığında, yüzde 49.32'ü (276 kişi) 10 yıl altı , yüzde 35.5'inin (199 kişi) 11-20 yıl, yüzde 6.4'ünün (36 kişi) 21-30 yıl ve yüzde 8.8'inin ise (49 kişi) 31 yıl ve üzeri kıdeme sahip olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin meslekî kıdem dağılıma bakıldığında sayı bakımında en fazla aralığın 10 yıl ve altı olduğu görülmektedir. Bu sonuca bakılarak, ilköğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin kıdem bakımından 10 yıl ve daha altı öğretmenlerden oluştuğu söylenebilir. Bu sonuç yukarıdaki 2. maddeyle de paraleldir. İlköğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin genç ve 10 yıldan aşağı kıdeme sahip oldukları söylenebilir.

5.1.2. Cinsiyet Değişkenine ilişkin Sonuçlar ve Tartışmalar

Araştırmaya katılan öğretmenlere, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki görüşleri ile ilgili yöneltilen 31 maddelik soru içinde 13 maddede cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($P<0,05$).

1- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki “AB’ye katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre AB’ye katılmamız ile eğitimin kalitesinin artacağını düşünmekte. Başka bir ifadeyle erkek öğretmenler AB'nin eğitim sistemine bayan öğretmenlere göre daha olumlu baktığı söylenebilir.

2- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki “AB’ye katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Buna göre erkek öğretmen grubu “AB’ye katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.” ifadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Başka bir ifadeyle erkek öğretmenlerin eğitimde kalite standartlarını bayan öğretmenlere göre daha fazla önemseydiği düşünülebilir.

3- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki “AB’ye katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojiye gelişmelere göre güncellenir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler AB’ye katılmamız ile eğitim

programlarının bilim ve teknolojiye göre güncelleneceğini daha çok düşünmekte. Başka bir ifadeyle erkek öğretmenler öğrencilerin olayları bilimsel yaklaşımla ele alacağını düşünmeleri bayan öğretmenlere göre daha olumlu görüş belirttiklerine neden olduğu söylenebilir. Ayrıca eğitimde kullanılan teknolojinin konuyu somutlaştırması ve öğrenci için anlamlı hale getirmesi erkek öğretmenler tarafından daha fazla önemsendiği düşünülebilir.

4- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki "AB'ye katılmamız ile programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretilmesine yer verilir." ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler AB'ye katılmamız ile programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretilmesine daha fazla yer verileceğini düşünmektedirler. Başka bir ifadeyle erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre öğrencilerin başkaları ile yardımlaşmasını ve başkalarının fikirlerinden yararlanması gerektiğini daha fazla önemsendiği söylenebilir.

Yukarıda belirtilen konularda erkek öğretmenler bayan öğretmenlerden daha çok olumlu görüş belirtmişlerdir. Bunun sebepleri arasında, girişimcilik, yaratıcılık, bilim ve teknolojiye gelişmeler, eğitim programları gibi konular erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlere göre daha fazla ilgisini çektiği ve eğitimin kalitesini artıracaklarını düşündükleri söylenebilir. Başka bir ifadeyle yukarıdaki maddelere bayan öğretmenlerin daha uzak ve ilgisiz kaldığı düşünülebilir. Bu nedenle erkek öğretmenlerin AB'nin eğitim amaçlarına daha olumlu yaklaştıkları düşünülebilir.

5- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki "AB'ye katılmamız ile herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır." ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Buna göre erkek öğretmen grubu "AB'ye katılmamız ile herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır." İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Başka bir ifadeyle erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre öğrenciler ve yetişkinler için hayat boyu öğrenmenin önemine daha fazla inandıkları düşünülebilir.

6- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki "AB'ye katılmamız ile okul ortamında sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir." ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler AB'ye katılmamız ile okul ortamında sosyal etkinliklere daha fazla yer verileceğini düşünmektedir. Başka bir ifadeyle sosyal etkinlikler öğrencilerin kendini kontrol etme , disiplinli davranma, orijinal fikirler üretme ve tartışmasını bilme gibi konularda öğrencilerin kendini gerçekleştirmesinde önemli etkenlerdir. Bu nedenle erkek öğretmenlerin sosyal etkinlikleri daha fazla önemseydiği AB'nin eğitim amacına daha olumlu yaklaştığı söylenebilir.

7- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki "AB'ye katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre(25) olur." ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler AB'ye katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre(25) olacağını düşünmektedirler. Başka bir ifadeyle bayan öğretmenler ülkenin ekonomik şartları , genç nüfusun fazla olmasından dolayı

sınıfların 25 kişi olamayacağını düşündükleri söylenebilir.

8- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki “AB'ye katılmamız ile öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Başka bir ifadeyle, Erkek Öğretmenler Bayan Öğretmenlere oranla AB'ye katılmamız ile öğrencilerin mesleki yönlendirmelerinin rasyonel bir şekilde olacağını belirtmişlerdir. Başka bir ifadeyle erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre öğrencilerin ilgi ve becerileri doğrultusunda yönlendirilmeleri başarılarını artırmaya katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir.

Yukarda belirtilen konularda erkek öğretmenler bayan öğretmenlerden daha çok olumlu görüş belirtmişlerdir. Bunun sebepleri arasında, açık öğretim olanaklarının artırılması, sosyal etkinlikler, sınıfların 25 kişi olması, mesleki yönlendirmelerin rasyonel biçimde yapılmasına erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlere göre daha fazla önemsedığı ve eğitimde ele alınması gereken konular olduğu düşünülebilir. Bu sebeple AB'nin eğitim amaçlarına daha olumlu baktığı söylene bilir.

9- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki “AB'ye katılmamız ile öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler AB'ye katılmamız ile öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınacağını düşünmekte. Başka bir ifadeyle erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre öğretimi ilgi çekici hale getirmenin başarıyı artıracağına

inandıklarını söyleyebiliriz. Ayrıca erkek öğretmenlerin eğitimde materyal kullanmaya önem gösterdiklerini söyleyebiliriz. Bayan öğretmenlerin materyal kullanmayı külfet olarak gördükleri söylenebilir.

10- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki "AB'ye katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir." ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler AB'ye katılmamız ile bir toplumun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimlerin verileceğini düşünmektedirler. Erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre bilim ve teknolojiye hızlı gelişmeleri göz önüne alarak öğretmen ve öğrencilerin eğitimlerinin sürekli olması gerektiğini düşündükleri söylenebilir. Buna karşılık bayan öğretmenlerin teknolojiyle arasının iyi olmadıkları düşünülebilir.

11- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki "AB'ye katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir." ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler AB'ye katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projelerin geliştirileceğini düşünmektedirler. Erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlere göre dış kültürlere açık olduğu buna karşılık bayan öğretmenlerinde kapalı olduğu söylenebilir.

12- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki "AB'ye katılmamız ile derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir." ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark

bulunmaktadır. Erkek öğretmenlerin puan ortalaması bayan öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Erkek öğretmenler AB'ye katılmamız ile derslerde kullanılan materyal ve kaynakların sürekli güncelleşeceğini düşünmekte. Eğitimde materyal konuyu somutlaştırmada faydalı bir unsurdur. Bu nedenle erkek öğretmenlerin eğitimde materyal kullanmanın önemine inandıkları söylenebilir. Buna karşılık bayan öğretmenlerin materyal kullanmayı külfet olarak gördükleri düşünülebilir.

Yukarda belirtilen konularda erkek öğretmenler bayan öğretmenlerden daha çok olumlu görüş belirtmişlerdir. Bunun sebepleri arasında, bayan öğretmenlerin AB hakkında yeterli bilgi birikimlerinin olmadığı ve AB hakkındaki bilgilerinin eksik olduğu düşünülebilir. Sonuçlara bakıldığında erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre farklı kültürlerle daha açık olmaları, AB'yi tanımak istemeleri, Avrupa'da serbest dolaşımın cazibesi erkek öğretmenlerin AB'nin eğitim amaçlarına daha olumlu bakmalarına neden olduğu düşünülebilir.

13- Erkek ve bayan öğretmenlerin, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki "AB'ye katılmamız ile eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir." ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Bayan öğretmenlerin puan ortalaması erkek öğretmenlerin puan ortalamalarından daha yüksektir. Bayan öğretmenler AB'ye katılmamız ile eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirileceğini daha çok düşünmekte. Bunun sebepleri arasında, son zamanlarda AB'nin Türkiye'ye karşı tutumu ve AB basınında çıkan olumsuz haberler erkek öğretmenlerin verdiği cevapları olumsuz etkilediği düşünülebilir. Ayrıca seçmeli derslerle çocukların daha fazla sosyalleşeceği bayan öğretmenleri AB'nin eğitim amaçlarına karşı daha fazla olumlu bakmasına neden olduğu söylenebilir.

5.1.3. Yaş Değişkenine ilişkin Sonuçlar ve Tartışmalar

Araştırmaya katılan öğretmenlere, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki görüşleri ile ilgili yöneltilen 31 maddelik soru içinde 9 maddede yaş değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($P<0,05$).

1- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 26-30 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41 yaş ve üstü öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). Buna göre 26-30 yaş öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimin kalitesi iyileşir.” ifadesine daha az katıldıklarını belirtmişlerdir. 26-30 yaş öğretmen grubu milliyetçi duygularla eğitime baktığı söylenebilir.

2- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 26-30 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41 yaş ve üstü öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). Buna göre 26-30 yaş öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.” ifadesine daha az katıldıklarını belirtmişlerdir. 26-30 yaş öğretmen grubunun son dönemlerde AB basınında çıkan Türkiye aleyhindeki haberlerden etkilendiği söylenebilir.

3- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim -öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 26-30 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 31-35 yaş, 36-40 yaş

öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). Buna göre 26-30 yaş öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim -öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.” İfadesine daha az katıldıklarını belirtmişlerdir. 26-30 yaş öğretmen grubu genç olduğundan öğretmenin daha fazla işin içine girmeleri gerektiğini , daha fazla sorumluluk alması gerektiğini düşündükleri söylenebilir. Ayrıca öğretmen merkezli eğitimden yana oldukları da düşünülebilir.

4- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 26-30 Yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 31-35 yaş, 36-40 yaş ve 41 yaş ve üstü öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). Buna göre 26-30 yaş öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.” İfadesine daha az katıldıklarını belirtmişlerdir. 26-30 yaş öğretmen grubu okulların fiziki özelliklerinin ülkenin ekonomik yetersizliğinden dolayı düzelmeyeceğine inandıkları söylenebilir.

5- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 26-30 yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 31-35 yaş, 36-40 yaş, 41 yaş ve üstü öğretmenlerden anlamlı şekilde daha düşüktür($p<0.05$). Buna göre 26-30 yaş öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.” İfadesine daha az katıldıklarını belirtmişlerdir. 26-30 yaş öğretmen grubunun öğretmen yetiştirme programlarının yerel özellikler dikkate alınarak oluşturulmadığını düşündükleri için olumsuz görüş belirttikleri düşünülebilir.

Yukarda belirtilen konularda genç yaştaki öğretmenler olgun yaştaki öğretmenlerden daha olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bunun sebepleri arasında, genç yaştaki öğretmenler eğitimin çözümünün milli zeminlerde aranması gerektiğini düşünmeleri AB'nin eğitim amaçlarına karşı olumsuz görüş beslemelerine neden olduğu düşünülebilir. Ya da genç yaştaki öğretmenlerin AB'nin eğitim amaçlarının Türk eğitim sistemine uygun olmadığını düşündükleri söylenebilir.

6- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 41 Yaş ve üstü öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 26-30 yaş, 36-40 yaş öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre 41 yaş ve üstü öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.” ifadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. 41 yaş ve üstü öğretmen gurubu sosyal etkinliklerin öğrencinin kendini kontrol etmesini, disiplinli davranmasını, bağımsız düşünmesini sağladığından olumlu görüş belirttikleri düşünülebilir.

7- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 41 Yaş ve üstü öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 26-30 yaş, 31-35 yaş, 36-40 yaş öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre 41 yaş ve üstü öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. 41 yaş ve üstü öğretmen gurubu yaşlarının ilerlemesi

nedeniyle kalabalık sınıflarda daha fazla performans harcanacağını düşünmeleri sınıf mevcutlarını çözülmesi gereken en başlıca sorun gördükleri söylenebilir. Ayrıca 41 yaş üstü öğretmen grubu sınıf mevcutların eğitimin kalitesini direk etkilediğini düşündükleri söylenebilir.

8- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okullarda zengin kütüphaneler kurulur.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 41 Yaş ve üstü öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 26-30 yaş, 31-35 yaş, 36-40 yaş öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre 41 yaş ve üstü öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile okullarda zengin kütüphaneler kurulur.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. 41 yaş ve üzeri öğretmen grubu teknolojiye uzak oldukları düşünülebilir ayrıca bilgiye ulaşmak için kütüphaneleri en önemli araştırma kaynağı gördükleri söylenebilir.

9- Öğretmenlerin yaşlarına (25 yaş ve altı, 26-30, 31-35, 36-40, 41yaş ve üzeri) göre, “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 36-40 yaş öğretmenlerin puan ortalaması, 25 yaş altı, 26-30 yaş, 41 yaş ve üstü öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre 36-40 yaş öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. 36-40 yaş öğretmen gurubunun okulun çevreyle bütünleşmesi için aileleri okul ortamına katmanın yararlı olacağını düşündüğü söylenebilir.

Yukarda belirtilen konularda olgun yaştaki öğretmenler genç yaştaki öğretmenlerden daha çok olumlu görüş belirtmişlerdir. Bunun sebepleri arasında,

genç yaştaki öğretmenler AB'ye milli açıdan bakarken, olgun yaştaki öğretmenler demokrasi ve insan hakları açısından bakmaları, AB'nin eğitim amaçlarına olgun yaştaki öğretmenlerin olumlu bakmasına neden olduğu düşünülebilir. Ayrıca olgun yaştaki öğretmenlerin kütüphanelerin kurulmasına sınıf mevcutlarına, sosyal etkinliklere eğitimde daha fazla önem verdiği söylenebilir.

5.1.4. Branş Değişkenine İlişkin Sonuçlar ve Tartışmalar

Araştırmaya katılan öğretmenlere, AB'nin eğitim amaçları hakkındaki görüşleri ile ilgili yöneltilen 31 maddelik soru içinde 8 maddede branş değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($P<0,05$).

1- Öğretmenlerin branşlarına göre (Sınıf, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Diğer ders öğretmenleri), “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. Fen Teknoloji Öğretmenlerinin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Matematik Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre Fen Teknoloji öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Başka bir ifadeyle Fen ve Teknoloji öğretmenleri yerel özellikleri dikkate alarak programların oluşturulması gerektiğini düşündükleri söylenebilir. Fen ve teknoloji öğretmenleri yerel özellikler dikkate alınmadan oluşturulacak programların eğitim sisteminde aksamalara neden olacağını düşündükleri söylenebilir.

2- Öğretmenlerin branşlarına göre (Sınıf, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Diğer ders öğretmenleri), “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. Fen Teknoloji Öğretmenlerinin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Matematik Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre Fen Teknoloji öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin diğer öğretmenlere göre bireyin yeteneklerini ortaya çıkaran ,toplumun ihtiyaçlarına cevap veren güncel programlar olmasından yana olduğu düşünülebilir.

3- Öğretmenlerin branşlarına göre (Sınıf, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Diğer ders öğretmenleri), “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. Fen Teknoloji Öğretmenlerinin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre Fen Teknoloji öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Fen ve Teknoloji öğretmenleri öğrencilerin yaratıcı duygu ve tutum geliştirmesi için dersin özelliklerine göre ortamların hazırlanması gerektiğini düşündükleri söylenebilir. Fen ve Teknoloji dersi için mutlaka laboratuvar gerekmekte olduğu için Fen ve Teknoloji öğretmenlerini bu maddeye olumlu bakmalarına neden olduğu düşünülebilir.

4- Öğretmenlerin branşlarına göre (Sınıf, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Diğer ders öğretmenleri), “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. Fen Teknoloji Öğretmenlerinin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Matematik Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre Fen Teknoloji öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile; okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Fen ve Teknoloji dersi için eğitimin olmazsa olmazları görsel işitsel araçlarla donatılmış yaparak-yaşayarak öğrenmeyi sağlayan ortamlarıdır. Bu nedenle okulların fiziki ortamları Fen ve teknoloji öğretmenleri için çok önemli olduğu düşünülebilir.

5- Öğretmenlerin branşlarına göre (Sınıf, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Diğer ders öğretmenleri), “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. Fen Teknoloji Öğretmenlerinin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Matematik Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre Fen Teknoloji öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Fen ve teknoloji öğretmenlerinin diğer ülkelere daha açık olduğu düşünülebilir.

Yukarda belirtilen konularda Fen Teknoloji branş öğretmenleri Matematik, Türkçe, Sosyal B. ,sınıf Ö. , Diğer B. branş öğretmenlerden daha çok olumlu görüş belirtmişlerdir. Bunun sebepleri arasında, AB'nin yerel özelliklere göre

programlarını oluşturması, bilim ve teknolojiye ilerde olması, okul fiziki ortamlarının gelişmiş olması ve AB'nin eēitim alanındaki cazibesi nedeniyle Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin olumlu görüş belirtmesine neden olduēu söylenebilir.

6- Öğretmenlerin branşlarına göre (Sınıf, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Diēer ders öğretmenleri), “Avrupa Birliēi'ne katılmamız ile eēitim -öēretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. Matematik Öğretmenlerinin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Fen ve Teknoloji Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diēer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre Matematik öğretmen grubu “Avrupa Birliēi'ne katılmamız ile eēitim -öēretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Matematik öğretmenleri öğrenci merkezli eēitimin öğrencilerin daha aktif bir eēitim ortamında verimli öğrenmeyi gerçekleřtireceēini ,baēımsız ve kendi kendini yönetebilen bireyler yetiřtireceēini düşünmeleri AB'nin eēitim amaçlarına daha olumlu bakmalarına neden olduēu söylenebilir.

7- Öğretmenlerin branşlarına göre (Sınıf, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Diēer ders öğretmenleri), “Avrupa Birliēi'ne katılmamız ile Sosyal taraflarla(sendikalar, TOBB vb.)iřbirliēi yapılarak destek saēlanır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. Matematik Öğretmenlerinin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Sosyal B. Öğretmenleri ve Diēer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre Matematik öğretmen grubu “Avrupa Birliēi'ne katılmamız ile Sosyal taraflarla(sendikalar, TOBB vb.)iřbirliēi yapılarak destek saēlanır.” İfadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Matematik öğretmenleri

okulu daha sosyal ve kültürel bir alan olmasını istedikleri düşünülebilir.

8- Öğretmenlerin branşlarına göre (Sınıf, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Diğer ders öğretmenleri), “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. Matematik Öğretmenlerinin puan ortalaması, Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Fen Teknoloji Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenlerden anlamlı şekilde daha yüksektir($p<0.05$). Buna göre Matematik öğretmen grubu “Avrupa Birliği'ne katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” ifadesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Matematik öğretmenleri sınıf mevcutlarının eğitimin kalitesini etkilediğini ve AB standartlarında olması gerektiğini düşündükleri söylenebilir.

Yukarda belirtilen konularda Matematik branş öğretmenleri Fen ve Teknoloji, Türkçe, Sosyal B. ,sınıf ö. , diğer b. branş öğretmenlerden daha çok olumlu görüş belirtmişlerdir. Bunun sebepleri arasında, Matematik öğretmenlerinin öğrenci merkezli eğitime , eğitimde sosyal taraflara(sendikalar), sınıf mevcutlarının AB standartlarında olmasına diğer öğretmenlerden daha fazla önem gösterdiği ve eğitimin kalitesini artıracığını düşünmeleri söylenebilir.

5.1.5. Kıdem Değişkenine İlişkin Sonuçlar ve Tartışmalar

Araştırmaya katılan öğretmenlere, AB'nin eğitim amaçlarına yönelik yöneltilen 31 madde içinde 6 maddede kıdem değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($P<0,05$).

1- Öğretmenlerin kıdemlerine göre, “çevreye karşı duyarlılık artar.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 0-10 yıl, 11-20 yıl, 21-30 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerinden anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Öğretmenlerin kıdemleri arttıkça buna bağlı olarak AB'ne bakış açıları daha olumlu olmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip olan öğretmenlerin, kıdem yılı 0-10 yıl, 11-20 yıl, 21-30 yıl arası olan öğretmenlere göre AB'ye girmemiz ile çevreye karşı duyarlılığın artacağını düşünmekte. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin çevre bilinci daha fazla geliştiği söylenebilir.

2- Öğretmenlerin kıdemlerine göre, “AB'ye katılmamız ile toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak uygulanır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 0-10 yıl, 11-20 yıl, 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerinden anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Öğretmenlerin kıdemleri arttıkça buna bağlı olarak AB'ne bakış açıları daha olumlu olmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip olan öğretmenlerin, kıdem yılı 0-10 yıl, 11-20 yıl, 21-30 yıl arası olan öğretmenlere göre AB'ye girmemiz ile toplumun arz-talep dengesine göre programların esnek yapılacağını belirtmekte. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin

programlar hazırlanırken toplumunda ihtiyaçlarını göz önünde bulundurulması gerektiğini düşündükleri söylenebilir.

3- Öğretmenlerin kıdemlerine göre, “AB’ye katılmamız ile programlarda girişimcilik ,insan ilişkileri ,yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretime yer verilir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 0-10 yıl ,11-20 yıl ve 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Öğretmenlerin kıdemleri arttıkça buna bağlı olarak AB’ye bakış açıları daha olumlu olmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip olan öğretmenlerin, kıdem yılı 0-10 yıl , 11-20yıl ve 21-30 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlere göre AB’ye girmemiz ile programlarda girişimcilik ,insan ilişkileri ,yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretime yer verileceğini düşünmekte. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenler yardımlaşma, başkalarının fikirlerine saygıyı eğitimde daha çok önemsedikleri söylenebilir.

Yukarıda belirtilen konularda kıdem yılı arttıkça AB’ye bakış açısı da olumlu yönde değiştiği şeklinde yorumlanabilir. Bunun sebepleri arasında, çevreye karşı duyarlılık, girişimcilik, programların esnek olarak hazırlanması kıdem arttıkça daha fazla önemsendiği ve AB’nin bu konuda bizi olumlu yönde etkilediği düşünülebilir.

4- Öğretmenlerin kıdemlerine göre, “AB’ye katılmamız ile derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılır.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 0-10 yıl,11-20 yıl,21-30yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Öğretmenlerin 31 yıl ve üstü kıdeme sahip olan öğretmenlerin, kıdem yılı 0-10 yıl,11-20 yıl ve 21-30 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlere göre AB'ye girmemiz ile derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılacağını düşünmekteler. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenler materyal kullanmanın eğitimi somutlaştıracağından AB'nin eğitim amaçlarına daha çok olumlu yaklaştığı söylenebilir.

5- Öğretmenlerin kıdemlerine göre, “AB'ye katılmamız ile okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 0-10 yıl,11-20 yıl,21-30yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Öğretmenlerin 31 yıl ve üstü kıdeme sahip olan öğretmenlerin, kıdem yılı 0-10 yıl,11-20 yıl ve 21-30 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlere göre AB'ye girmemiz ile sosyal etkinliklere okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verileceğini düşünmekteler. 31 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenler sosyal etkinliklerin bağımsız düşünmeye ve öğrencinin kendini gerçekleştirmesine büyük katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir.

6- Öğretmenlerin kıdemlerine göre, “AB'ye katılmamız ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.” ifadesine verdikleri cevaplar açısından anlamlı fark bulunmaktadır. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin puan ortalaması, 0-10 yıl,11-20 yıl ve 21-30yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Öğretmenlerin 31 yıl ve üstü kıdeme sahip olan öğretmenlerin, kıdem yılı 0-10 yıl ,11-20 yıl ve 21-30 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlere göre AB'ye girmemiz ile bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimlerin verileceğini düşünmekte. 31 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenler hizmet içi eğitimin öğrenci ve öğretmenin gelişiminde önemli yeri olduğunu düşündükleri söylenebilir.

Yukarda belirtilen konularda kıdem yılı arttıkça AB'ye bakış açısında olumlu yönde değiştiği şeklinde yorumlana bilir. Bunun sebepleri arasında, kıdem arttıkça farklı kültürlerle ve değerlere açık olma, merak etme olumlu düşünce göstermelerini sağlamış olabilir. 31 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin materyallere, sosyal etkinliklere ve hizmet içi eğitimlere diğer öğretmenlerden daha fazla önem gösterdiği düşünülebilir.

5.1.6. Anket Maddelerine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalamaya Göre Sonuçlar ve Tartışmalar

Öğretmenler Avrupa Birliği'ne katılmamız ile;

1-eğitimin kalitesinin iyileşeceğine çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB'nin eğitim alanında ileride olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

2-öğretmenlerin eğitimlerinin sürekli hale geleceğine çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB'nin eğitim alanında planlı ve programlı çalışmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

3-çevreye karşı duyarlılığın artacağına çoğunlukla katıldıklarını söylemekte. Bu durum AB'nin çevreyi korumak için ağır yaptırımlarının olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

4-toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak

uygulanacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’de eğitimin toplumun ihtiyaçlarına çok iyi cevap vermesinden kaynaklandığı söylenebilir.

5-eğitim programları AB standartlarına göre hazırlanacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’nin yaptığı işlerle kalite ve standartlara dikkat etmesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

6-eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin çevre şartlarına göre eğitime önem vermesinden kaynaklandığı söylenebilir.

7-eğitim programları bilim ve teknolojiye gelişmelere göre güncelleneceğine çoğunlukla katıldıklarını düşünmektedirler. Bu durum AB’nin bilim ve teknolojiye ileri gitmesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

8-gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinliklerinin artacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’nin yaparak yaşayarak uygulamalı eğitime verdiği önemden kaynaklandığı söylenebilir.

9-programlarda girişimcilik, insan ilişkileri, yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretimine yer verileceğine çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’nin eğitimde sosyalleşme ve Avrupa Vatandaşı oluşturma kapsamında gösterdiği becerilerden kaynaklandığı söylenebilir.

10-eğitim-öğretim öğrenci merkezli yapılacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’de öğrencilerin etkinliklerde aktif olarak rol alması, bağımsız ve kendine güveni olan bireyler yetiştirmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

11-eğitim programlarının seçmeli derslerle zenginleştirileceğine çoğunlukla katıldıklarını söylemektedirler. Bu durum AB’nin bireylerin ilgisine ve yeteneğine göre eğitime önem vermesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

12-Milli Eğitim Bakanlığı dışında yerel yönetimlerden mali destek alınacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’de yerel

yönetimlerinde eğitimde söz sahibi olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

13-sosyal taraflarla işbirliği yapılarak destek sağlanacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’de sendikalara , sosyal ve kültürel merkezlerin eğitimle ilgili görüşlerine önem vermesinden kaynaklandığı söylenebilir.

14-herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanaklarının artırılması gerekliliğine çoğunlukla katıldıklarını düşünmektedirler. Bu durum ülkemizde eğitimi çeşitli sebeplerden dolayı yarıda bırakmak zorunda olan öğrenci sayısının fazla olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

15-derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanılacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum materyal ve kaynakların eğitimin bir parçası, olmazsa olmazı olarak görüldüğünden dolayı kaynaklandığı söylenebilir.

16-derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretim ortamları eğitimin başarısıyla direk ilgili etken olması ve AB’nin de bu konudaki başarılarından dolayı öğretmenlerin olumlu düşündüğü söylenebilir.

17-okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir, çağın gereklerine uygun hale getirileceğine çoğunlukla katıldıklarını söylemektedirler. Bu durum öğretmenlerin okulların fiziki ortamlarıyla öğrencinin başarısının doğru orantılı olduğunu düşünmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

18-okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verileceğine çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’nin öğrencinin sosyalleşmesi için sosyal etkinliklere gösterdiği önemden kaynaklandığı düşünülebilir.

19-sınıf mevcutları AB standartlarına göre(25)kişi olacağına nadiren katıldıklarını düşünmektedirler. Bu durum Türkiye’nin AB devletlerine göre genç nüfusunun fazla olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

20-öğrencilerin araştırma yapmalarını sağlayacak olanaklar

yaratılacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB'nin yaparak-yaşayarak öğrenmeye verdiği önemden kaynaklandığı düşünülebilir.

21-okullara zengin kütüphaneler kurulacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin araştırma için kütüphaneleri alternatif olarak düşünmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

22-öğrencilerin gelişen teknolojiye uyumu sağlanır, kullanabilecek düzeyde yetişeceğine çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin AB'nin teknolojiye ileri gitmesi ve Türk Eğitim sistemine olumlu yansıtacağını düşünmelerinden dolayı çoğunlukla katıldıkları düşünülebilir.

23-öğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenilmesinin sağlanacağına nadiren katıldıklarını söylemekteler. Bu durum öğretmenlerin Türk Eğitim sistemindeki dil öğretimi metotlarını yetersiz bulmalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

24-öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanacağına nadiren katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum sınıf mevcutlarının kalabalık olmasından dolayı öğretmenler mesleki yönlendirilmelerin sağlıklı yapılamayacağını düşündükleri söylenebilir.

25-öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınacağına çoğunlukla katıldıklarını düşünmekteler. Bu durum öğretmenlerin öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alındığını düşündüklerinden dolayı olumlu görüş belirttikleri söylenebilir.

26-bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verileğine çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin kendini yenilemenin önemine inandıklarından dolayı olumlu düşündüğü söylenebilir.

27-eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirileceğine çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin Avrupa'yı tanımak istemelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

28-öğrencilerin, ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine

katılımının sağlanacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler AB’de okul-aile işbirliğinin üst seviyede olmasından dolayı olumlu görüş belirttikleri düşünülebilir.

29-derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşeceğine nadiren katıldıklarını söylemekteler. Öğretmenlerin teknolojiyi kullanmada kendini yetersiz görmeleri olumsuz düşüncelerine neden olduğu söylenebilir.

30-öğretmen performansının değerlendirmesi bir komisyon tarafından yapılacağına çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin daha objektif değerlendirileceğini düşünmelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

31-öğretmen yetiştirme programlarının güncelleşeceğine çoğunlukla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum AB’nin öğretmen yetiştirmede daha tutarlı davranmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 5 incelendiğinde ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin AB’nin eğitim ile ilgili amaçları hakkındaki görüşlerini belirlemek için yapılan anket çalışmasında katılan öğretmenlerin değişkene verdikleri en olumlu cevabın ortalaması $X=2,99$ (Çoğunlukla katılıyorum) düzeyinde “AB katılmamız ile eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.” İfadesine verilmiştir.

Burada, öğretmenlerin AB’nin eğitim programlarına olumlu baktıklarını, eğitimin kalitesini beğendiklerini ve teknolojilerini gelişmelere göre güncellediklerine inandıklarını düşünebiliriz.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin değişkenlere verdikleri en olumsuz cevaplar $X=2,29$ (Nadiren katılıyorum)düzeyinde “AB katılmamız ile öğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenmesi sağlanır.” İfadesi ile

$X=2,30$ (Nadiren Katılıyorum) düzeyinde “AB katılmamız ile sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25) kişi olur.” İfadesine verilmiştir.

Burada , öğretmenlerin yabancı dil öğrenmede güçlük çekeceğimizi ve sınıflarımızın AB standartlarına (25 kişi) kavuşmayacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin değişkenlere verdikleri cevapların genel ortalaması $X=2,62$ (Çoğunlukla Katılıyorum) düzeyinde cevap vermişlerdir.

5.2. ÖNERİLER

Elde edilen sonuçlar ışığında aşağıdaki öneriler getirilmektedir:

1. Türkiye'nin eğitimle ilgili amaçları ülke özellikleri dikkate alınarak Avrupa Birliği'nin eğitim amaçları ile örtüşmeli ve uygulamadaki aksaklıklar giderilmelidir.
2. Eğitim sistemini okul öncesi eğitimden başlayarak üniversite eğitimine kadar baştan aşağı ele alınıp ortak amaçlara dönük olarak yeniden yapılandırılmalıdır.
3. Türkiye AB Eğitim Programlarına(Sokrates, Leonardo Da Vinci) katılımını daha da artırmalıdır.
4. Eğitim olanakları ve eğitime erişim açısından bölgeler arasındaki farklılıklar giderilmelidir.
5. Eğitimle ilgili ülkeler arası değişim desteklenmeli ve öğretmenlerin vize, pasaport almadaki engeller kolaylaştırılmalıdır.
6. Yaşam boyu eğitimin önündeki engeller kaldırılmalı, gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
7. Milli Eğitim Bakanlığı, Avrupa Birliği Eğitim amaçlarını, programlarını ve politikalarını tanıtımına yönelik daha fazla etkinlik yapmalıdır.
8. Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmenlerin Yabancı Dil öğrenmek istemelerini teşvik etmeli ve kolaylaştırmalıdır.
9. Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet içi Eğitim faaliyetlerini AB doğrultusunda geliştirmelidir.
10. Milli Eğitim Bakanlığı AB doğrultusunda sınıflardaki öğrenci miktarını azaltacak tedbirler almalıdır.
11. Milli Eğitim Bakanlığı eğitimin kalitesini artıracak çalışmalara hız vermelidir.
12. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim programlarını yeniden gözden geçirmeli AB standartlarına göre hazırlamalıdır.

13. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim programlarında özellikle insan ilişkileri, yaratıcılığı ön plana çıkaran etkinliklere yer vermelidir.

14. Milli Eğitim Bakanlığı mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde yapılması için gerekli önlemleri almalıdır.

15. Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen yetiştirme programlarını yeni gelişmeler doğrultusunda güncellemelidir.

KAYNAKÇA

- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Ulusal Ajans, (2004), *Okullar İçin El Kitabı Comenius 1*, Ankara.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Ulusal Ajans, (2004), *Yetişkin Eğitimi ve Yaşam Boyu Eğitim – Grundtvig-1*, Ankara.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Ulusal Ajans, (2004), *Yetişkin Eğitimi ve Yaşam Boyu Eğitim – Grundtvig-4*, Ankara.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Ulusal Ajans, (2004), *AB Gençlik Programı*, Ankara.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Ulusal Ajans, ---(2004), *AB Genel Eğitim Programı 2. aşama: 2000-2006 - Socrates*, Ankara.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Ulusal Ajans, ---(2005), *AB Genel Eğitim Programı 2. aşama: 2000-2006 - Socrates*, Ankara.
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Ulusal Ajans, (2004), *AB Mesleki Eğitim Programı – Leonardo da Vinci*, Ankara.
- AB Bülteni. (2005). **AB Yolunda Türkiye AB Mektubu**, 13-14.
- AB Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği. (2004). **Basım Duyurusu** , Ankara, 1-2.
- Aslan, Cengiz. (1999). **Eğitim İşbirliğinde Avrupa**.(Yüksek Lisans MS). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi (LA942 Eğİ., 26., 8741).
- Akengin, H. (2010). *Siyasi coğrafya insan ve mekan yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Aktan, C. Can. (2001). *Türkiye Avrupa Birliği'nin neresinde?*. İzmir: EğİAD Yayınları.

- Altunışık, R. , Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. , Yıldırım, E. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Arseven, A. D. (1994). *Alan araştırma yöntemi, ilkeler teknikler örnekler*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Atabay, Sevinç. (2004). Avrupa Eğitim Programlarına Katılım. **Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Eğitim, Eğitim Dizisi No: 1.** (Genişletilmiş 2. Bs. İstanbul: Alkev, 74.
- Aykın, Sibel M. ve OĞUZ, Ceren U. (2003). **Eğitimde Avrupa Boyutu: Socrates, Leonardo Da Vinci ve Gençlik Programları, AB ve Türkiye**. ERDEM, M. Şükrü (Ed.). Bursu: Ezgi Kitabevi. 366-67.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K. , Akgün, Ö. E., Karadeniz Ş. ve Demirel F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2009). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (10. baskı). Ankara: Pegem A.
- Barkçın, Fatma. (2004). VII. Ve VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planlarında Eğitim Politikaları. **Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Eğitim, Eğitim Dizisi No: 1.** (Genişletilmiş 2. Bs. İstanbul: Alkev, 74.
- Brock, Colin ve TULASIEWICZ, Witold. (2000). **Education in a single Europe**(2 nd Ed.), London, 54.
- DPT. (Devlet Planlama Teşkilatı). (2003b). **Ulusal Ajans Gençlik Programı Dokümanları (Broşür)**, Ankara, DPT Ulusal Ajans Yayınları.
- DPT. (Devlet Planlama Teşkilatı). (2003c). **Ulusal Ajans Socrates Programı Dokümanları (Broşür)**, Ankara, DPT Ulusal Ajans Yayınları.
- DPT. (Devlet Planlama Teşkilatı). (2003d). **Ulusal Ajans Leonardo Da Vinci Programı Dokümanları (Broşür)**, Ankara, DPT Ulusal Ajans Yayınları.
- DPT. (Devlet Planlama Teşkilatı). (2003e). **Ulusal Ajans AB Gençlik Programı(Broşür)**, Ankara, DPT Ulusal Ajans Yayınları.
- DPT. (Devlet Planlama Teşkilatı). (2003f). **Ulusal Ajans Gençlik**

- Programı Dokümanları(Broşür)**, Ankara, DPT Ulusal Ajans Yayınları.
- DPT. (Devlet Planlama Teşkilatı). (2003g). **Ulusal Ajans Yürütülen Çalışmalar**, Ankara, DPT Ulusal Ajans Yayınları.
- Dartan, M. (2002). Türkiye ve Avrupa Birliği ilişkileri ve gümrük birliği. M. Aykaç, ve Z. Parlak (Ed.), *Tüm yönleriyle Türkiye-AB ilişkileri* (s.93-157). İstanbul: Elif Kitabevi.
- Devlet Planlama Teşkilatı AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı. **Gençlik Programı Haber ve Bilgi Bülteni**, (2), Ocak-Mart 2005,3-4.
- Duman, Tayyip. (2001) Avrupa Eğitim Programları”Sokrates Programı”, **Milli Eğitim**, (149), 36.
- Duman, Tayyip. (2001). Avrupa Birliği Eğitim Programları “Leonarda Da Vinci Programı” , **Milli Eğitim Dergisi**, (149), 74.
- European Commission, (2001), *A New Beginning – Leonardo da Vinci*
- ERTL, Hubert. (2003). **The European Union and Education and Training: An Overview of Policies and Initiatives** (5 th Ed.). Netherlands, 13.
- İKV. (İktisadi Kalkınma Vakfı). (2004). **Avrupa Birliği’nin Bilim, Araştırma ve Eğitim Politikaları ve Türkiye’nin Uyumu**, İstanbul: İKV Yayınları. 42-50.
- Karluk, Rıdvan. (2005). **Avrupa Birliği ve Türkiye**. İstanbul: Beta Basım Yayım. 494-503.
- Karluk, R. (1996). *Avrupa Birliği ve Türkiye*. İstanbul: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kısakürek, A.Mehmet. (2006). **AB Eğitim Programları ve ECTS Uygulamaları**, Ankara Üniversitesi AB Eğitim Programları ve ECTS Koordinatörlüğü, 12.
- MEB. (Milli Eğitim Bakanlığı). **2002 Yılı Başında Milli Eğitim - Uluslararası Eğitim Etkinlikleri**, Ankara: Milli Eğitim Yayınları, 23.

- Moroğlu, Nazan. (2004). Avrupa Birliği Eğitim Politikalarına Uyum Çalışmaları ve İlköğretim Sisteminde Yenilikler, **Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Eğitim, Eğitim Dizisi No: 1.** (Genişletilmiş 2. Bs. İstanbul: Alkev, 74.
- Moroğlu, N. (2002), “Avrupa Birliği Eğitim Politikalarına Uyum Çalışmaları”, Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Eğitim, İstanbul: ALKEV Yayını.
- Philips, David. (2003). **Implementing European Union Education and Training Policy** (3 rd Ed.). London, 24.
- Hantrais, Linda. (2000). **Social Policy in the European Union** (3rd Ed.). London, 17.
- Hingel, Anders. (2000). **Education Policy and European Governance** (2nd Ed.). Brussels, 14.
- Sezgin, S. İlhan. (2001). **Türkiye AB İlişkileri.** AB’nin Eğitim, Öğretim ve Gençlik Politikaları. Ankara: Ankara Ofset. KARAMANYOL, Mustafa (Yay. Haz.). s.236.
- Sevinç, D. (1996), Avrupa Birliğinde Eğitim Politikaları ve Eğitim Politikaları Açısından Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri (Eğitim Ana Planı Destek Raporu – Yayınlanmamış), Ankara.
- Şahin, Filiz. (2004). **Türkiye’de Eğitim Sektöründe Kullanılan Yabancı Yardımlar ve AB’ye Uyum Sürecinde Eğitimde İşbirliği,** 50
- Tuzcu, Gökhan. (2005). Avrupa Birliğine Giriş Süreci Eğitimde Vizyon 2023 **Milli Türk Eğitim Derneği,** Sayı.149, 8.
- TOBB. (Türkiye Odalar Borsalar Birliği). (2002). **Avrupa Birliği Nedir? (Tarihsel Gelişim, Kurusal Yapı ve Genişleme Süreci),** Ankara: TOBB Yayınları, 6.
- Topsakal, Cem, (2003), *Avrupa Birliği Eğitim Politikaları ve Bu Politikalara Türk Eğitim Sistemi’nin Uyumu,* Basılmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Gülcan, Murat Gürkan. AB ve Eğitim Süreci, Ankara: Anı Yayıncılık, 2005.
- Ülger, İ. K. (2003). *Avrupa Birliği ansiklopedisi.* İstanbul: Ender Matbaacılık.

Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Zengingönül, O. (1998), Avrupa Birliği'nde Meslekî-Teknik Eğitime Yeni Yaklaşımlar ve Türkiye için Bir Uyum Analizi, Ankara: TOBB Yayını.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et_2010_en.html,2011

http://ec.europa.eu/education/policies/introduction_en.html,2006

http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna_en.html,2011

http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna_en.html, 2011

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et_2010_en.html, 2011

<http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna.pdf>, 2011

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/rep_fut_obj_en.pdf, 2011

<http://www.europa.eu.int/scadplus>

<http://www.europa.eu.int/com/education>

<http://europa.eu.int/comm/education/newprogr/index.htm>, 2011

http://europa.eu.int/comm/programmes/socrates/socrates_en.html, 2011

<http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius>, 2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius/moreabout_en.html,2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/comenius/activities/comenius1_en.html, 2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/erasmus/teaching_en.html,2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/erasmus/intensive_en.html,2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/erasmus/curriculum_en.html,2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/grundtvig/home_en.html2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/tempus/index_2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/minerva/projects_en.htm, 2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/joint/jointactions_en.html,2011

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/grundtvig/home_en

.html, 2011

<http://www.ua.gov.tr>,2011

<http://ua.gov.tr>.,2011

<http://www.ua.gov.tr>, 2011

<http://www.meb.gov.tr>

<http://www.trainingvillage.gr/policyreport>

<http://www.dpt.gov.tr/abigm/Yayinlar/KIAN.pdf>

<http://tr.wikipedia.org/wiki/EFTA>

<http://www.eurodesk.org>

<http://www.tubitak.gov.tr/btpd/btspd/platform/akred/bol5.html>, 2011

(Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu, 23.04.2011)

<http://www.deltur.cec.eu.int/default.asp?lang=0&pId=3&fId=1&prnId=1&hnd=0&ord=0&docId=268&fop=1>,

EK-I

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım;

Bu tez çalışmasında **İlköğretimde Görev Yapan Öğretmenlerin Avrupa Birliği'nin Eğitimle İlgili Amaçları Hakkındaki Görüşleri** belirlenecektir. Aşağıdaki ankette yer alan sorulara vereceğiniz cevaplar bilimsel bir araştırmada veri olarak kullanılacaktır. Anket sorularını cevaplarken **isim yazmanız gerekmemektedir**. Dolayısıyla sorulara içtenlikle cevap verirseniz memnun olurum.

Hiçbir soruyu boş bırakmamanızı rica eder araştırmaya yapmış olduğunuz katkıdan dolayı teşekkür ederim.

Danışman
Prof. Dr. Semra ÜNAL

Yüksek Lisans Öğrencisi
Salih Selçuk KOSER

I. Bölüm: Kişisel Bilgiler

Aşağıdaki , çoktan seçmeli sorularda size uygun olanın başındaki parantezin içine (X) koyarak belirtiniz.

1. Cinsiyetiniz.

a-() Bayan b- () Bay

2. Meslekteki hizmet süreniz

a-() 10 yıl ve altı b- ()11-20 yıl c-()21-30 yıl d-()31yıl ve üstü

3. Branşınız.

a-() Sınıf Öğrt. b-() Türkçe Öğrt. c-() Matematik Öğrt.
d-() Fen ve T. Öğrt. e-() Sosyal B. Öğrt. f-() Diğer(.....)

4. Yaşınız.

a-() 25 ve altı b-() 26-30yaş c-() 31-35yaş
d-() 36-40yaş e-() 41yaş ve üstü

II. Bölüm: Aşağıdaki ifadelerden size uygun olanın altına (x)işareti koyarak cevaplayınız.

Avrupa Birliği'ne katılmamız ile ;	Kesinlikle Katılıyorum	Çoğunlukla Katılıyorum	Nadiren(çok az) Katılıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1. eğitimin kalitesi iyileşir.				
2. öğretmenlerin eğitimleri sürekli hale gelir.				
3. çevreye karşı duyarlılık artar.				
4. toplumun arz-talep dengesine göre programlar esnek olarak uygulanır.				
5.eğitim programları AB kalite standartlarına göre hazırlanır.				
6.eğitim programları, yerel özelliklerde dikkate alınarak hazırlanır.				
7.eğitim programları bilim ve teknolojilerdeki gelişmelere göre güncellenir.				
8. gezi, gözlem gibi görsel eğitim etkinlikleri artar.				
9. programlarda girişimcilik ,insan ilişkileri ,yaratıcılık gibi temel becerilerin öğretime yer verilir.				
10. eğitim –öğretim öğrenci merkezli olarak yapılandırılır.				
11. eğitim programları seçmeli derslerle zenginleştirilir.				
12. Milli Eğitim Bakanlığı dışında yerel yönetimlerden mali destek alınır.				
13. sosyal taraflarla(sendikalar, TOB B vb.)işbirliği yapılarak destek sağlanır.				
14. herkesin eğitimden yararlanmasını sağlamak için açık öğretim olanakları artırılır.				
15. derslerde çeşitli materyaller ve kaynaklardan oldukça fazla yararlanır.				
16. derslerin özelliklerine uygun öğretim ortamları oluşturulur.				
17. okulların fiziksel özellikleri sürekli iyileştirilir , çağın gereklerine uygun hale getirilir.				
18. okul ortamı içinde sosyal etkinliklere daha fazla yer verilir.				
19. sınıf mevcutları AB standartlarına göre (25 kişi) olur.				

20.öğrencilerin araştırma yapmalarını sağlayacak olanaklar yaratılır..				
21. okullarda zengin kütüphaneler kurulur.				
22. öğrencilerin gelişen teknolojiye uyumu sağlanır, kullanabilecek düzeyde yetiştirilir.				
23. öğretmen ve öğrencilerin yabancı dili çok iyi öğrenmesi sağlanır.				
24. öğrencilerin mesleki yönlendirmeleri rasyonel bir şekilde sağlanır.				
25. öğretimi cazip hale getirmek için önlemler alınır.				
26. bilgi toplumunun gerektirdiği temel becerileri öğretmen ve öğrencilere kazandıracak hizmet içi eğitimler verilir.				
27. eğitimle ilgili ülkeler arası değişim ve hareketliliği artıracak projeler geliştirilir.				
28.öğrencilerin ,ailelerin ve diğer ilgililerin okul yönetimine katılımı sağlanır.				
29.derslerde kullanılan materyal ve kaynaklar sürekli güncelleşir.				
30.öğretmen performanslarının değerlendirmesi bir komisyon tarafından yapılır.				
31.öğretmen yetiştirme programları güncelleşir.				

III. Bölüm:

Bu konuyla ilgili eklemek istediğiniz görüşleriniz varsa aşağıya yazabilirsiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

EK-II

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.0.34.24.01-044-/ 5012
Konu : Anket (Salih Selçuk KOSER)

10/01/2012

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne)

İlgi : a) 29/12/2011 tarihli ve 9378 sayılı yazınız.
b) Valilik Makamının 09/01/2012 tarih ve 4306 sayılı onayı.

Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü "Eğitim Yönetimi ve Denetimi" Yüksek Lisans Öğrencisi Salih Selçuk KOSER'in "**İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin AB'nin Eğitimle İlgili Amaçları Hakkındaki Görüşleri**" konulu tezine dair, anket çalışmasını, ekli listede adı geçen okullarda görev yapan yönetici, öğretmen ve öğrencilere uygulama talebi, ilgi Valilik Onayı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve ilgi (b) Valilik Onayı doğrultusunda gerekli duyurunun anketçi tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2 (iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

Metin TAŞDEMİR
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER:

Ek-1 Valilik Onayı.
Ek-2 Anket Soruları.

NOT: Verilecek cevapta tarih, numara ve dosya numarasının yazılması rica olunur.
STRATEJİ GELİŞTİRME BÖLÜMÜ E-Posta: sgb34@meb.gov.tr
ADRES: İl Millî Eğitim Müdürlüğü D Blok Bab-1 Ali Cad. No:13 Cağaloğlu
Telefon: Snt.212 455 04 00 Dahili: 243, Faks: 212 520 05 64 Şb.Md.: 212 511 16 65

EK III

İSTANBUL/ ÜMRANIYE ANKET UYGULANAN OKULLARIN
LİSTESİ

	OKUL ADI
1	23 Nisan Kaptanoğlu İlköğretim Okulu
2	Arif Nihat Asya İlköğretim Okulu
3	Aşağı Dudullu İlköğretim Okulu
4	Birlik İlköğretim Okulu
5	Bilge Soyak İlköğretim Okulu
6	Çayırönü İlköğretim Okulu
7	Davut Akidil İlköğretim Okulu
8	Emine Koçulu İlköğretim Okulu
9	Emrullah Turanlı İlköğretim Okulu
10	Mehmet Ali Yılmaz İlköğretim Okulu
11	Selçuk Ecza 50.Yıl İlköğretim Okulu
12	T.E.V.Zahide Zehra Garring İlköğretim Okulu
13	Yamanevler İlköğretim Okulu
14	Yukarı Dudullu 75.Yıl İlköğretim Okulu
15	Zübeyde Hanım İlköğretim Okulu

EK IV

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Salih Selçuk KOSER
Doğum Yeri ve Yılı : Eynesil/Giresun / 1977
Ünvanı : Sınıf Öğrt.
Adres : Cemil Meriç Mh. Çayırönü İ.Ö.O. Ümraniye/İst.
Telefon : 0 (505) 3557971
e-mail : selcuk.koser@hotmail.com

ÖĞRENİM DURUMU

1997-2001 Lisans-ATATÜRK ÜNV.K.K.E.F SINIF ÖĞRT BÖL.
1990-1994 Lise-Trabzon/Beşikdüzü Atatürk Lisesi
1987-1990 Ortaokul-Trabzon/Beşikdüzü Atatürk Ortaokulu
1982-1987 İlkokul-Trabzon/Beşikdüzü Atatürk İlkokulu

GÖREVLERİ

2006-2012 ÇAYIRÖNÜ İ.Ö.O. ÜMRANIYE/İST
2001-2006 Ş.Ö. SEDVA AYDOĞAN İ.Ö.O ÜMRANIYE/İST